

DM503

Forelæsning 2

Indhold

Indhold

- Introduktion til ADT'er (Abstrakte DataTyper)

Indhold

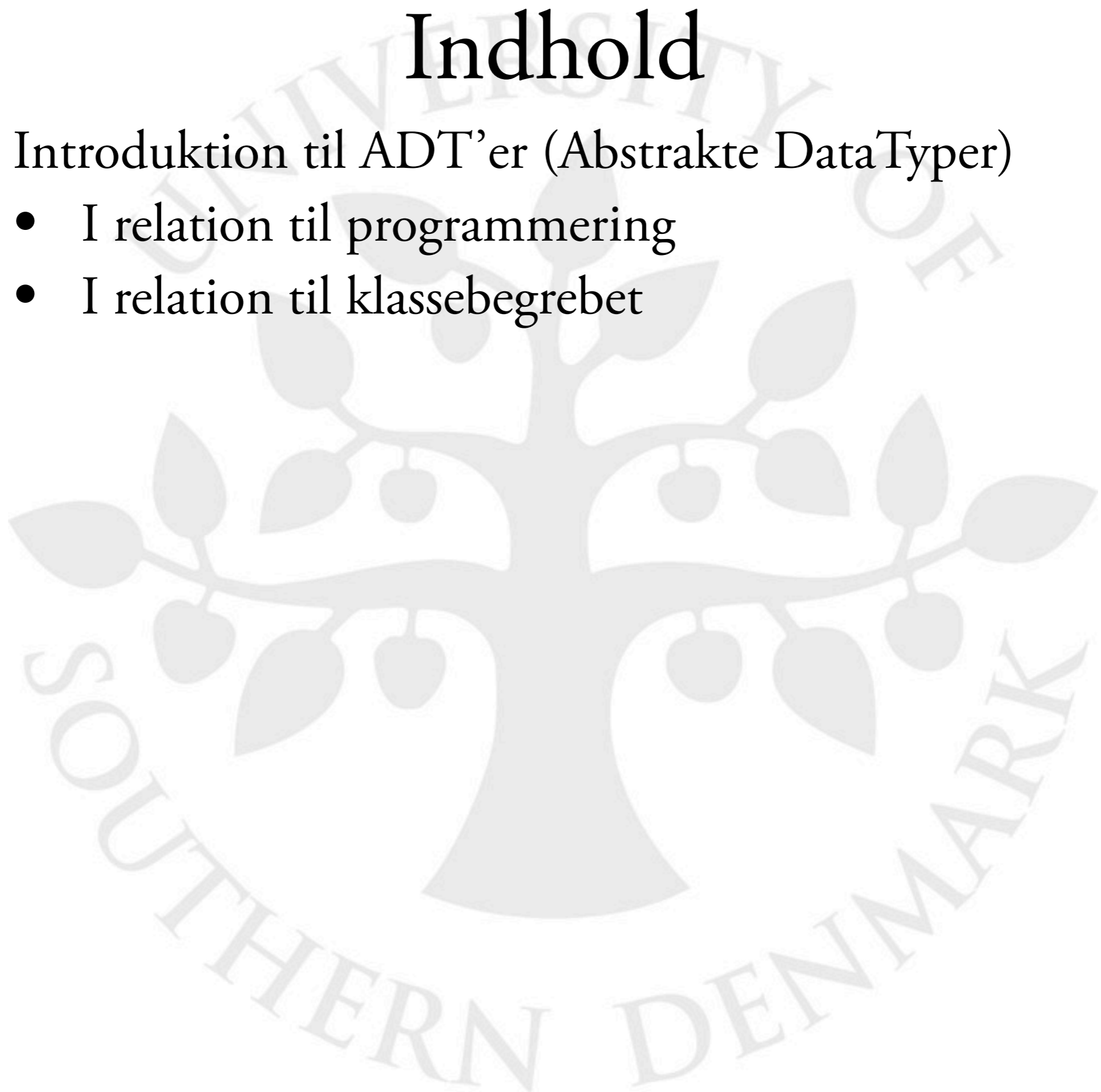
- Introduktion til ADT'er (Abstrakte DataTyper)
  - I relation til programmering

Indhold

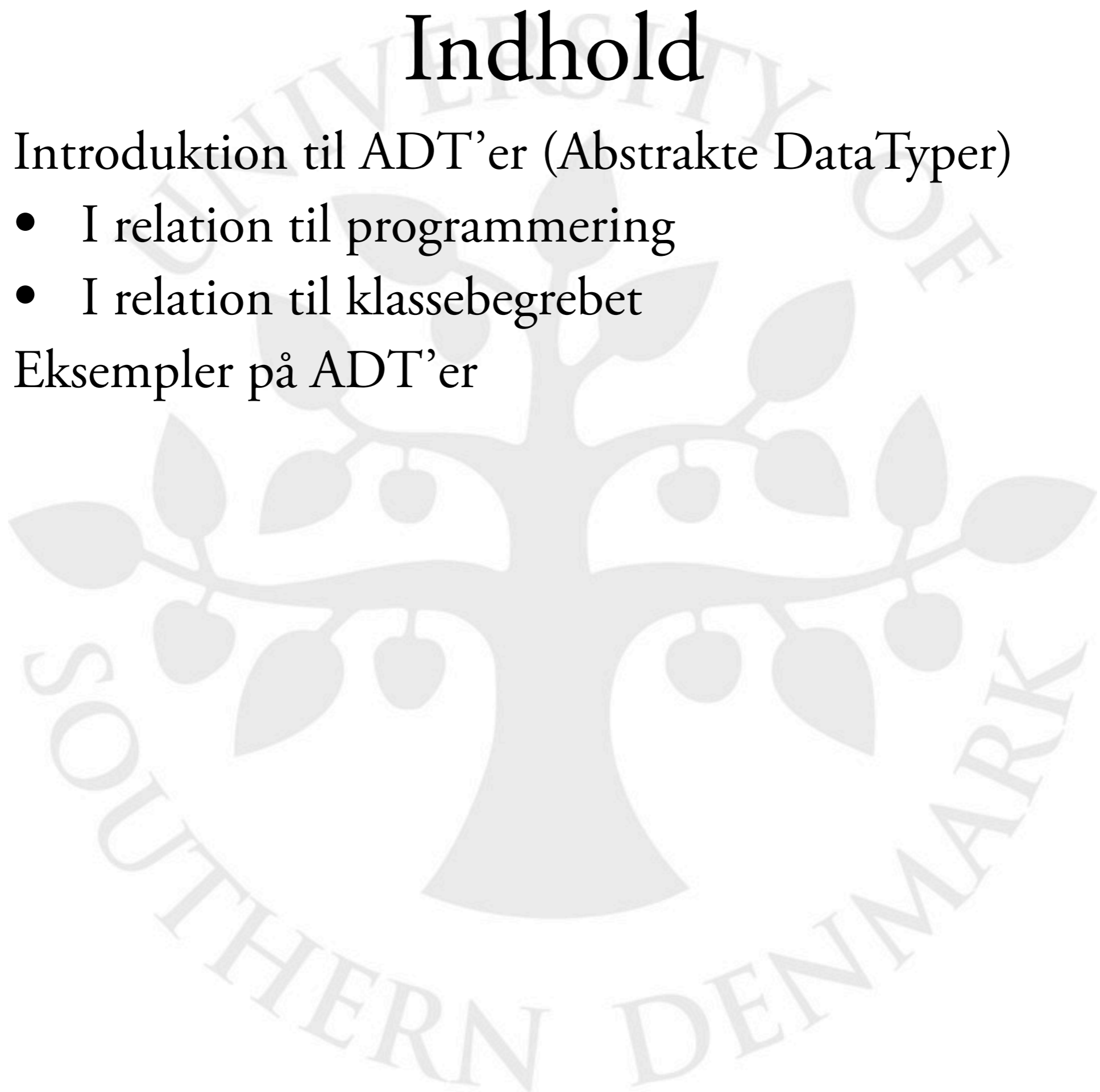
- Introduktion til ADT'er (Abstrakte DataTyper)
  - I relation til programmering
  - I relation til klassebegrebet

Indhold

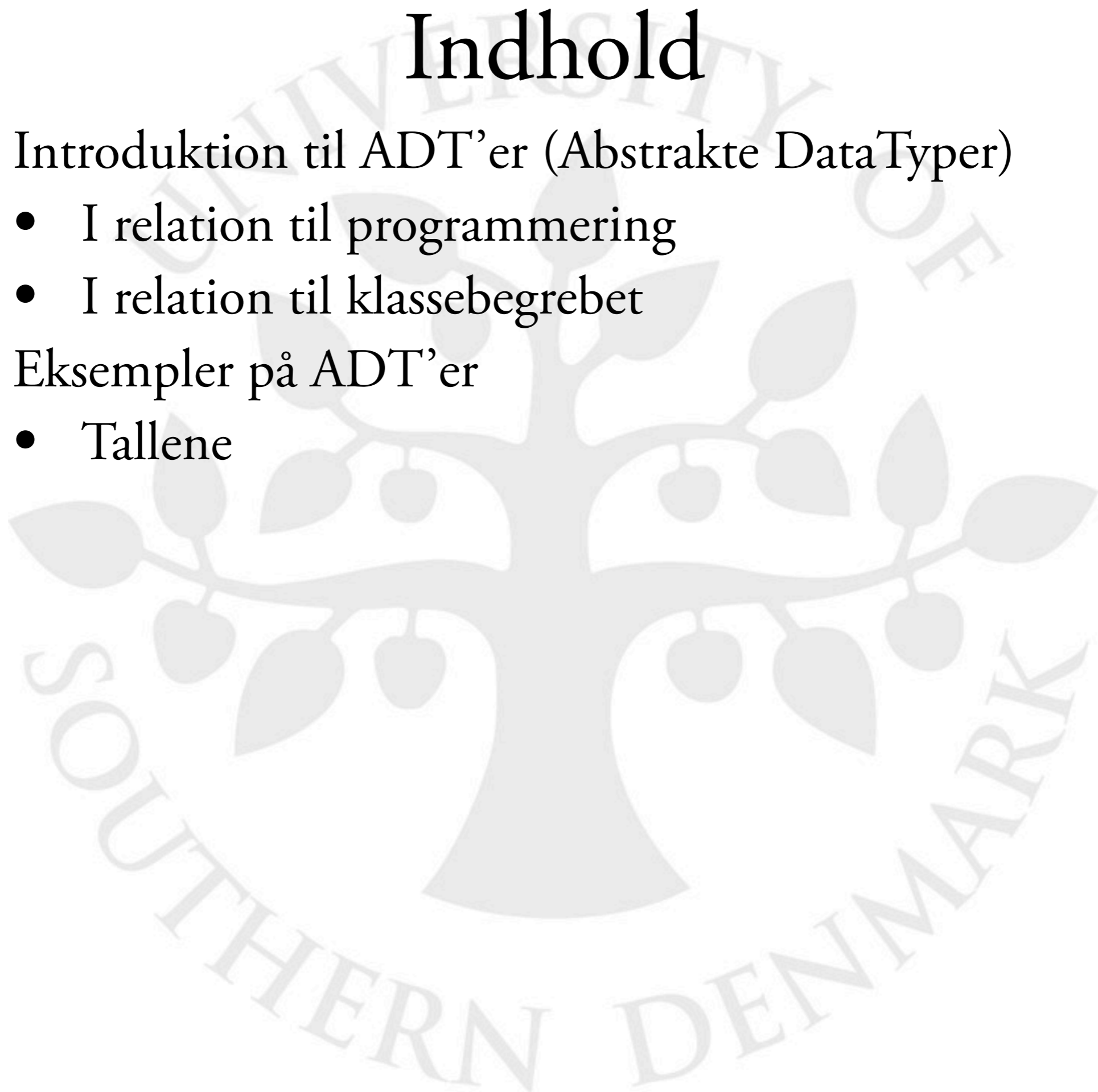
- Introduktion til ADT'er (Abstrakte DataTyper)
  - I relation til programmering
  - I relation til klassebegrebet
- Eksempler på ADT'er

Indhold

- Introduktion til ADT'er (Abstrakte DataTyper)
  - I relation til programmering
  - I relation til klassebegrebet
- Eksempler på ADT'er
  - Tallene

Indhold

- Introduktion til ADT'er (Abstrakte DataTyper)
  - I relation til programmering
  - I relation til klassebegrebet
- Eksempler på ADT'er
  - Tallene
  - Følger

Indhold

- Introduktion til ADT'er (Abstrakte DataTyper)
  - I relation til programmering
  - I relation til klassebegrebet
- Eksempler på ADT'er
  - Tallene
  - Følger
    - Stakke

Indhold

- Introduktion til ADT'er (Abstrakte DataTyper)
  - I relation til programmering
  - I relation til klassebegrebet
- Eksempler på ADT'er
  - Tallene
  - Følger
    - Stakke
    - Køer

Abstrakte DataTyper

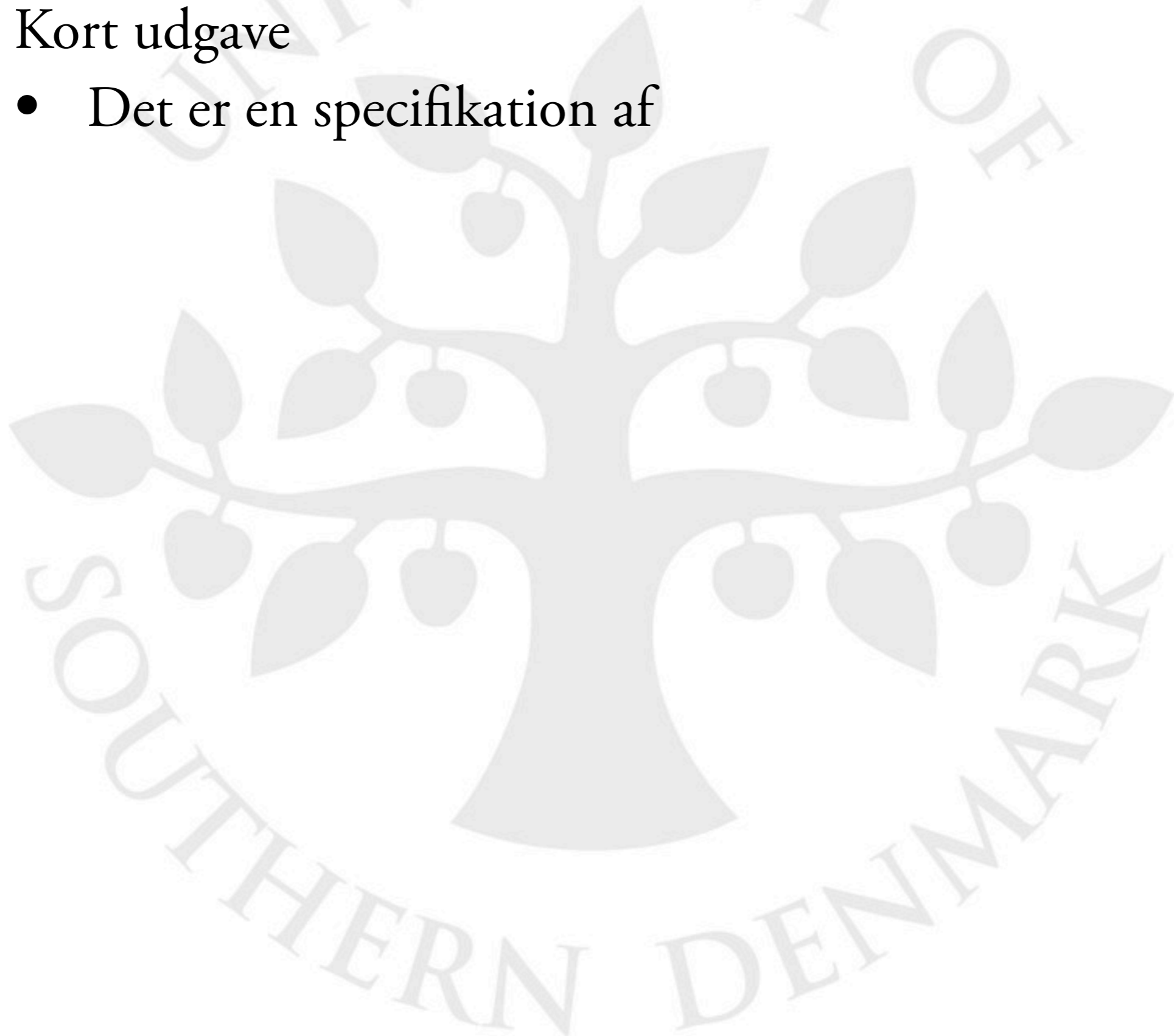
Abstrakte DataTyper

- Kort udgave

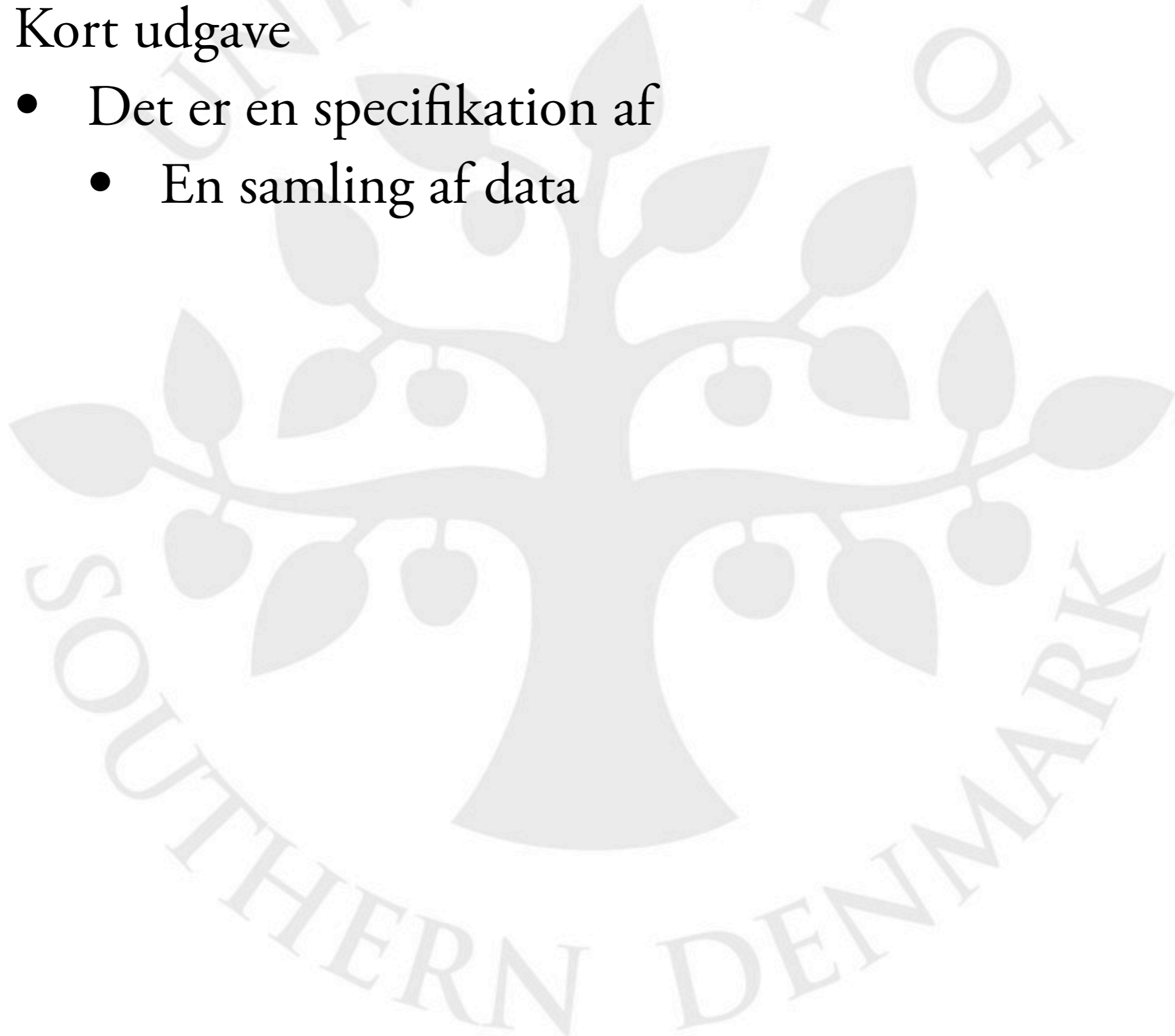
Abstrakte DataTyper

- Kort udgave
  - Det er en specifikation af

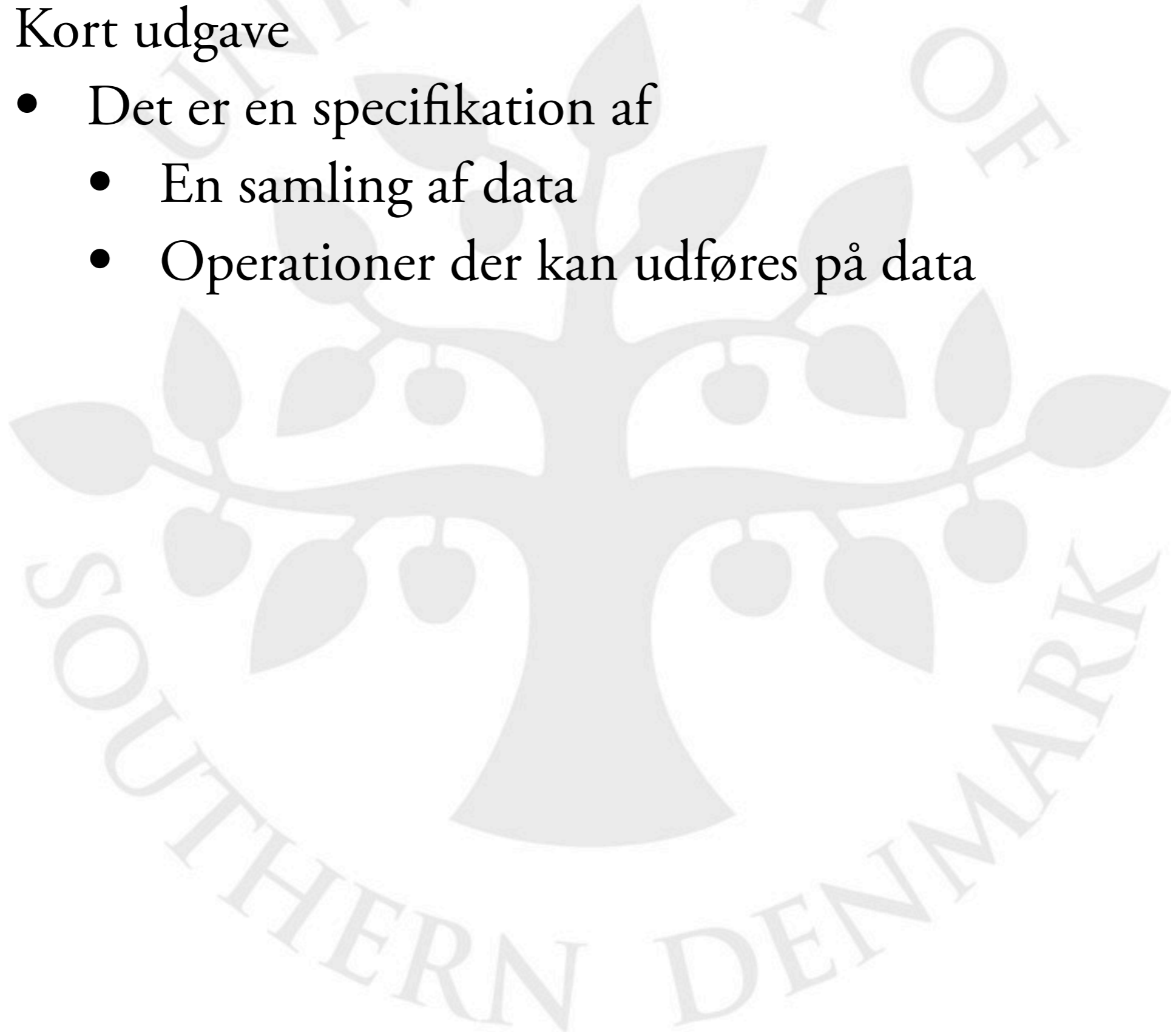
Abstrakte DataTyper

- Kort udgave
  - Det er en specifikation af
    - En samling af data

Abstrakte DataTyper

- Kort udgave
  - Det er en specifikation af
    - En samling af data
    - Operationer der kan udføres på data

Abstrakte DataTyper

- Kort udgave
  - Det er en specifikation af
    - En samling af data
    - Operationer der kan udføres på data
      - Indeholder altid mindst én constructor

Abstrakte DataTyper

- Kort udgave
  - Det er en specifikation af
    - En samling af data
    - Operationer der kan udføres på data
      - Indeholder altid mindst én constructor
      - Manipulationer

Abstrakte DataTyper

- Kort udgave
  - Det er en specifikation af
    - En samling af data
    - Operationer der kan udføres på data
      - Indeholder altid mindst én constructor
      - Manipulationer
      - Aflæsninger

Abstrakte DataTyper

- Kort udgave
  - Det er en specifikation af
    - En samling af data
    - Operationer der kan udføres på data
      - Indeholder altid mindst én constructor
      - Manipulationer
      - Aflæsninger
      - Beregninger

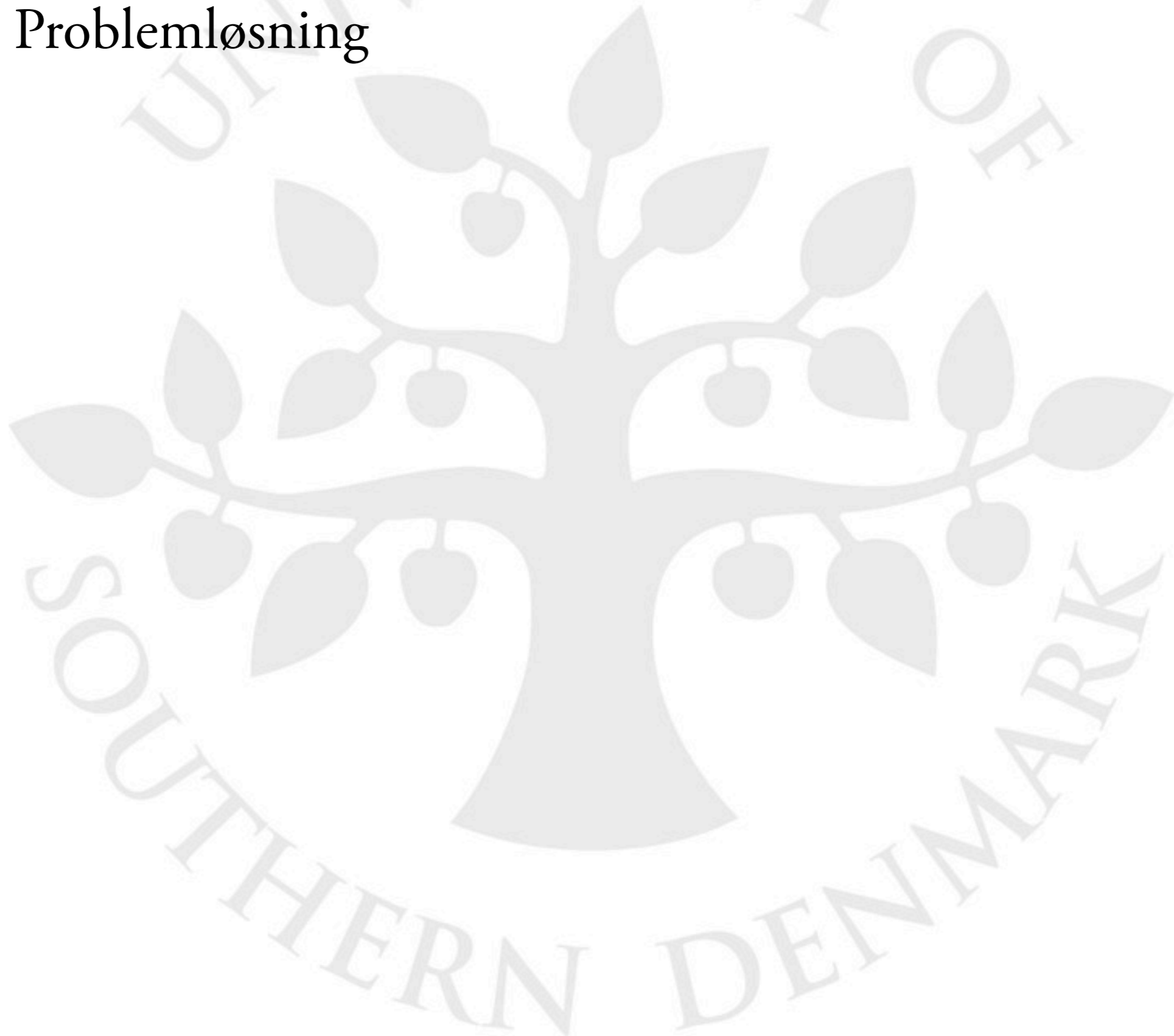

Abstrakte DataTyper

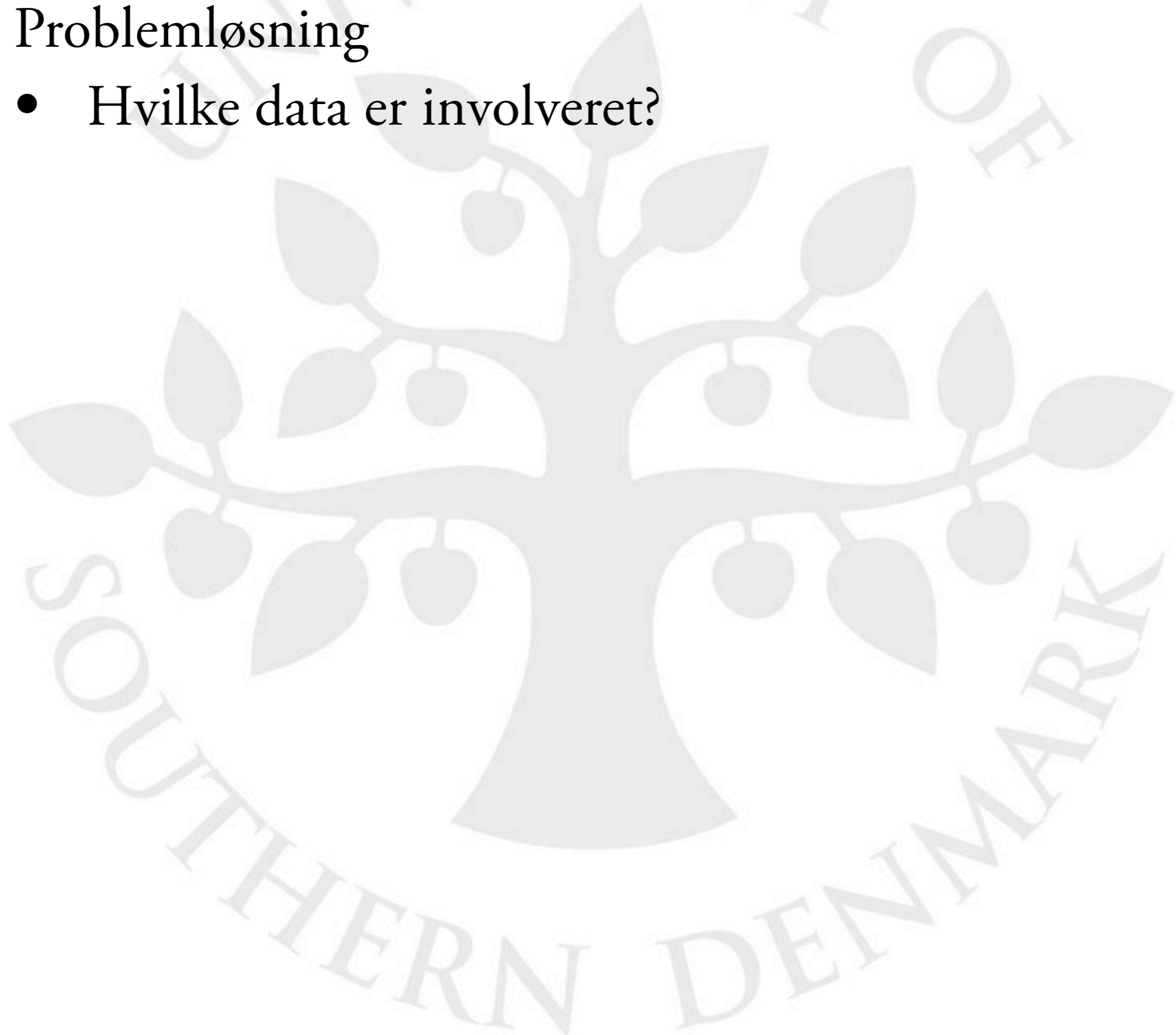
Abstrakte DataTyper

- Problemløsning

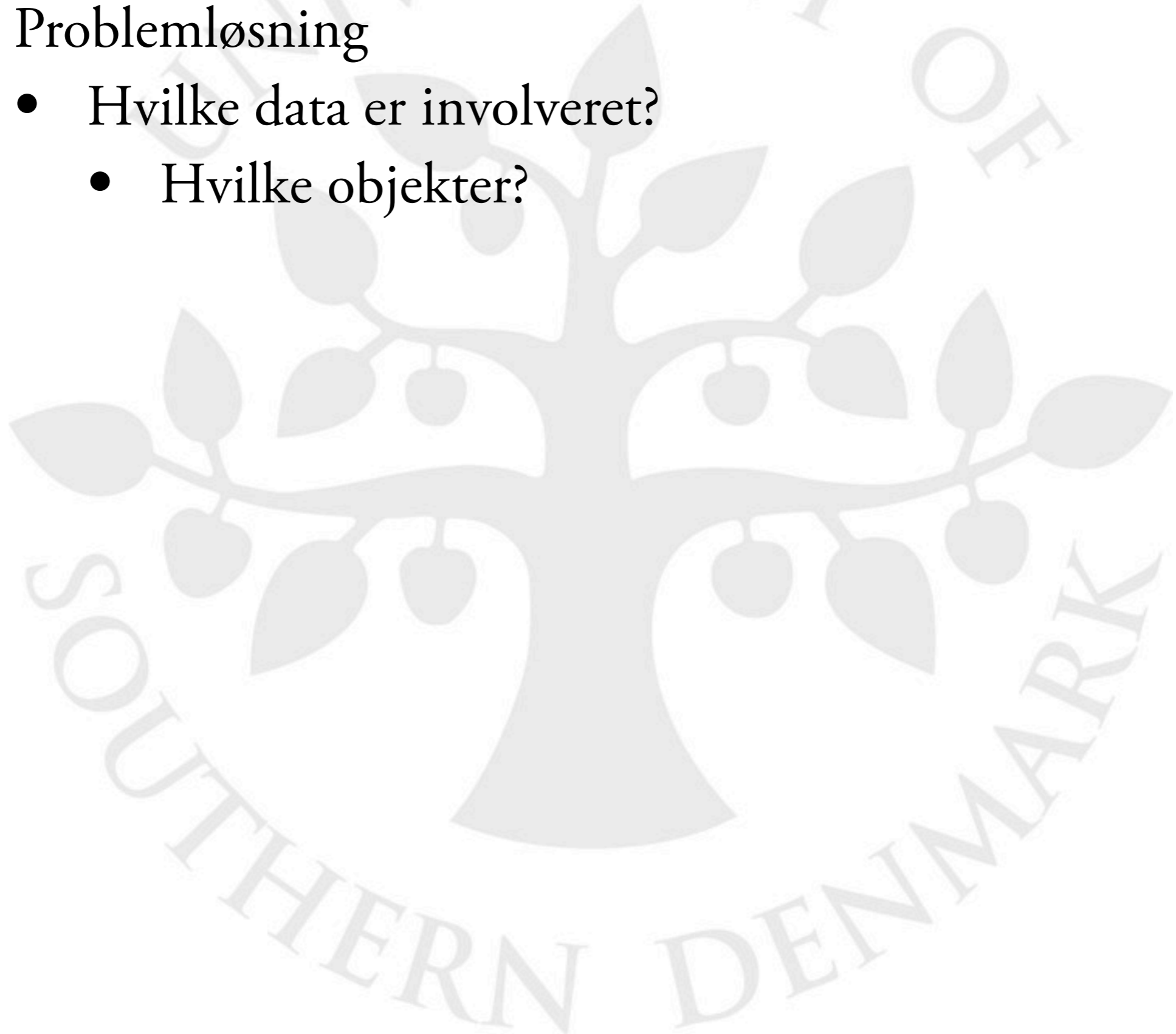
Abstrakte DataTyper

- Problemløsning
  - Hvilke data er involveret?

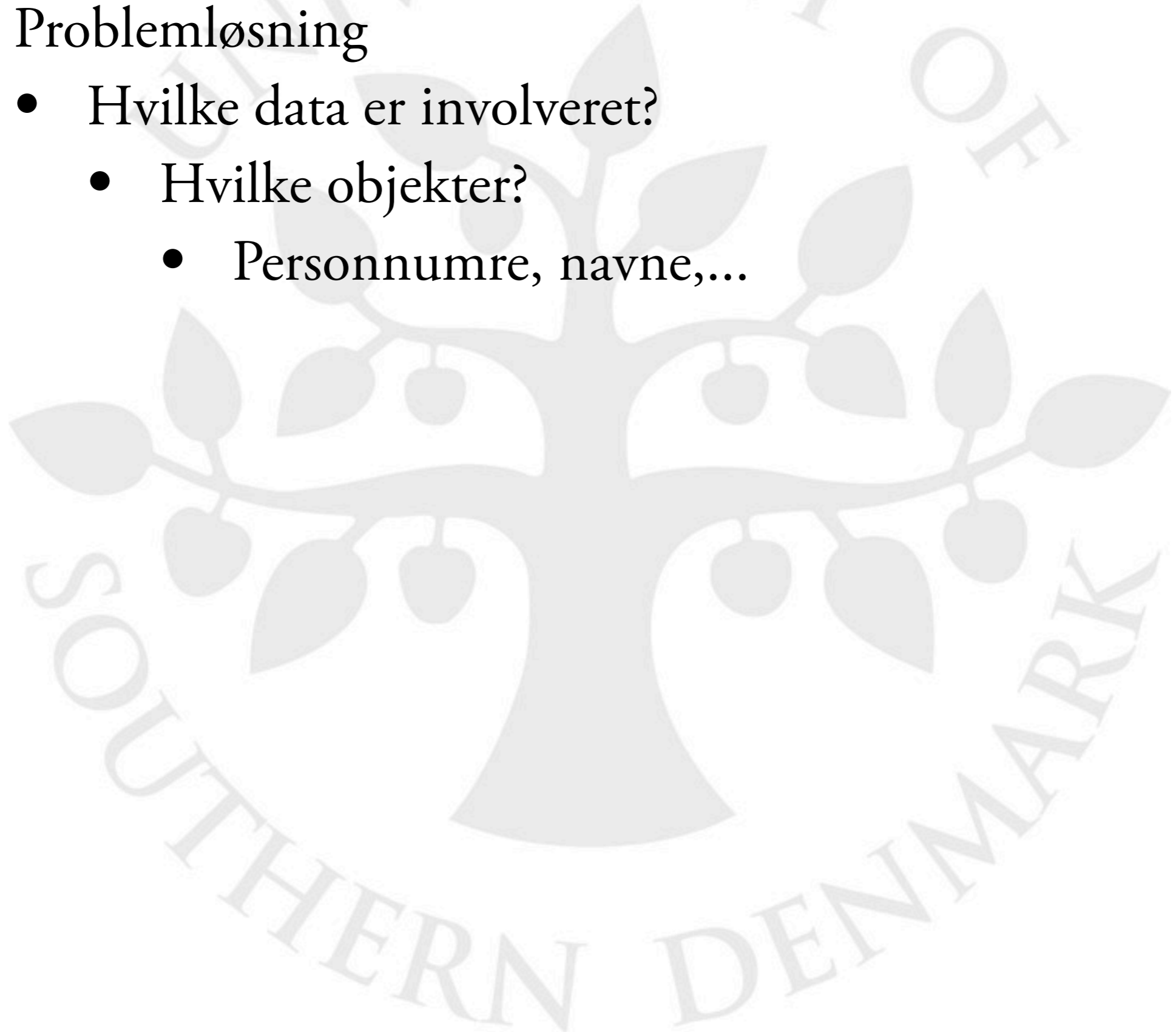
Abstrakte DataTyper

- Problemløsning
  - Hvilke data er involveret?
    - Hvilke objekter?

Abstrakte DataTyper

- Problemløsning
  - Hvilke data er involveret?
    - Hvilke objekter?
      - Personnumre, navne,...

Abstrakte DataTyper

- Problemløsning
  - Hvilke data er involveret?
    - Hvilke objekter?
      - Personnumre, navne,...
  - Hvad vil vi gerne kunne gøre ved data?

Abstrakte DataTyper

- Problemløsning
  - Hvilke data er involveret?
    - Hvilke objekter?
      - Personnumre, navne,...
  - Hvad vil vi gerne kunne gøre ved data?
    - Hvilke operationer?

Abstrakte DataTyper

- Problemløsning
  - Hvilke data er involveret?
    - Hvilke objekter?
      - Personnumre, navne,...
  - Hvad vil vi gerne kunne gøre ved data?
    - Hvilke operationer?
      - Finde de personnumre der er født mellem dato X og dato Y

Abstrakte DataTyper

- Problemløsning
  - Hvilke data er involveret?
    - Hvilke objekter?
      - Personnumre, navne,...
  - Hvad vil vi gerne kunne gøre ved data?
    - Hvilke operationer?
      - Finde de personnumre der er født mellem dato X og dato Y
      - Udskrive navnene i sorteret rækkefølge efter efternavn

Abstrakte DataTyper

- Problemløsning
  - Hvilke data er involveret?
    - Hvilke objekter?
      - Personnumre, navne,...
  - Hvad vil vi gerne kunne gøre ved data?
    - Hvilke operationer?
      - Finde de personnumre der er født mellem dato X og dato Y
      - Udskrive navnene i sorteret rækkefølge efter efternavn
      - ...

Abstrakte DataTyper

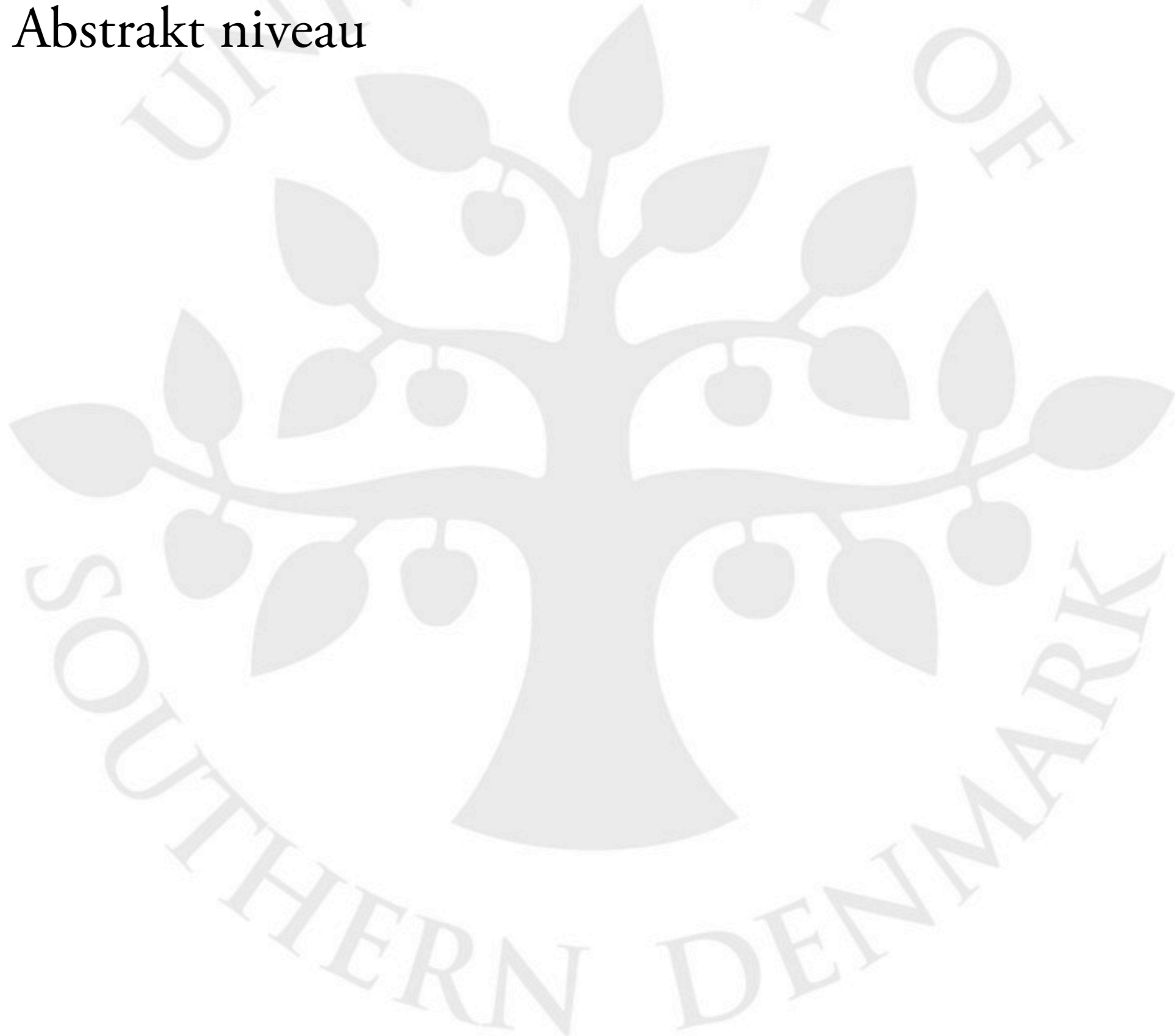
- Problemløsning
  - Hvilke data er involveret?
    - Hvilke objekter?
      - Personnumre, navne,...
  - Hvad vil vi gerne kunne gøre ved data?
    - Hvilke operationer?
      - Finde de personnumre der er født mellem dato X og dato Y
      - Udskrive navnene i sorteret rækkefølge efter efternavn
      - ...
- Analyse af problemet, giver de værktøjer vi har brug for at løse det

Abstrakte DataTyper

Abstrakte DataTyper

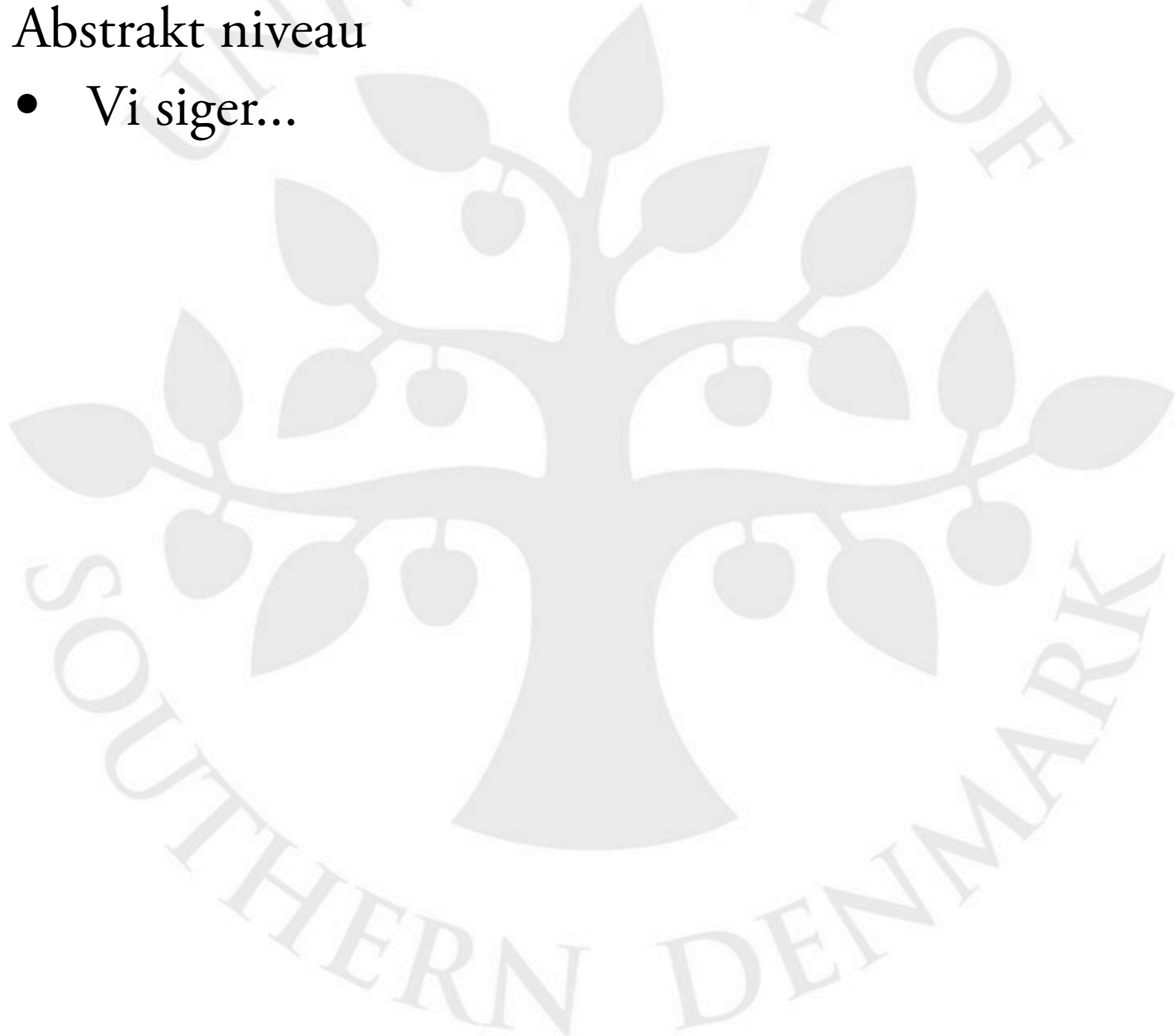
- Abstrakt niveau

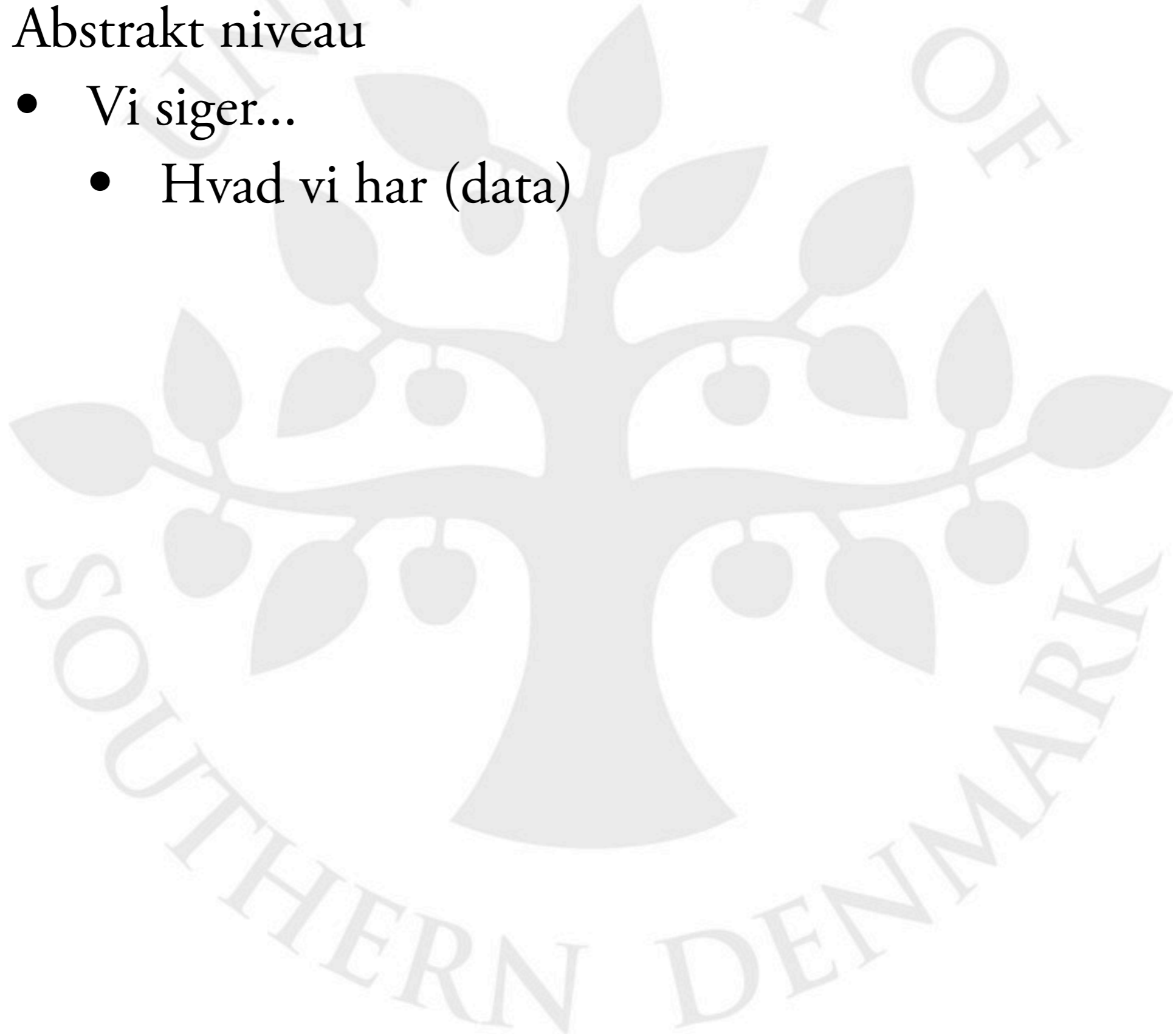
Abstrakte DataTyper

- Abstrakt niveau
  - Vi siger...

Abstrakte DataTyper

- Abstrakt niveau
  - Vi siger...
  - Hvad vi har (data)

Abstrakte DataTyper

- Abstrakt niveau
  - Vi siger...
    - Hvad vi har (data)
    - Hvad vi gerne vil kunne gøre (operationer)

Abstrakte DataTyper

- Abstrakt niveau
  - Vi siger...
    - Hvad vi har (data)
    - Hvad vi gerne vil kunne gøre (operationer)
    - Hvad resultatet af disse operationer skal være

Abstrakte DataTyper

- Abstrakt niveau
  - Vi siger...
    - Hvad vi har (data)
    - Hvad vi gerne vil kunne gøre (operationer)
    - Hvad resultatet af disse operationer skal være
  - Vi siger ikke

Abstrakte DataTyper

- Abstrakt niveau
  - Vi siger...
    - Hvad vi har (data)
    - Hvad vi gerne vil kunne gøre (operationer)
    - Hvad resultatet af disse operationer skal være
  - Vi siger ikke
    - Hvor og hvordan data skal ligge

Abstrakte DataTyper

- Abstrakt niveau
  - Vi siger...
    - Hvad vi har (data)
    - Hvad vi gerne vil kunne gøre (operationer)
    - Hvad resultatet af disse operationer skal være
  - Vi siger ikke
    - Hvor og hvordan data skal ligge
    - Hvordan operationerne skal laves

Abstrakte DataTyper

- Abstrakt niveau
  - Vi siger...
    - Hvad vi har (data)
    - Hvad vi gerne vil kunne gøre (operationer)
    - Hvad resultatet af disse operationer skal være
  - Vi siger ikke
    - Hvor og hvordan data skal ligge
    - Hvordan operationerne skal laves
- Uafhængigt af implementeringen!

Abstrakte DataTyper

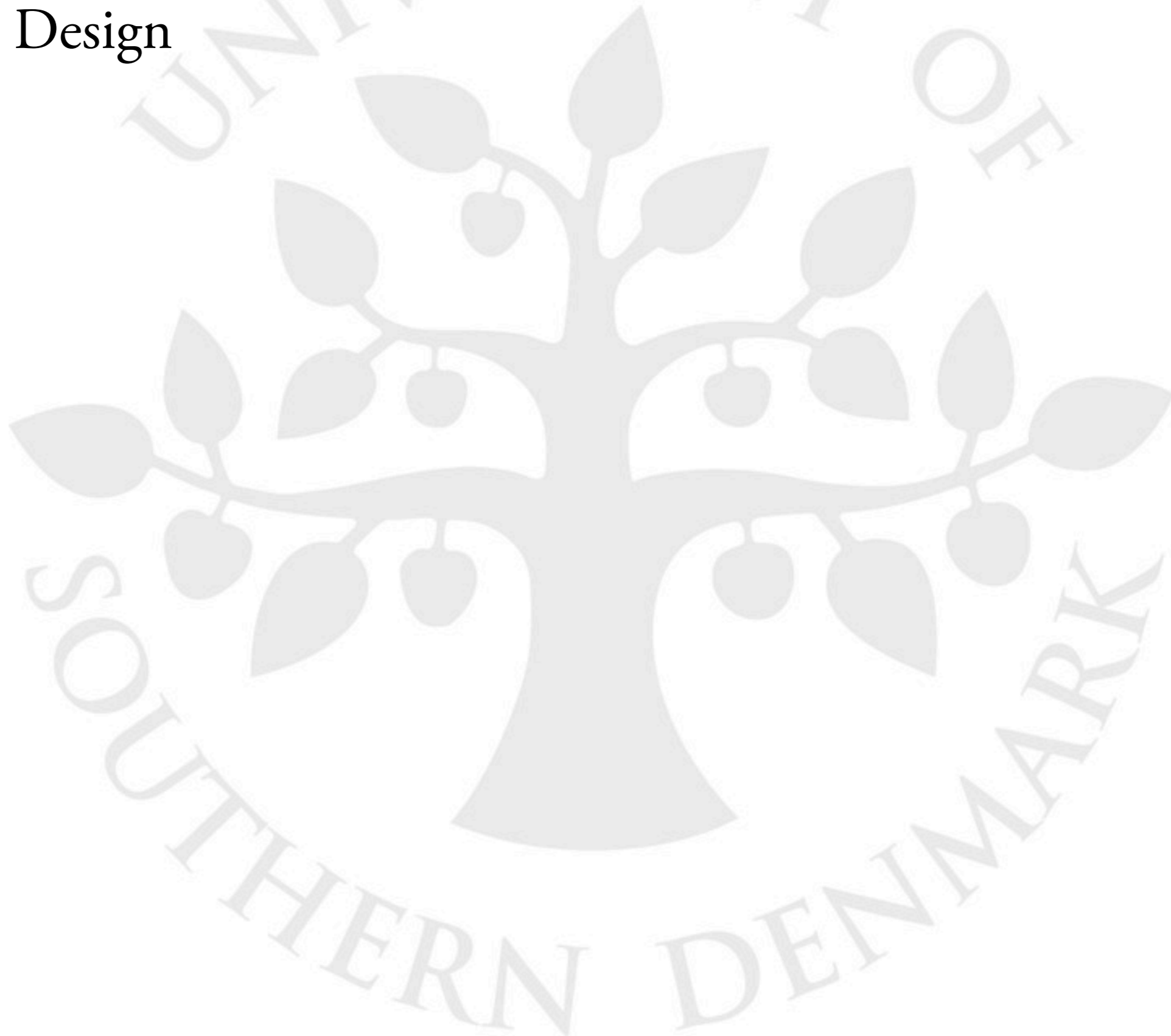
- Abstrakt niveau
  - Vi siger...
    - Hvad vi har (data)
    - Hvad vi gerne vil kunne gøre (operationer)
    - Hvad resultatet af disse operationer skal være
  - Vi siger ikke
    - Hvor og hvordan data skal ligge
    - Hvordan operationerne skal laves
- Uafhængigt af implementeringen!
  - Flere skridt fra at skrive en linje kode

Abstrakte DataTyper

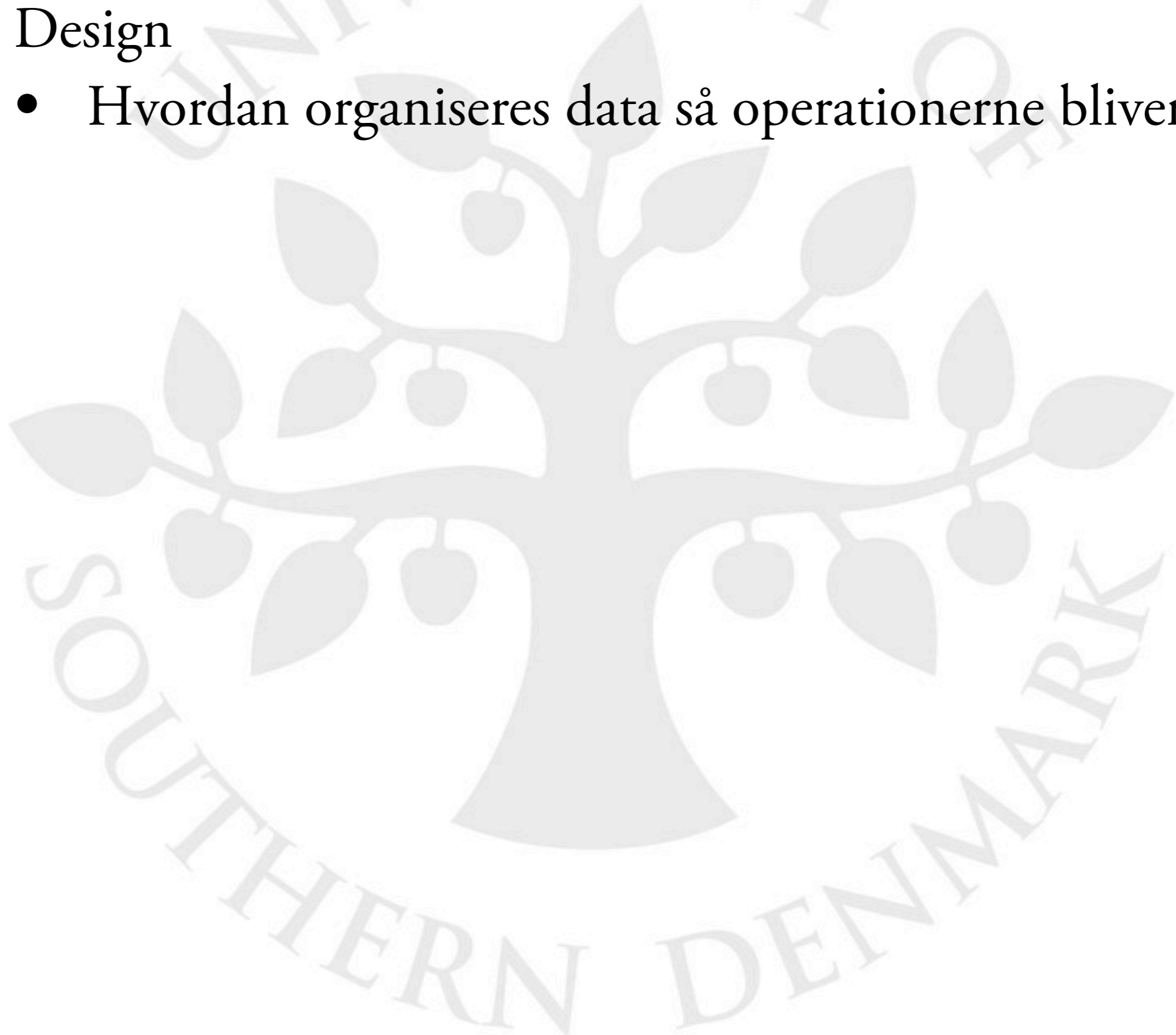
Abstrakte DataTyper

- Design

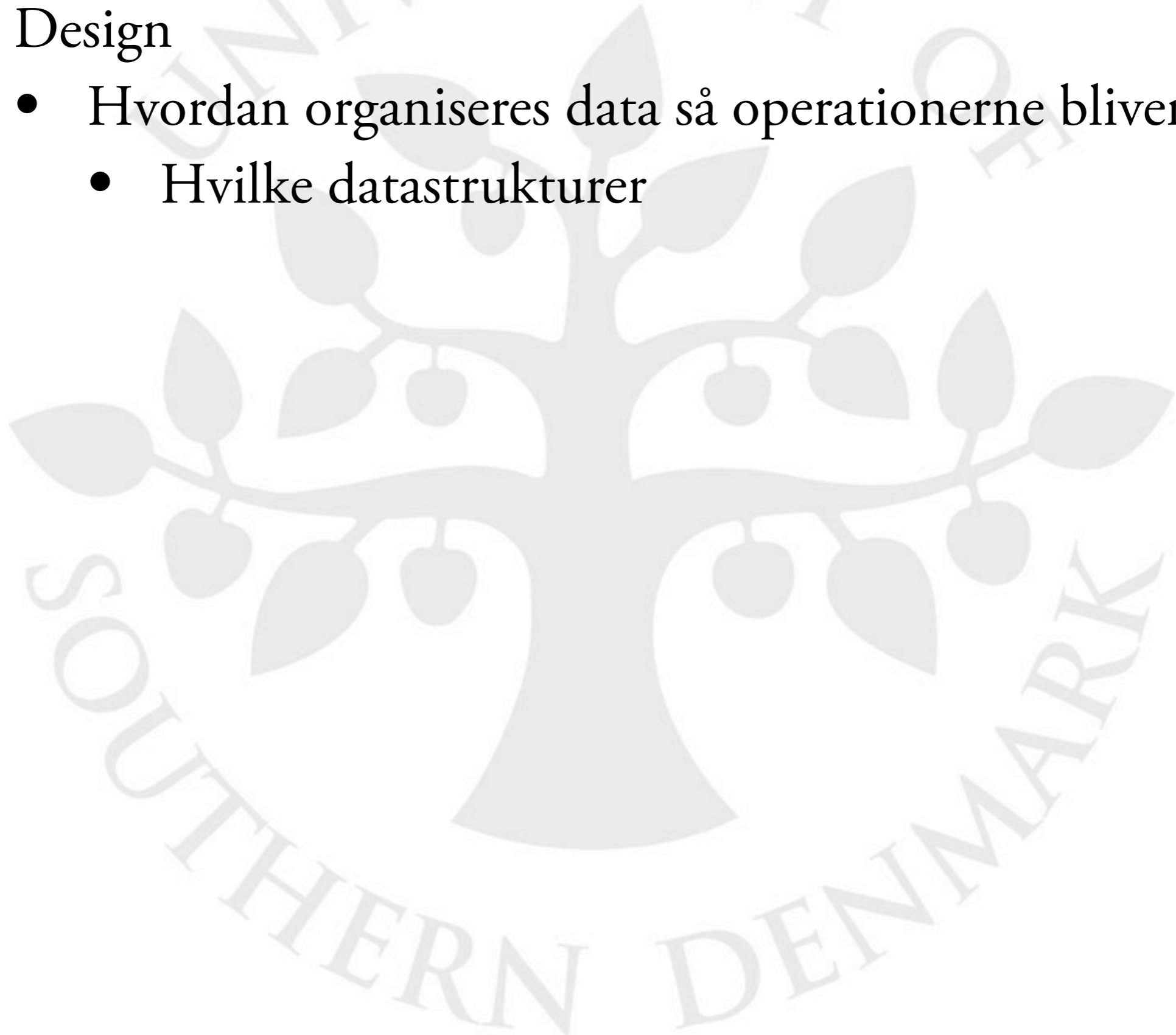
Abstrakte DataTyper

- Design
  - Hvordan organiseres data så operationerne bliver mulige

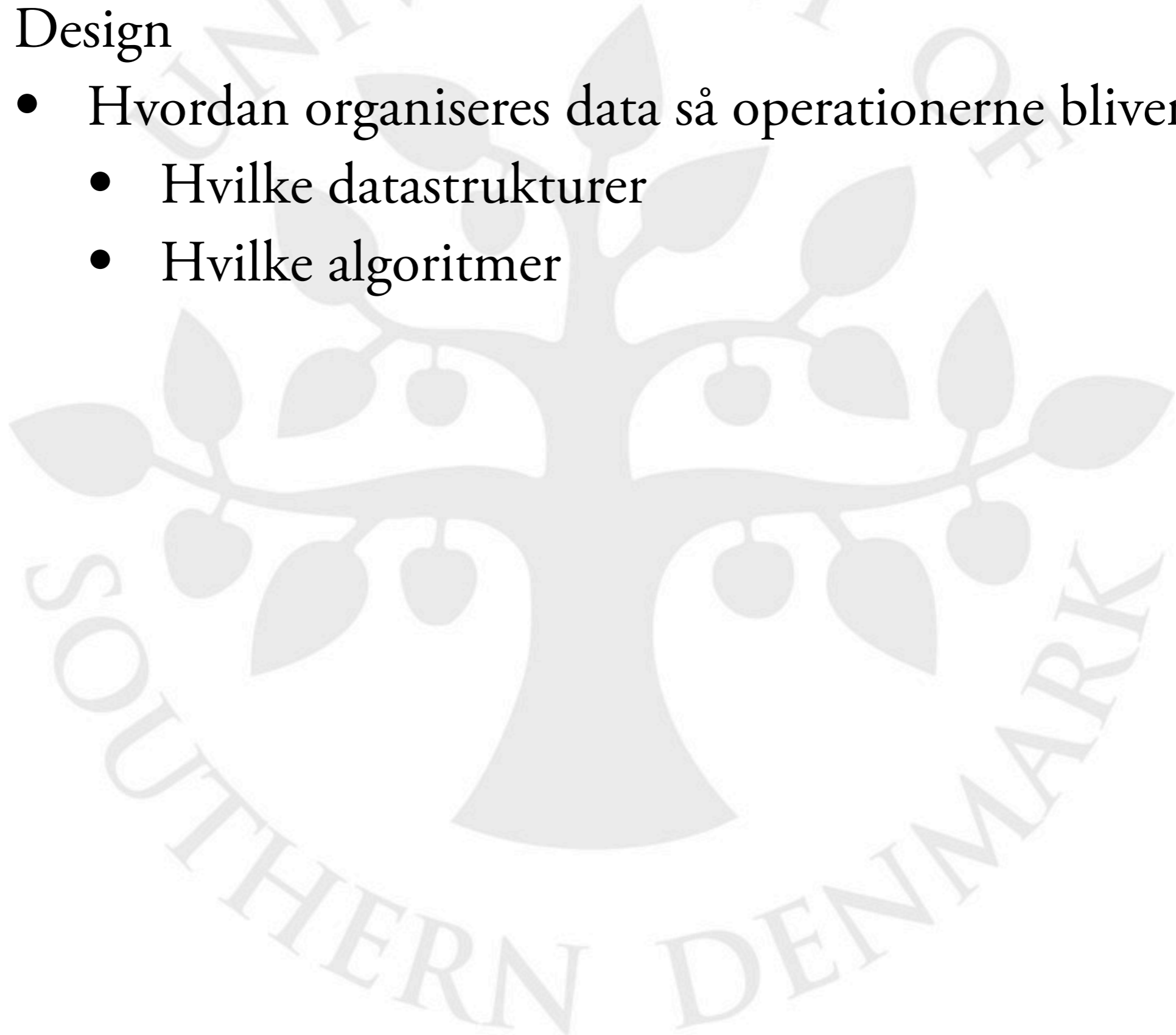
Abstrakte DataTyper

- Design
  - Hvordan organiseres data så operationerne bliver mulige
    - Hvilke datastrukturer

Abstrakte DataTyper

- Design
  - Hvordan organiseres data så operationerne bliver mulige
    - Hvilke datastrukturer
    - Hvilke algoritmer

Abstrakte DataTyper

- Design
  - Hvordan organiseres data så operationerne bliver mulige
    - Hvilke datastrukturer
    - Hvilke algoritmer
  - Stadig abstrakt

Abstrakte DataTyper

- Design
  - Hvordan organiseres data så operationerne bliver mulige
    - Hvilke datastrukturer
    - Hvilke algoritmer
  - Stadig abstrakt
    - Uafhængigt af programmeringssproget

Abstrakte DataTyper

- Design
  - Hvordan organiseres data så operationerne bliver mulige
    - Hvilke datastrukturer
    - Hvilke algoritmer
  - Stadig abstrakt
    - Uafhængigt af programmeringssproget
  - Bekymringer

Abstrakte DataTyper

- Design
  - Hvordan organiseres data så operationerne bliver mulige
    - Hvilke datastrukturer
    - Hvilke algoritmer
  - Stadig abstrakt
    - Uafhængigt af programmeringssproget
  - Bekymringer
    - Effektivitet!

Abstrakte DataTyper

- Design
  - Hvordan organiseres data så operationerne bliver mulige
    - Hvilke datastrukturer
    - Hvilke algoritmer
  - Stadig abstrakt
    - Uafhængigt af programmeringssproget
  - Bekymringer
    - Effektivitet!
    - Kompromiser

Abstrakte DataTyper

- Design
  - Hvordan organiseres data så operationerne bliver mulige
    - Hvilke datastrukturer
    - Hvilke algoritmer
  - Stadig abstrakt
    - Uafhængigt af programmeringssproget
  - Bekymringer
    - Effektivitet!
    - Kompromiser
      - Ikke alle operationer kan eksistere på samme tid

Abstrakte DataTyper

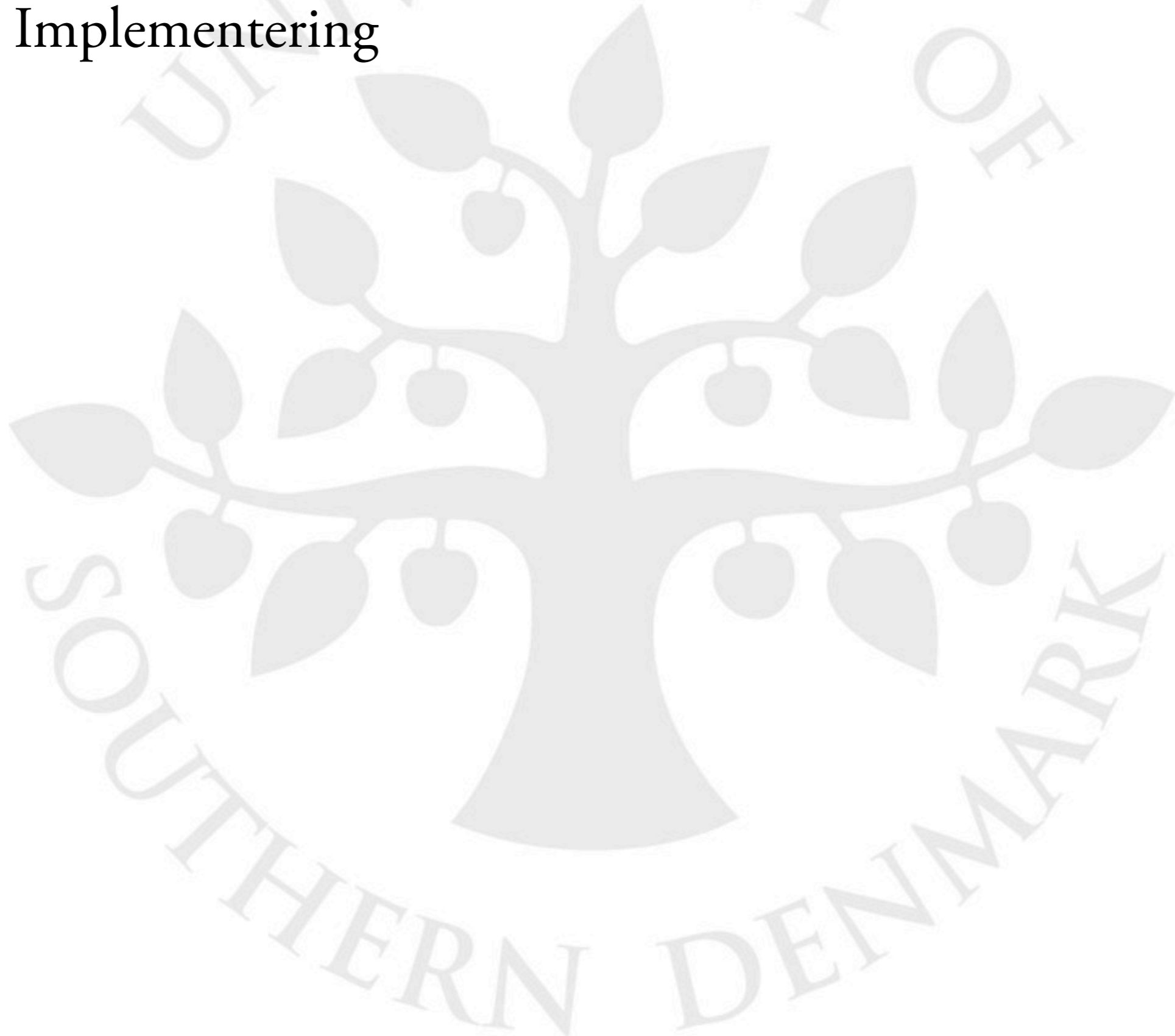
- Design
  - Hvordan organiseres data så operationerne bliver mulige
    - Hvilke datastrukturer
    - Hvilke algoritmer
  - Stadig abstrakt
    - Uafhængigt af programmeringssproget
- Bekymringer
  - Effektivitet!
  - Kompromiser
    - Ikke alle operationer kan eksistere på samme tid
    - Hvis “operation1” er effektiv kan “operation2” ikke også være effektiv

Abstrakte DataTyper

Abstrakte DataTyper

- Implementering

Abstrakte DataTyper

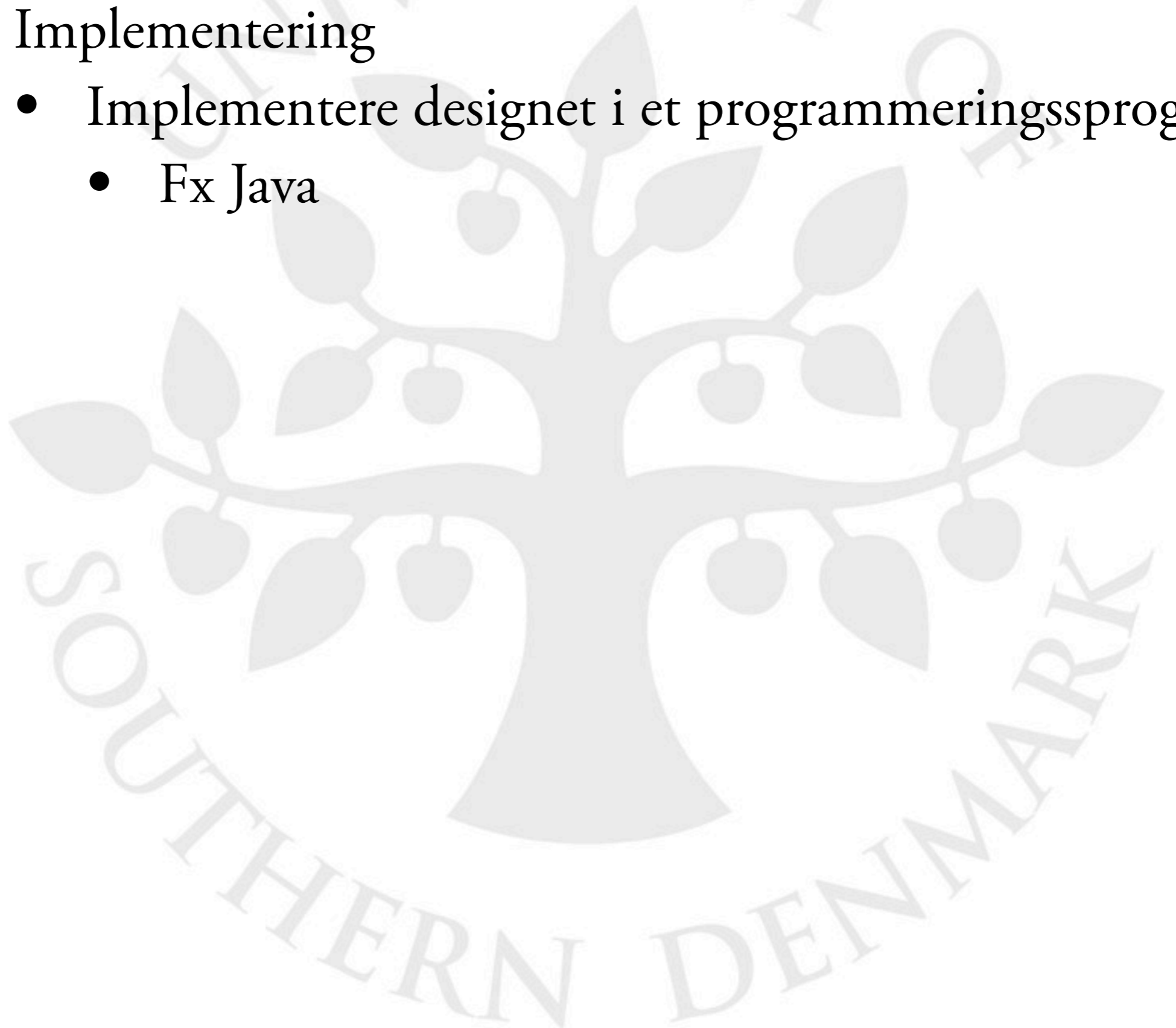
- Implementering
  - Implementere designet i et programmeringsprog

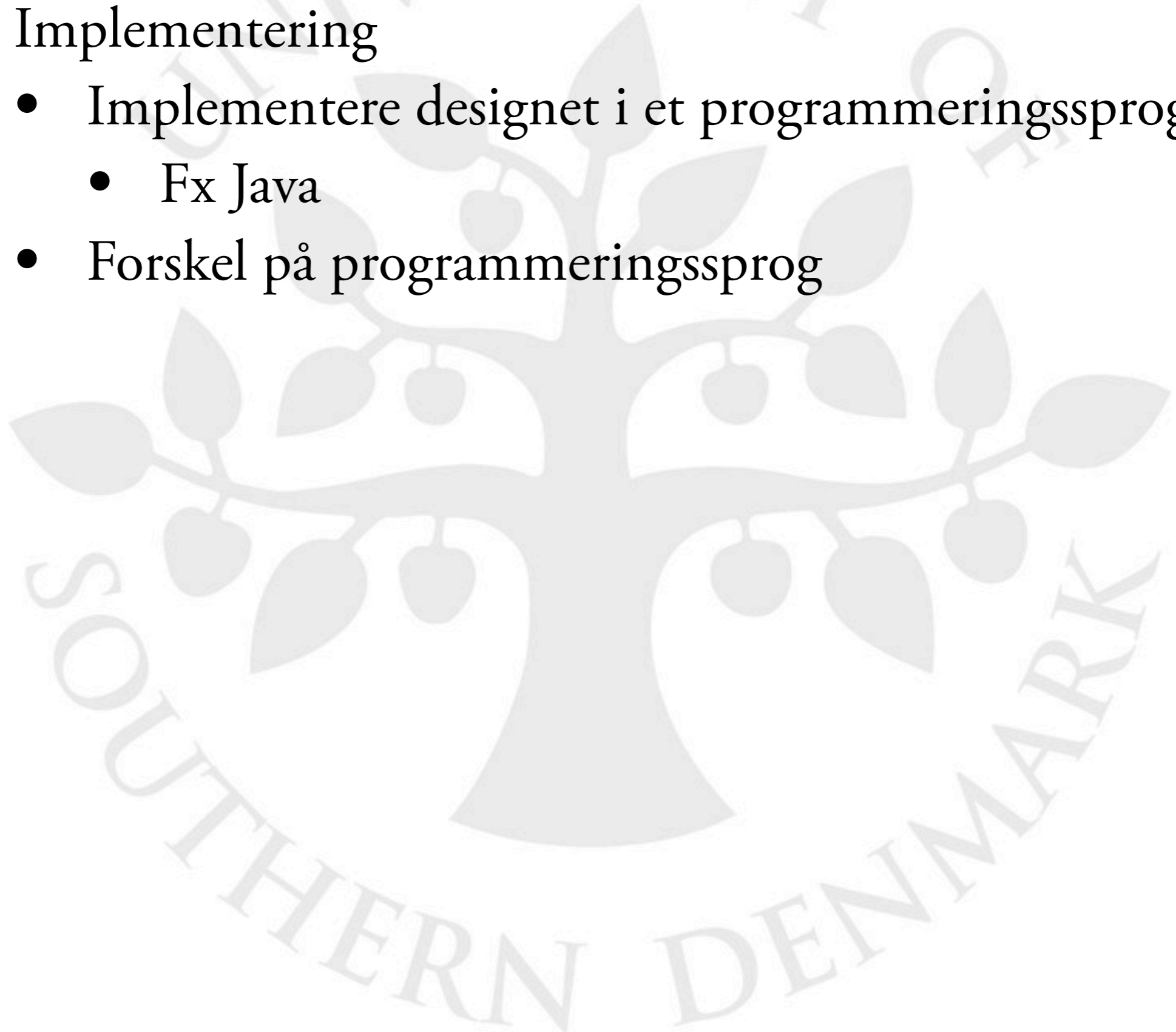
Abstrakte DataTyper

- Implementering
  - Implementere designet i et programmeringsprog
    - Fx Java

Abstrakte DataTyper

- Implementering
  - Implementere designet i et programmeringssprog
    - Fx Java
  - Forskel på programmeringssprog

Abstrakte DataTyper

- Implementering
  - Implementere designet i et programmeringssprog
    - Fx Java
  - Forskel på programmeringssprog
    - Forskellige styrker og svagheder

Abstrakte DataTyper

- Implementering
  - Implementere designet i et programmeringssprog
    - Fx Java
  - Forskel på programmeringssprog
    - Forskellige styrker og svagheder
    - “When all you have is a hammer, everything looks like a nail”

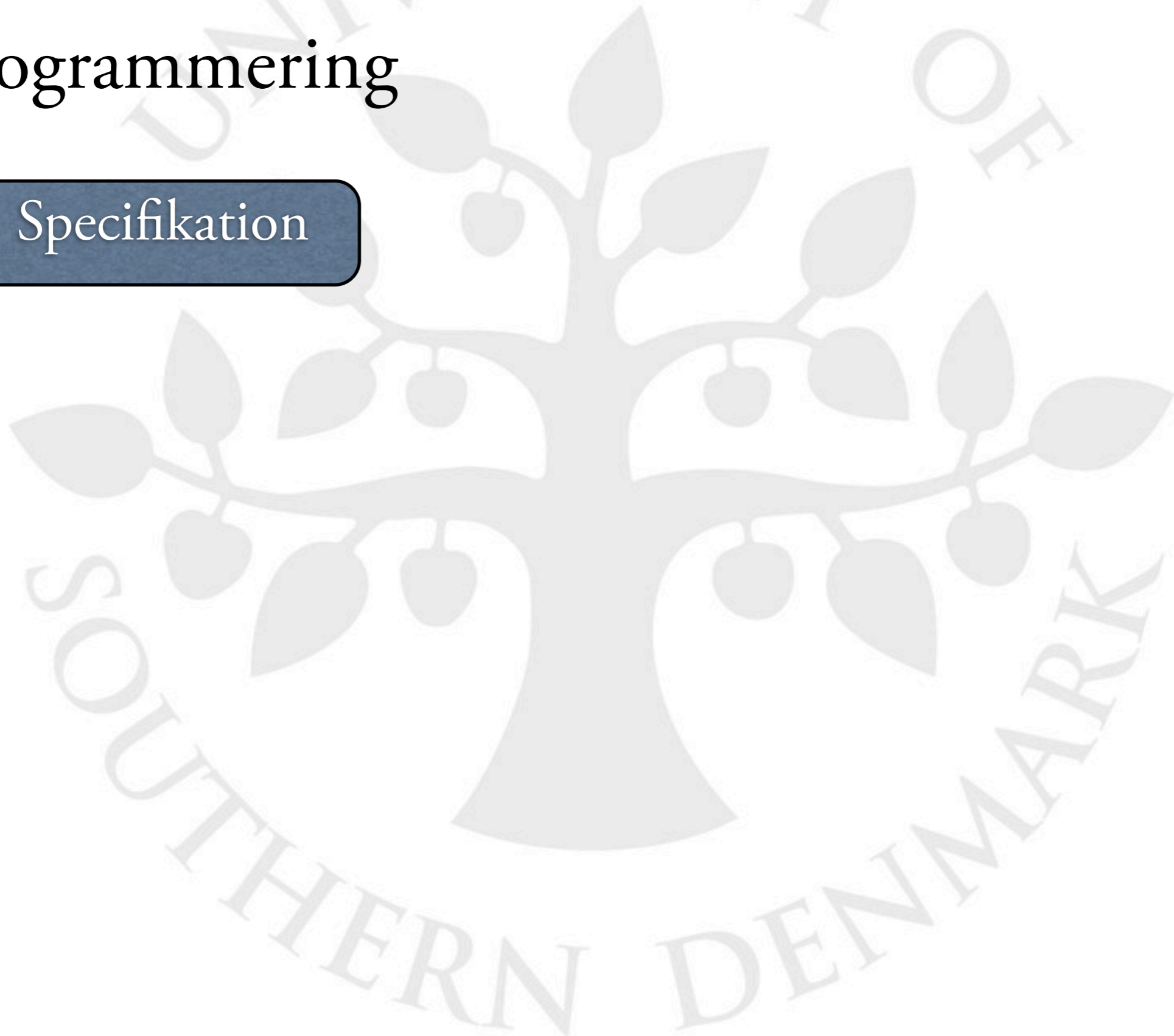
Abstrakte DataTyper

Abstrakte DataTyper

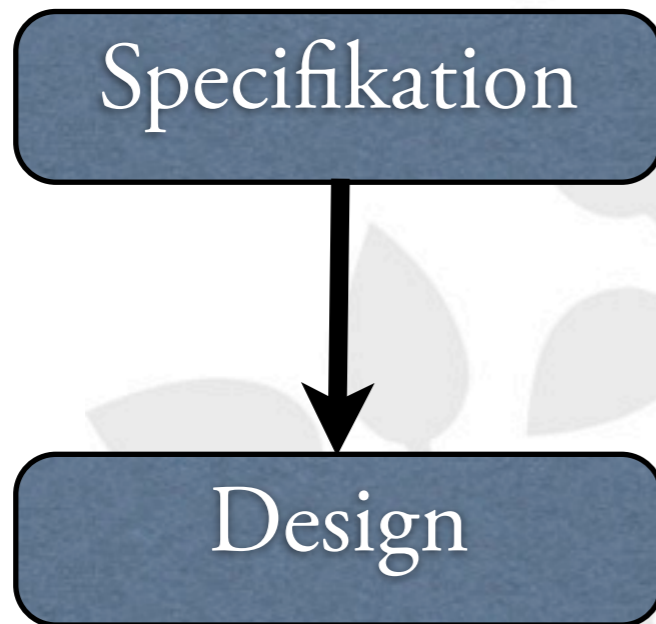
Programmering

Specifikation

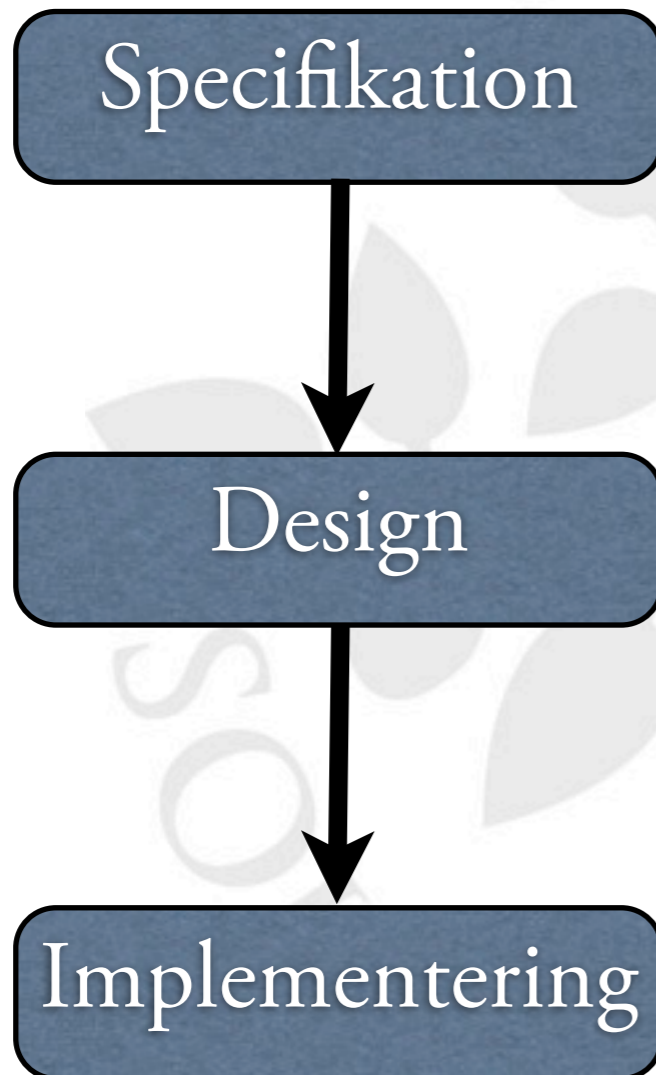
Abstrakte DataTyper

Programmering

Abstrakte DataTyper

Programmering

Abstrakte DataTyper

Programmering

ADT

Specifikation

Specifikation

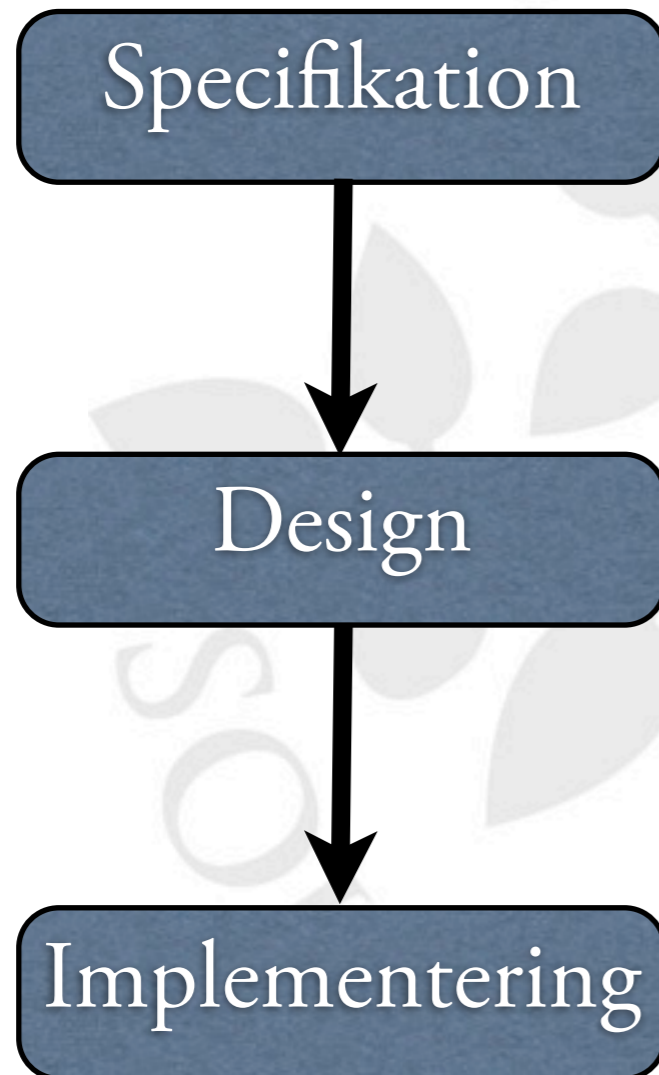
Design

Implementering

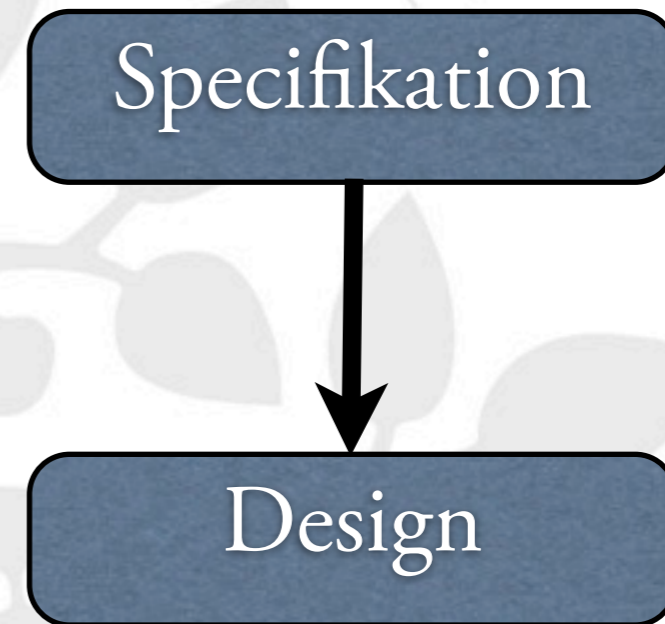

Abstrakte DataTyper

Programmering

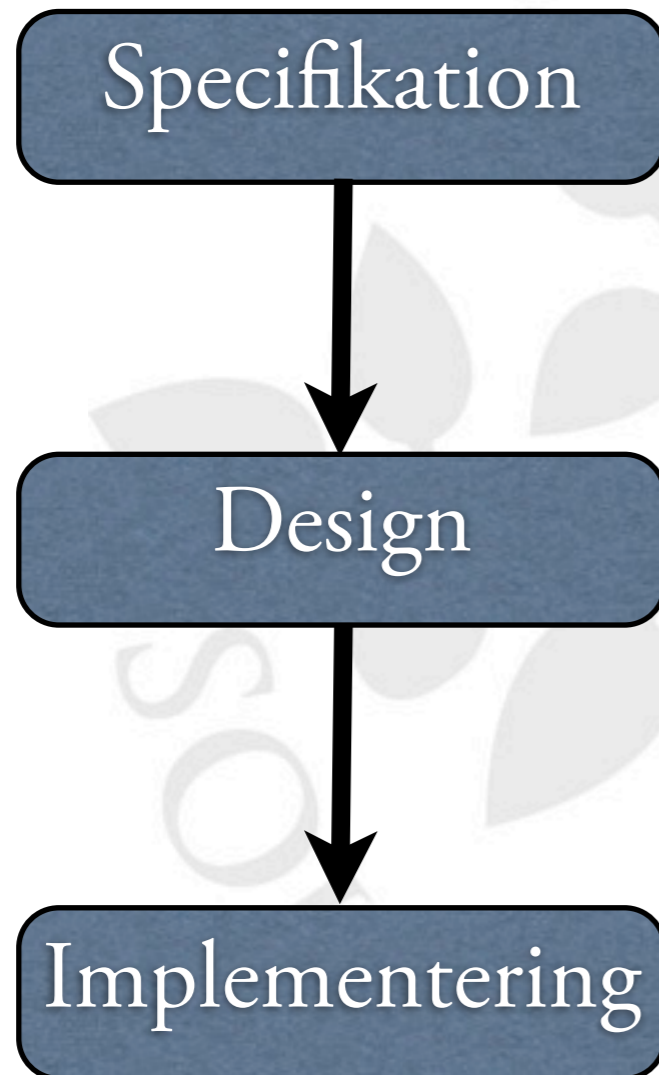

ADT

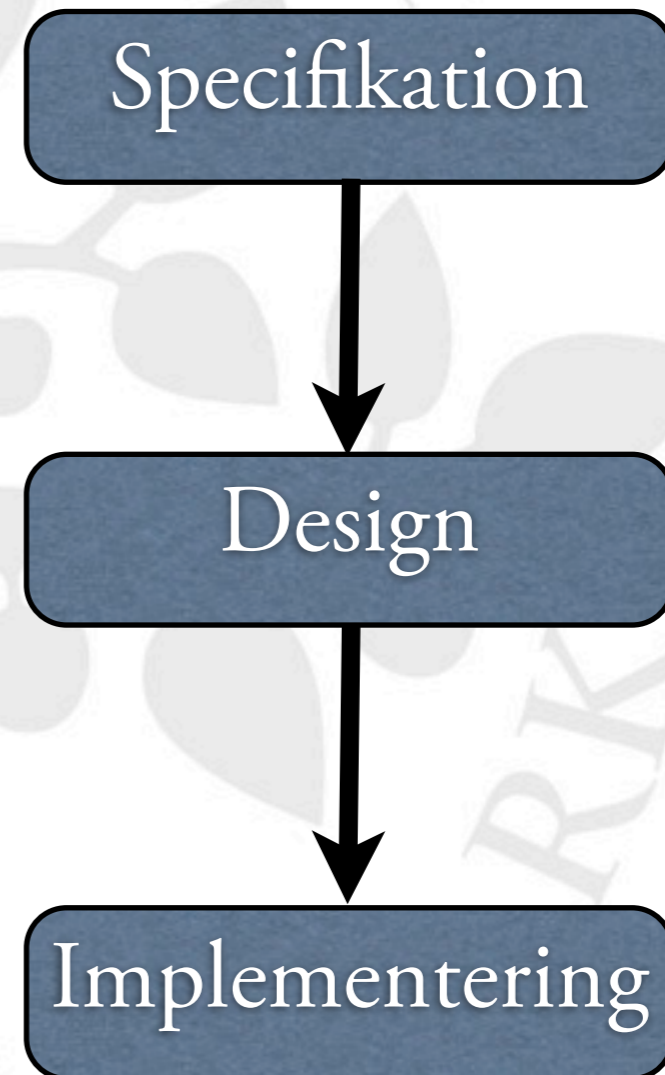

Abstrakte DataTyper

Programmering

ADT

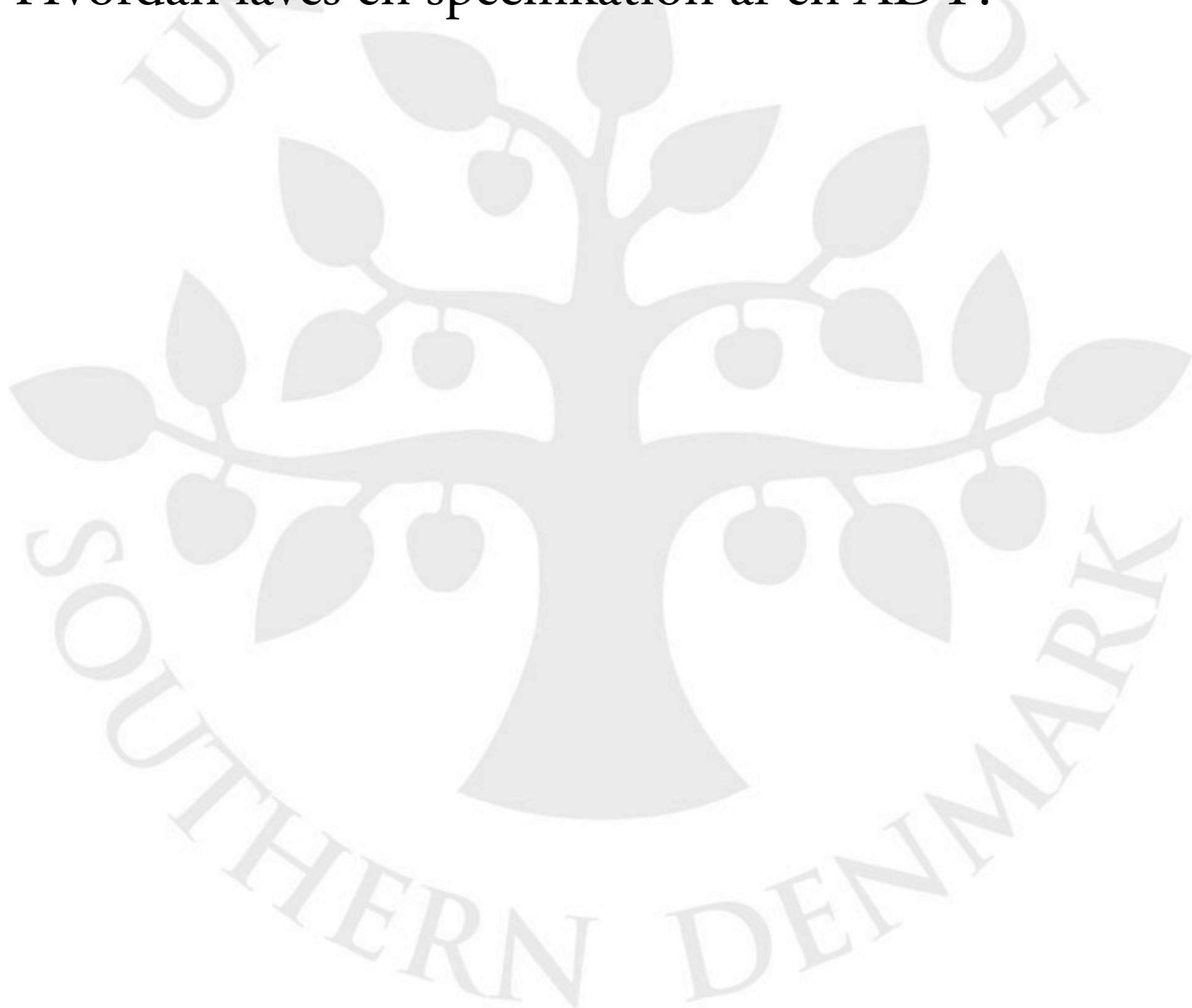

Abstrakte DataTyper

Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?

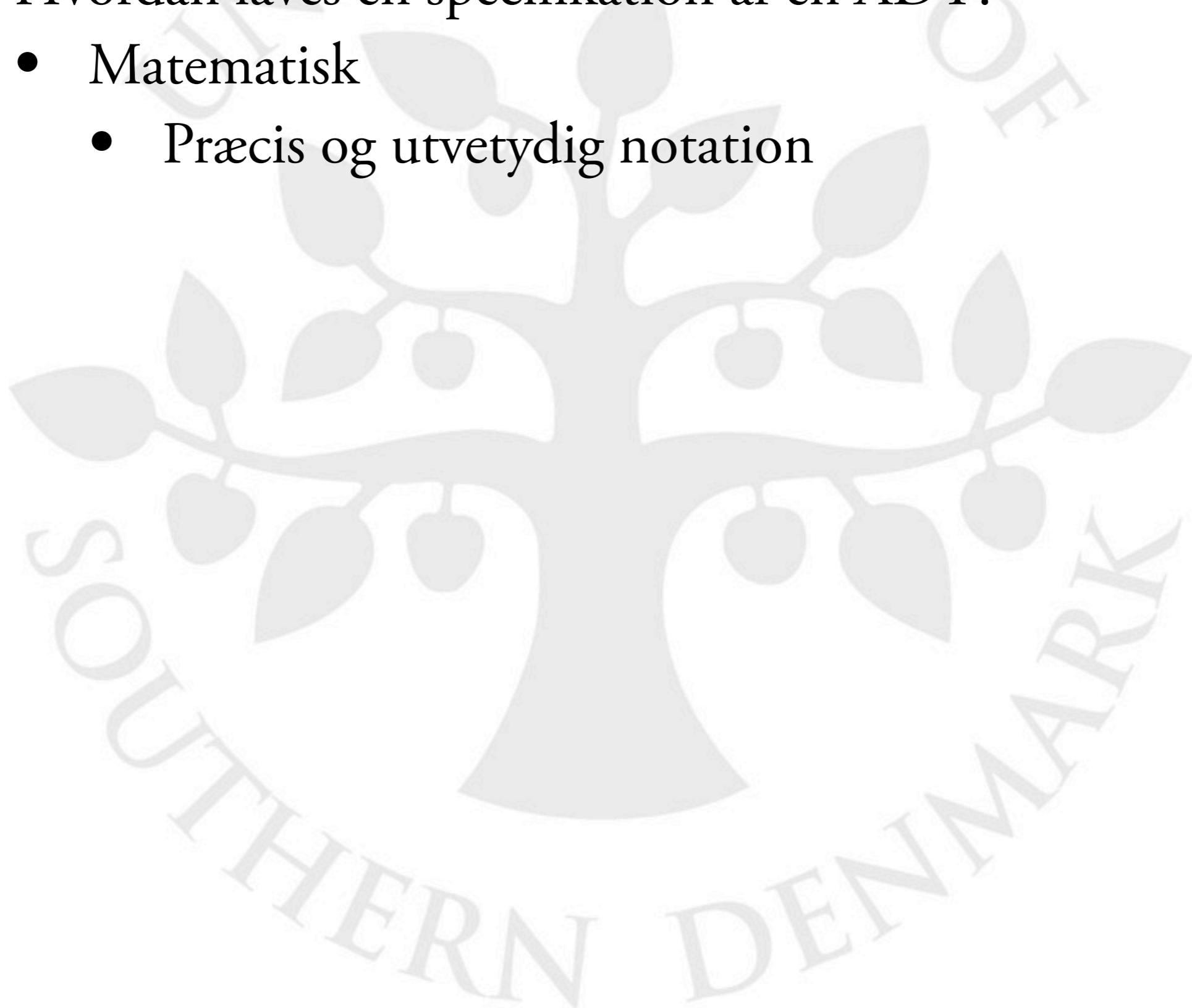
Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?
  - Matematisk

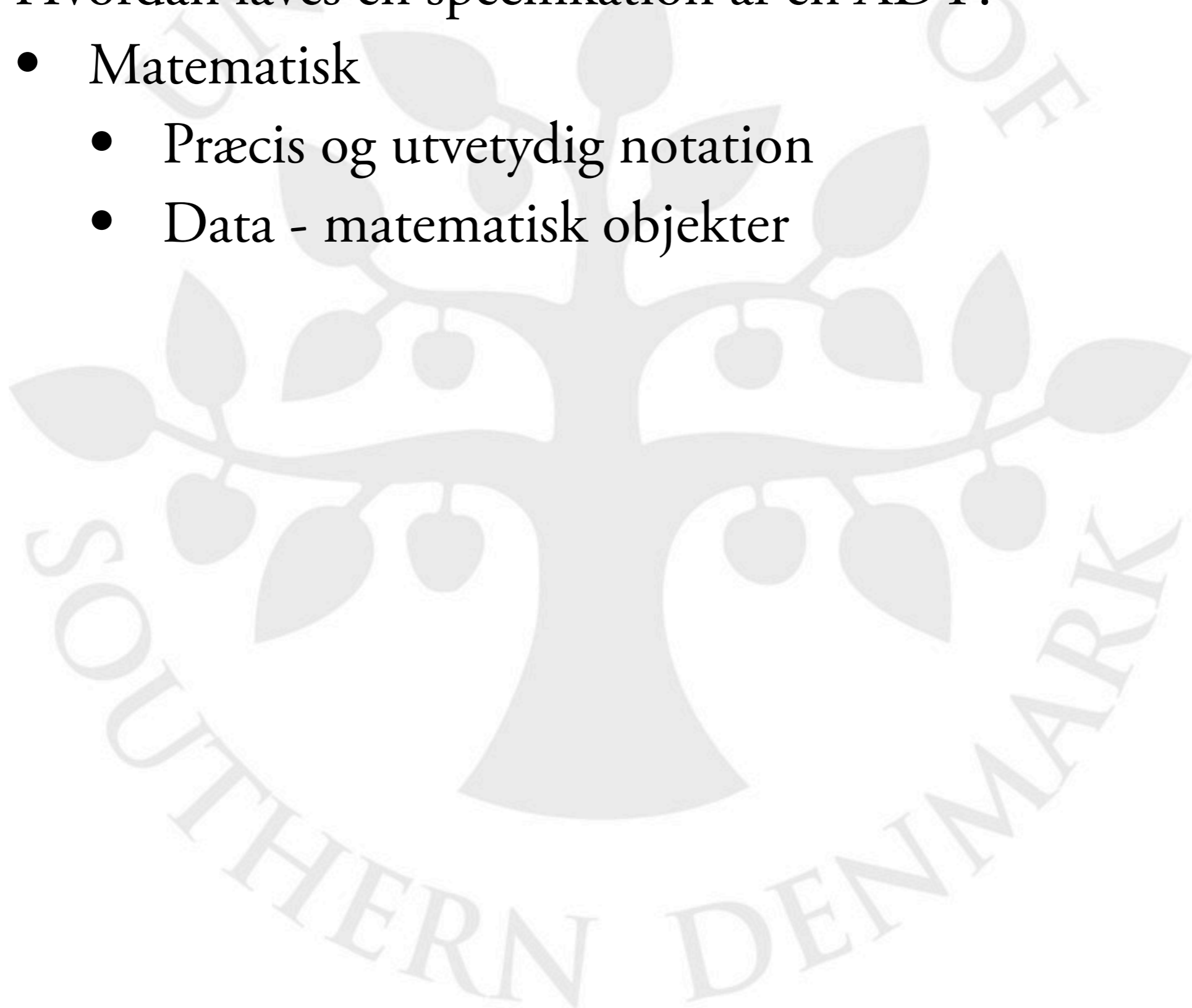
Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?
  - Matematisk
    - Præcis og utvetydig notation

Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?
  - Matematisk
    - Præcis og utvetydig notation
    - Data - matematisk objekter

Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?
  - Matematisk
    - Præcis og utvetydig notation
    - Data - matematisk objekter
      - $\mathbb{N}$, $\mathbb{Z}$, $\mathbb{R}$, ...

Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?
  - Matematisk
    - Præcis og utvetydig notation
    - Data - matematisk objekter
      - $\mathbb{N}, \mathbb{Z}, \mathbb{R}, \dots$
      - Objekter med en ordning

Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?
  - Matematisk
    - Præcis og utvetydig notation
    - Data - matematisk objekter
      - $\mathbb{N}, \mathbb{Z}, \mathbb{R}, \dots$
      - Objekter med en ordning
    - Operationer - matematisk funktioner

Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?
  - Matematisk
    - Præcis og utvetydig notation
    - Data - matematisk objekter
      - $\mathbb{N}, \mathbb{Z}, \mathbb{R}, \dots$
      - Objekter med en ordning
    - Operationer - matematisk funktioner
      - Eksplicitte definitioner

Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?
  - Matematisk
    - Præcis og utvetydig notation
    - Data - matematisk objekter
      - $\mathbb{N}, \mathbb{Z}, \mathbb{R}, \dots$
      - Objekter med en ordning
    - Operationer - matematisk funktioner
      - Eksplicitte definitioner
        - $f(x) = x^2$

Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?
  - Matematisk
    - Præcis og utvetydig notation
    - Data - matematisk objekter
      - $\mathbb{N}, \mathbb{Z}, \mathbb{R}, \dots$
      - Objekter med en ordning
    - Operationer - matematisk funktioner
      - Eksplicitte definitioner
        - $f(x) = x^2$
      - Indirekte definitioner

Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?
  - Matematisk
    - Præcis og utvetydig notation
    - Data - matematisk objekter
      - $\mathbb{N}, \mathbb{Z}, \mathbb{R}, \dots$
      - Objekter med en ordning
    - Operationer - matematisk funktioner
      - Eksplicitte definitioner
        - $f(x) = x^2$
      - Indirekte definitioner
        - $\text{sqrt} : x \in \mathbb{R}_+ \mapsto y \in \mathbb{R}_+$
 $x = y^2 \wedge y \geq 0$

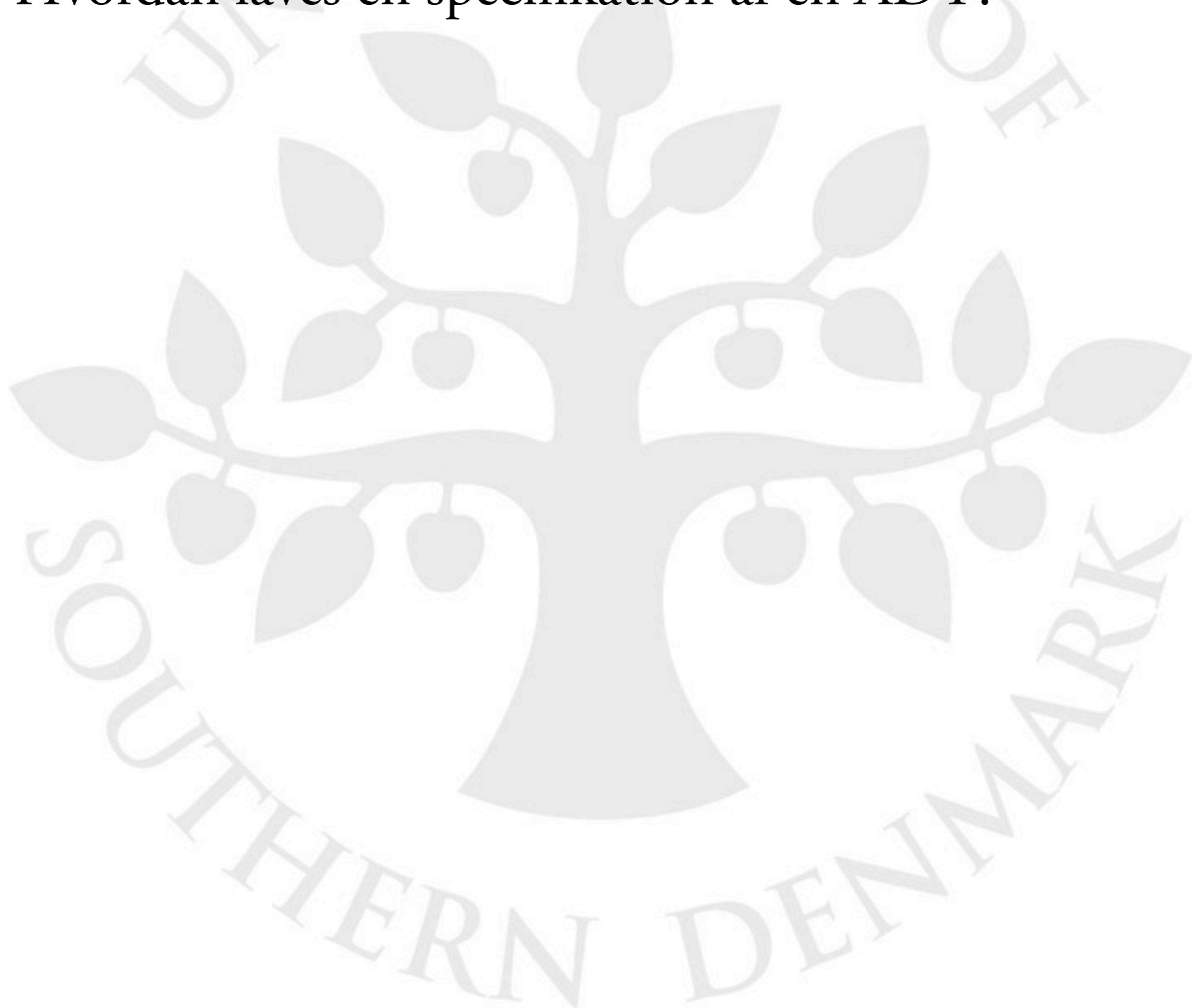
Abstrakte DataTyper

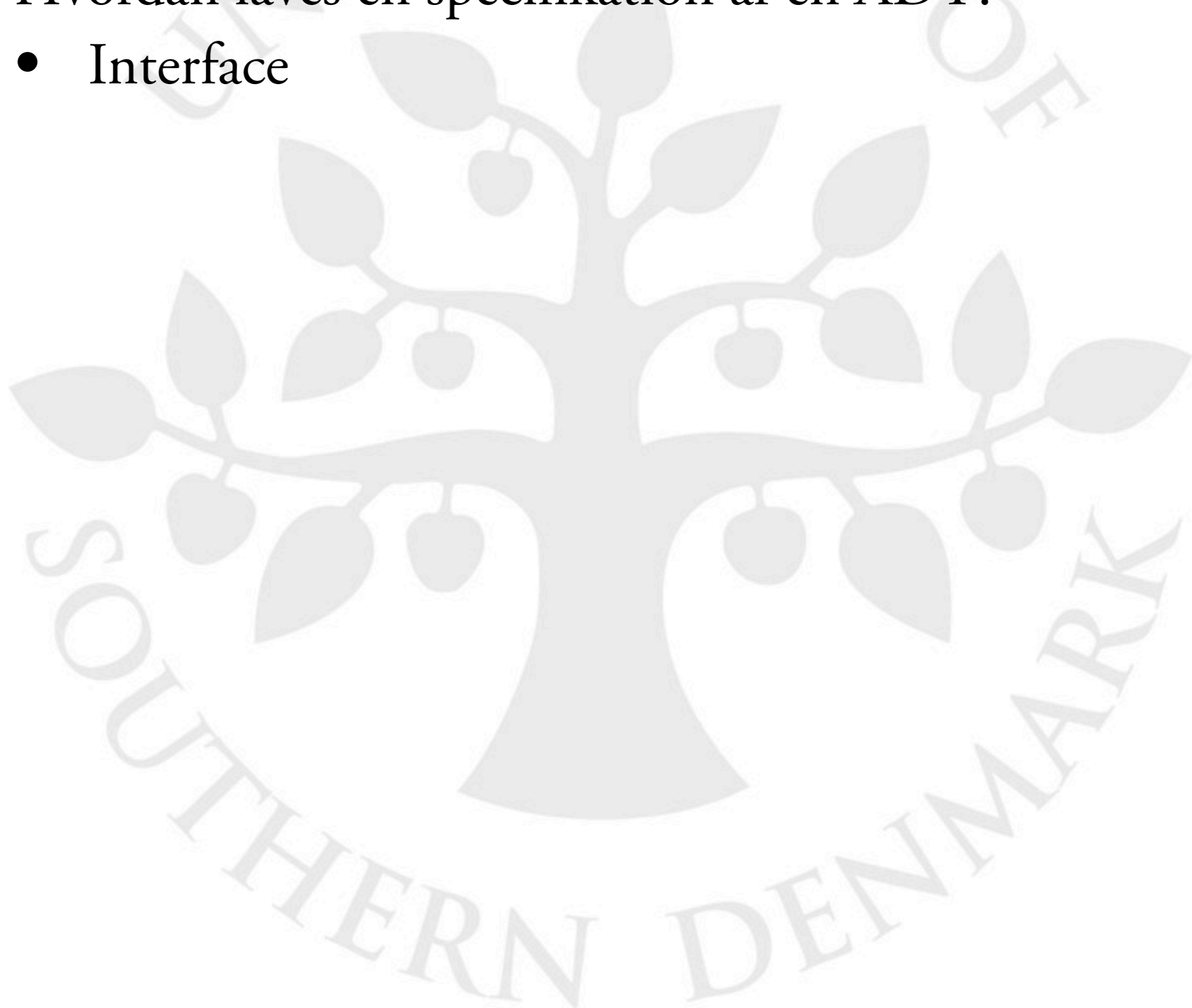
Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?

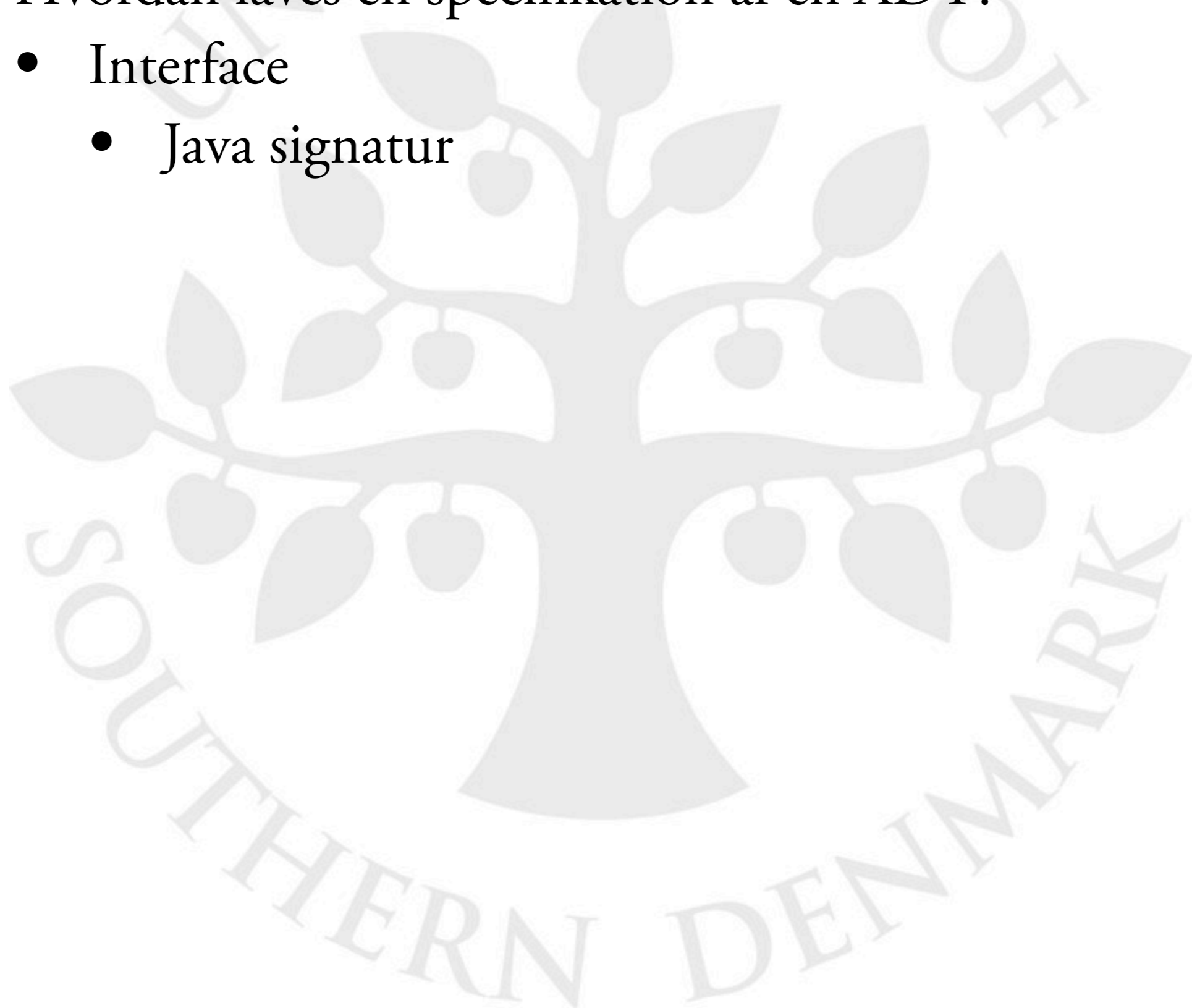
Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?
  - Interface

Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?
  - Interface
    - Java signatur

Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?
  - Interface
    - Java signatur
    - Uformel beskrivelse af hvad metoderne skal gøre

Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?
  - Interface
    - Java signatur
    - Uformel beskrivelse af hvad metoderne skal gøre
  - Eksempel

Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?
  - Interface
    - Java signatur
    - Uformel beskrivelse af hvad metoderne skal gøre
  - Eksempel
    - ```
public interface Dictionary {
    public boolean hasWord(String word);
    public ArrayList<String> suggestions(String word);
    public void addWord(String word);
}
```

# Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?
  - Interface
    - Java signatur
    - Uformel beskrivelse af hvad metoderne skal gøre
  - Eksempel
    - ```
public interface Dictionary {  
    public boolean hasWord( String word );  
    public ArrayList<String> suggestions( String word );  
    public void addWord( String word );  
}
```
    - Sammen med en beskrivelse af hvad hasWord, suggestions og addWord skal gøre

Abstrakte DataTyper

- Hvordan laves en specifikation af en ADT?
  - Interface
    - Java signatur
    - Uformel beskrivelse af hvad metoderne skal gøre
  - Eksempel
    - ```
public interface Dictionary {
    public boolean hasWord(String word);
    public ArrayList<String> suggestions(String word);
    public void addWord(String word);
}
```
    - Sammen med en beskrivelse af hvad `hasWord`, `suggestions` og `addWord` skal gøre
      - “`hasWord` slår op i ordbogen og undersøger om det givne ord findes.”



# Abstrakte DataTyper



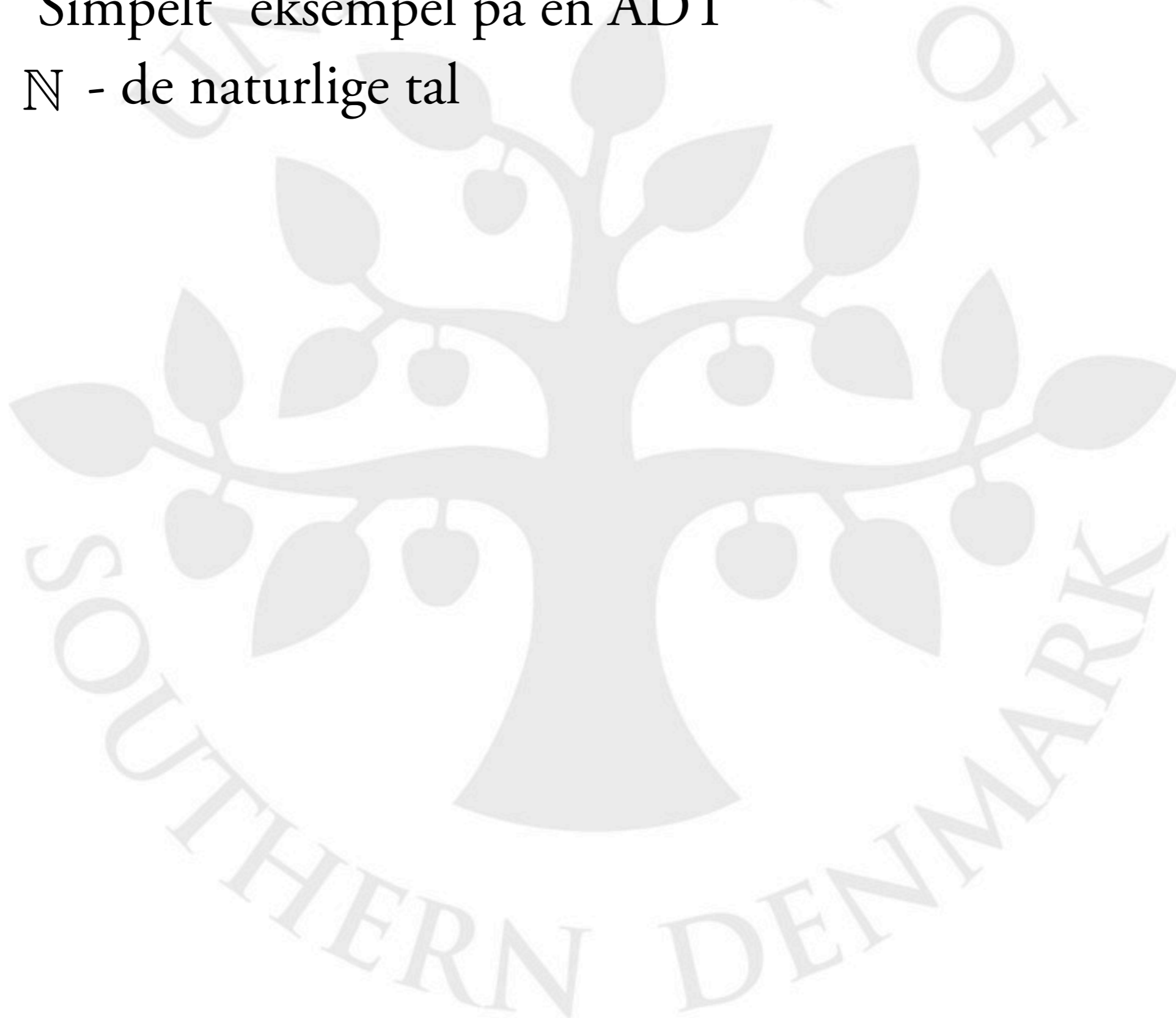
# Abstrakte DataTyper

- “Simpelt” eksempel på en ADT



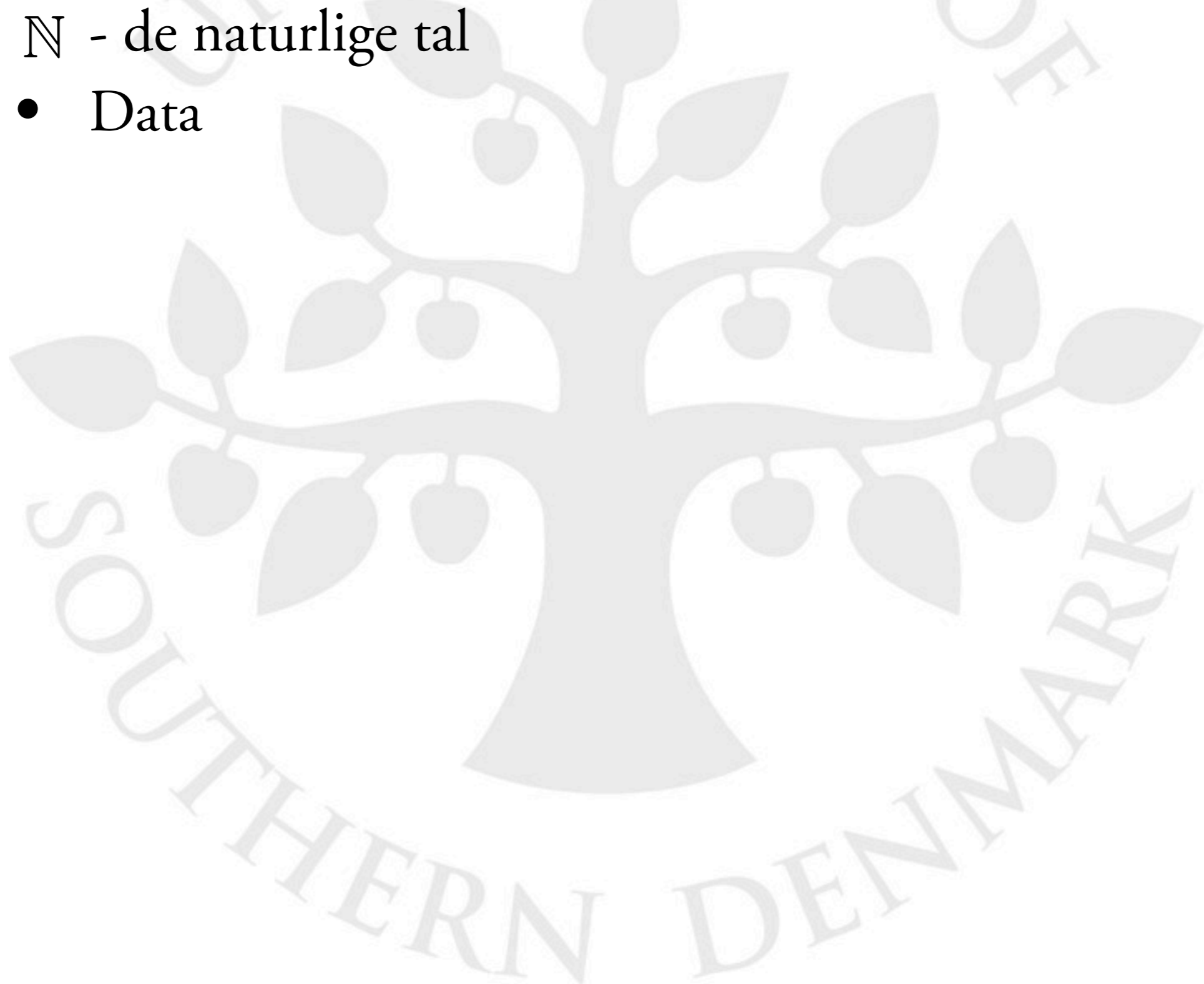
# Abstrakte DataTyper

- “Simpelt” eksempel på en ADT
- $\mathbb{N}$  - de naturlige tal



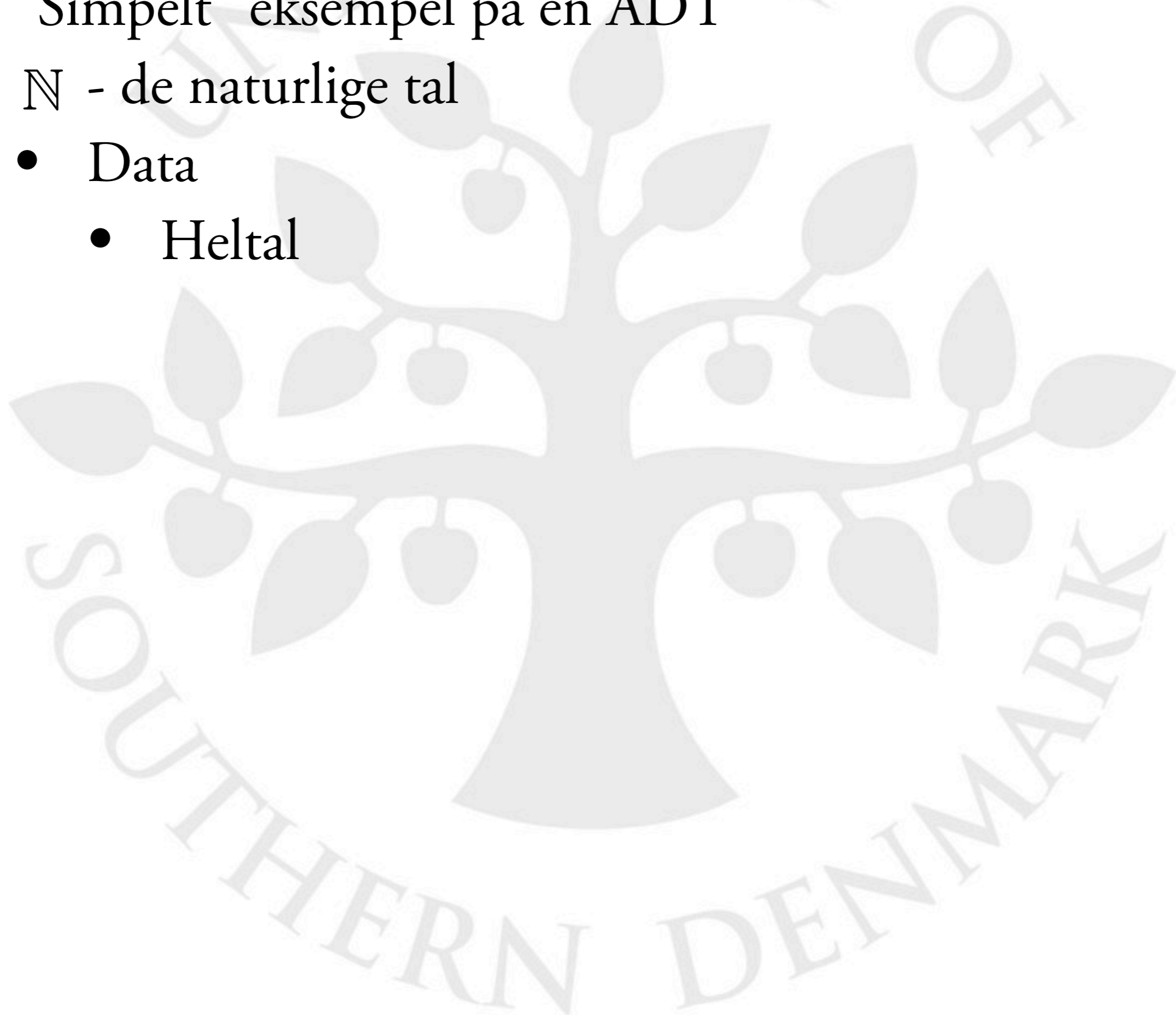
# Abstrakte DataTyper

- “Simpelt” eksempel på en ADT
- $\mathbb{N}$  - de naturlige tal
  - Data



# Abstrakte DataTyper

- “Simpelt” eksempel på en ADT
- $\mathbb{N}$  - de naturlige tal
  - Data
    - Heltal



# Abstrakte DataTyper

- “Simpelt” eksempel på en ADT
- $\mathbb{N}$  - de naturlige tal
  - Data
    - Heltal
    - 0, 1, 2, ...



# Abstrakte DataTyper

- “Simpelt” eksempel på en ADT
- $\mathbb{N}$  - de naturlige tal
  - Data
    - Heltal
    - 0, 1, 2, ...
  - Operationer



# Abstrakte DataTyper

- “Simpelt” eksempel på en ADT
- $\mathbb{N}$  - de naturlige tal
  - Data
    - Heltal
    - 0, 1, 2, ...
  - Operationer
    - Addition





# Abstrakte DataTyper

- “Simpelt” eksempel på en ADT
- $\mathbb{N}$  - de naturlige tal
  - Data
    - Heltal
    - 0, 1, 2, ...
  - Operationer
    - Addition
      - $+ : (x, y) \in (\mathbb{N}, \mathbb{N}) \mapsto z \in \mathbb{N}$   
 $z = x + y$

# Abstrakte DataTyper

- “Simpelt” eksempel på en ADT
- $\mathbb{N}$  - de naturlige tal
  - Data
    - Heltal
    - 0, 1, 2, ...
  - Operationer
    - Addition
      - $+ : (x, y) \in (\mathbb{N}, \mathbb{N}) \mapsto z \in \mathbb{N}$   
 $z = x + y$
    - Multiplikation

# Abstrakte DataTyper

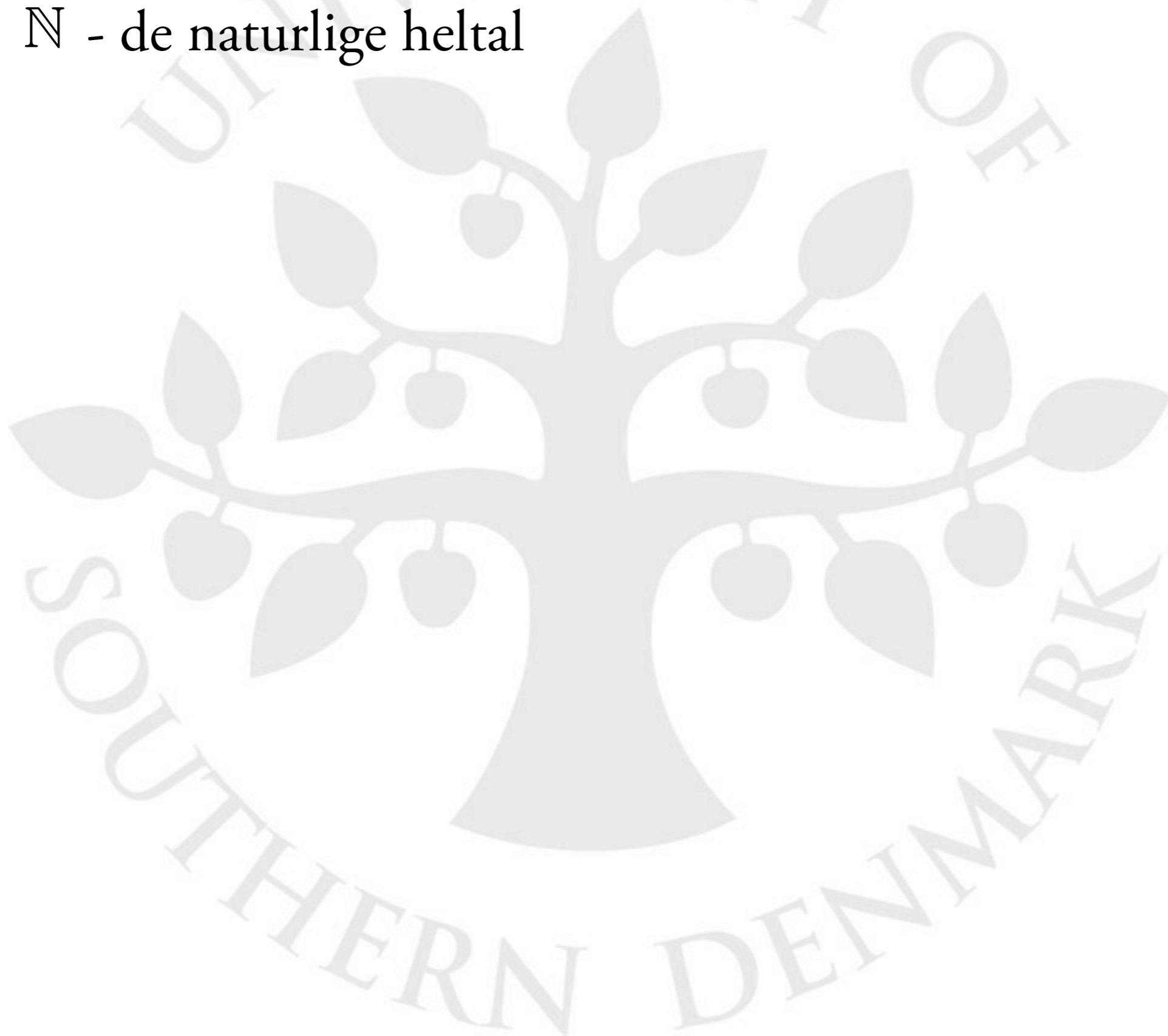
- “Simpelt” eksempel på en ADT
- $\mathbb{N}$  - de naturlige tal
  - Data
    - Heltal
    - 0, 1, 2, ...
  - Operationer
    - Addition
      - $+ : (x, y) \in (\mathbb{N}, \mathbb{N}) \mapsto z \in \mathbb{N}$   
 $z = x + y$
    - Multiplikation
    - ...

# Abstrakte DataTyper



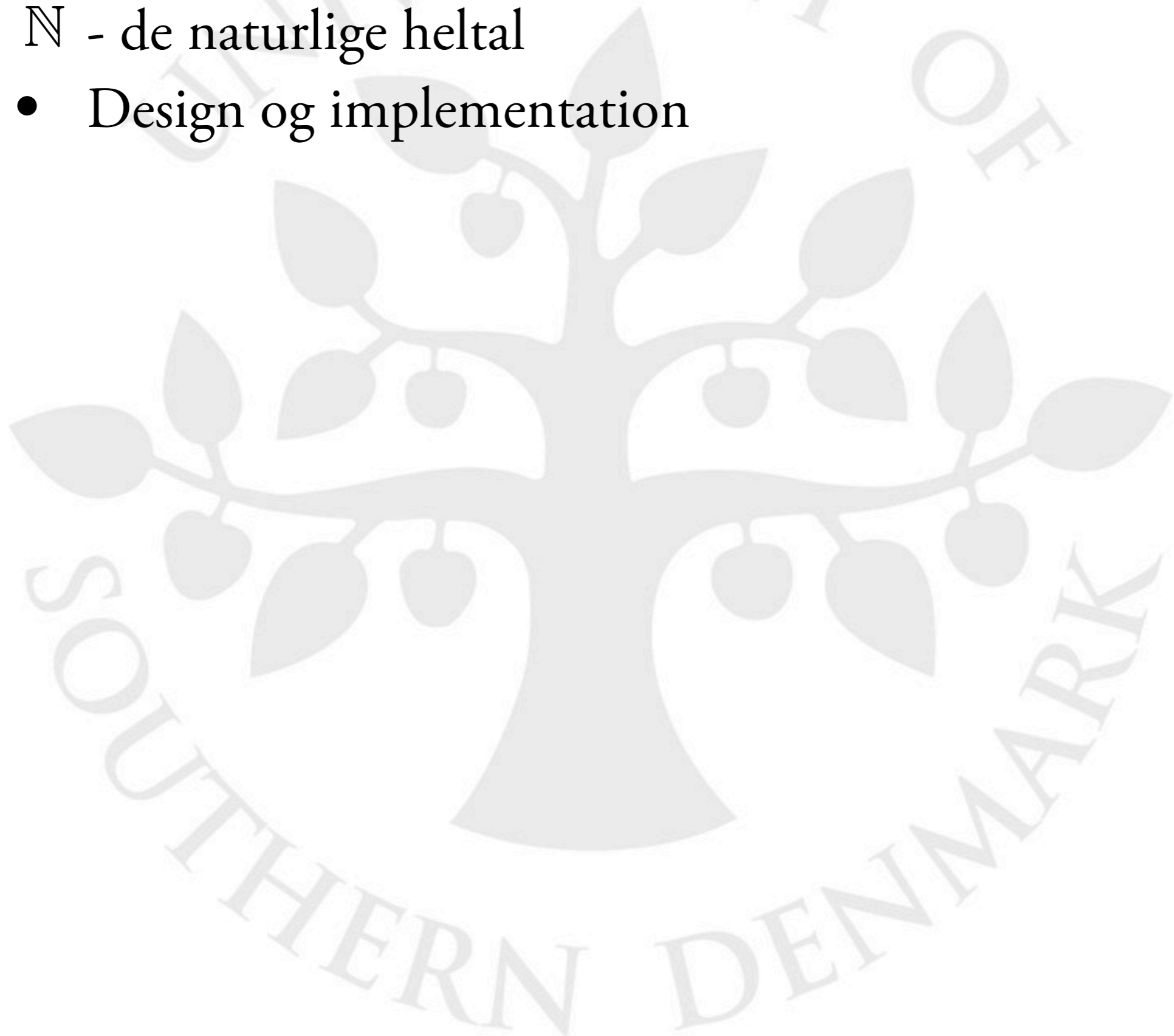
# Abstrakte DataTyper

- $\mathbb{N}$  - de naturlige heltal



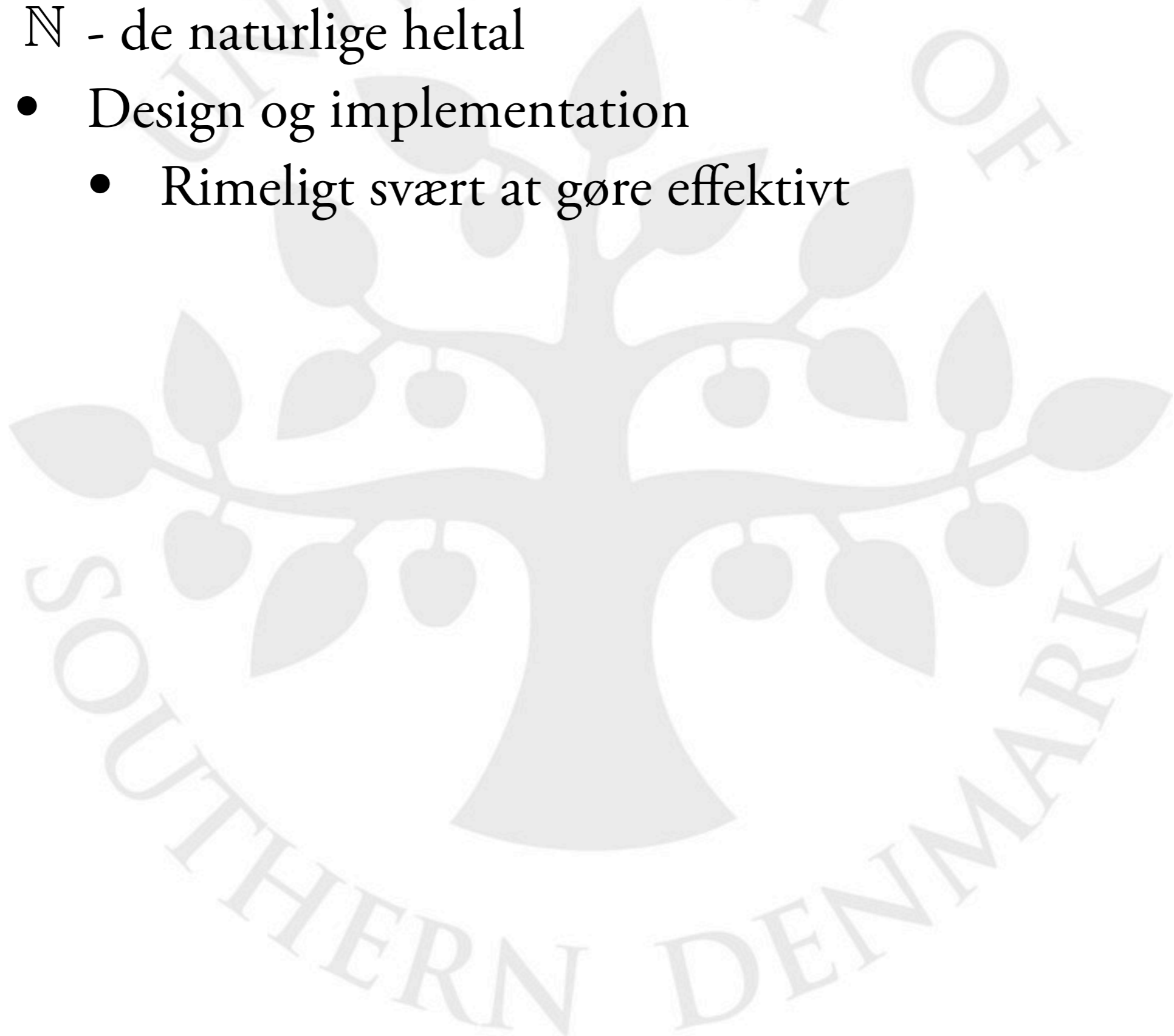
# Abstrakte DataTyper

- $\mathbb{N}$  - de naturlige heltal
- Design og implementation



# Abstrakte DataTyper

- $\mathbb{N}$  - de naturlige heltal
- Design og implementation
  - Rimeligt svært at gøre effektivt



# Abstrakte DataTyper

- $\mathbb{N}$  - de naturlige heltal
- Design og implementation
  - Rimeligt svært at gøre effektivt
  - DM506 - Maskinarkitektur





# Abstrakte DataTyper

- $\mathbb{N}$  - de naturlige heltal
- Design og implementation
  - Rimeligt svært at gøre effektivt
  - DM506 - Maskinarkitektur
- Tallene i Java



# Abstrakte DataTyper

- $\mathbb{N}$  - de naturlige heltal
- Design og implementation
  - Rimeligt svært at gøre effektivt
  - DM506 - Maskinarkitektur
- Tallene i Java
  - Nogen har gjort arbejdet for os



# Abstrakte DataTyper

- $\mathbb{N}$  - de naturlige heltal
- Design og implementation
  - Rimeligt svært at gøre effektivt
  - DM506 - Maskinarkitektur
- Tallene i Java
  - Nogen har gjort arbejdet for os
  - `int`, `double`, ...

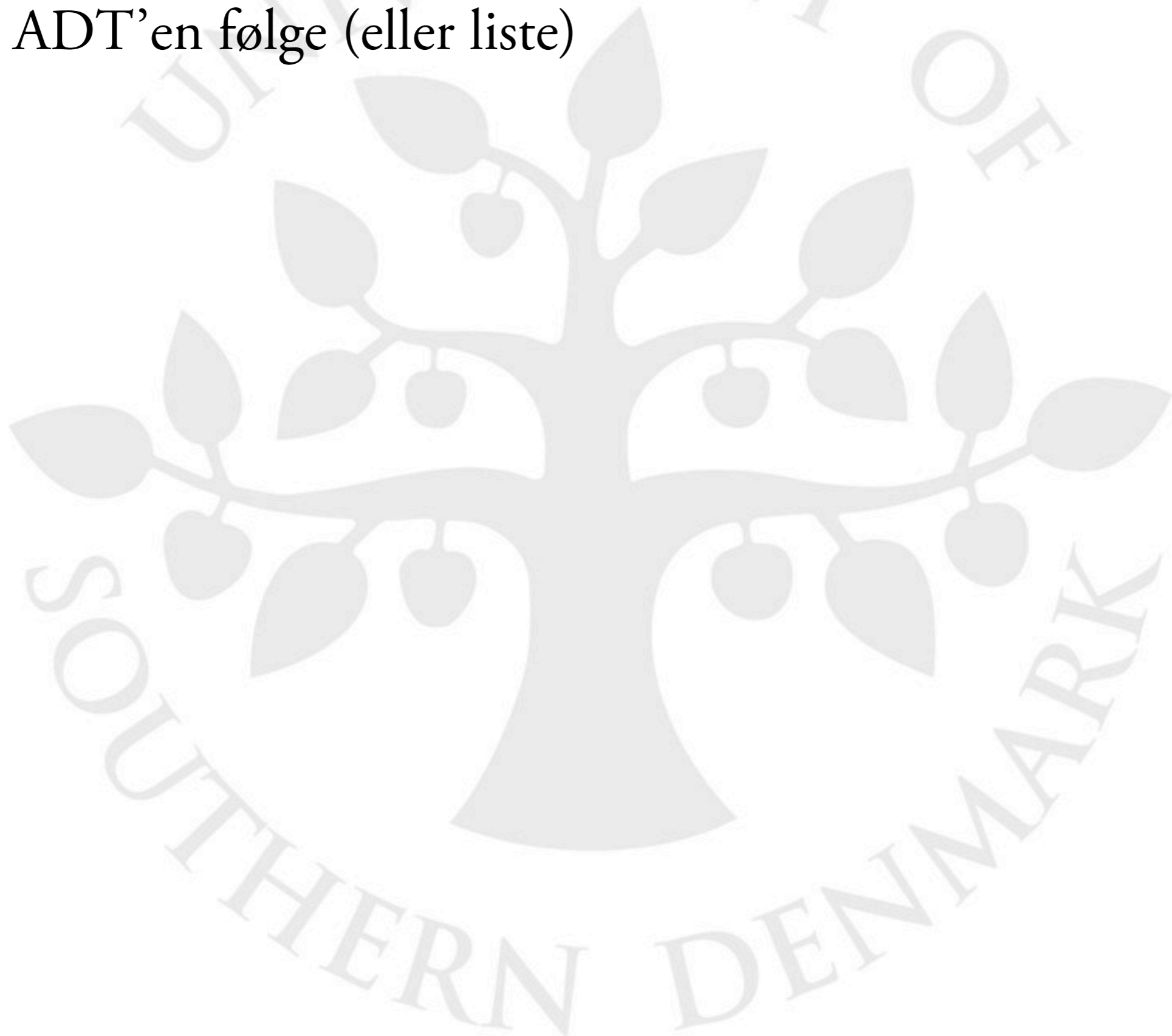
# Lister





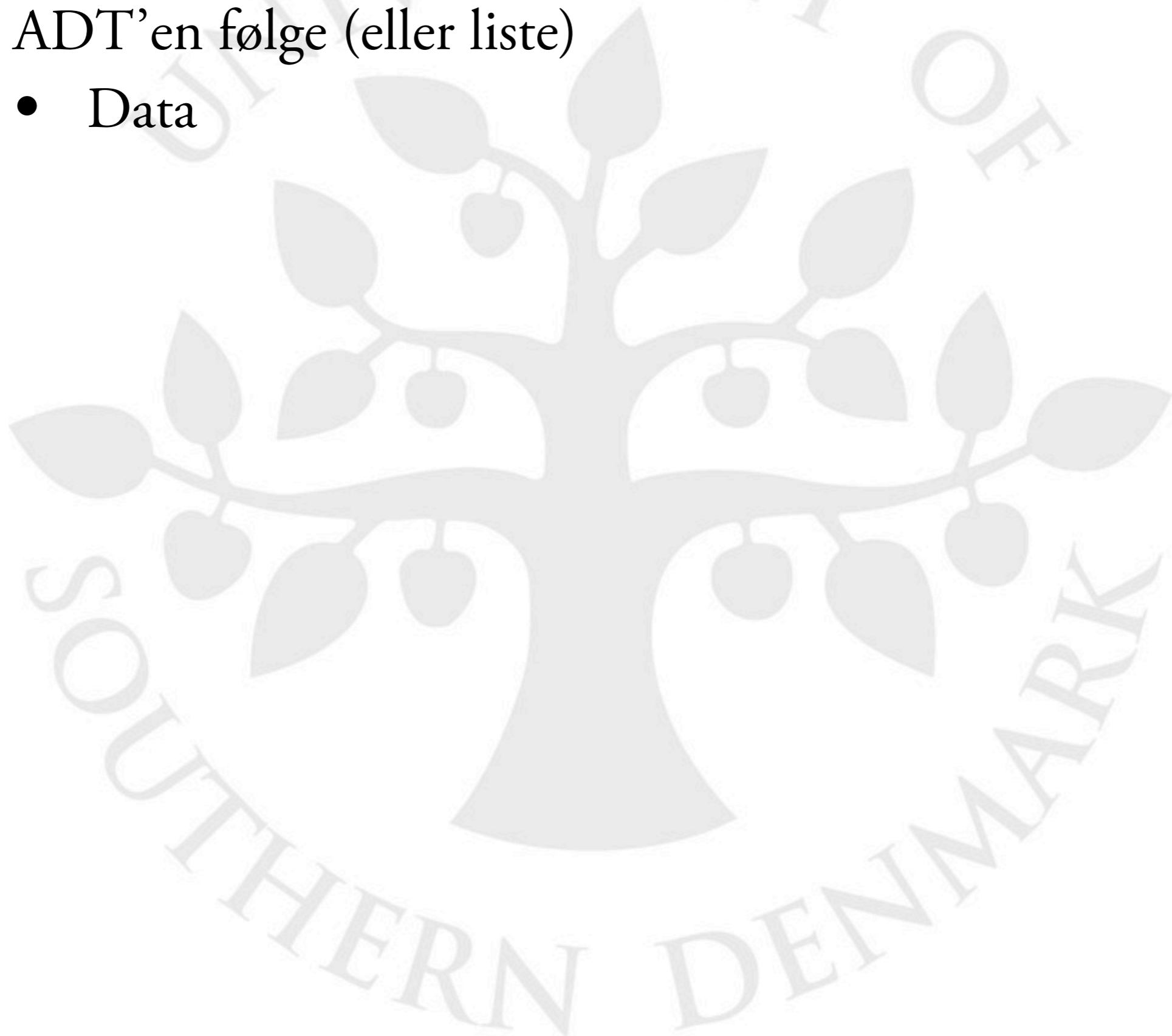
# Lister

- ADT'en følge (eller liste)



# Lister

- ADT'en følge (eller liste)
  - Data





# Lister

- ADT'en følge (eller liste)
  - Data
    - Alt - ingen restriktioner



# Lister

- ADT'en følge (eller liste)
  - Data
    - Alt - ingen restriktioner
  - Operationer





# Lister

- ADT'en følge (eller liste)
  - Data
    - Alt - ingen restriktioner
  - Operationer
    - `add(e)`



# Lister

- ADT'en følge (eller liste)
  - Data
    - Alt - ingen restriktioner
  - Operationer
    - add(e)
    - get(i)



# Lister

- ADT'en følge (eller liste)
  - Data
    - Alt - ingen restriktioner
  - Operationer
    - add(e)
    - get(i)
    - set(i, e)



# Lister

- ADT'en følge (eller liste)
  - Data
    - Alt - ingen restriktioner
  - Operationer
    - add(e)
    - get(i)
    - set(i, e)
    - remove(i)



# Lister

- ADT'en følge (eller liste)
  - Data
    - Alt - ingen restriktioner
  - Operationer
    - add(e)
    - get(i)
    - set(i, e)
    - remove(i)
    - size()

# Lister

- ADT'en følge (eller liste)
  - Data
    - Alt - ingen restriktioner
  - Operationer
    - add(e)
    - get(i)
    - set(i, e)
    - remove(i)
    - size()
    - subList(i, j)

# Lister

- ADT'en følge (eller liste)
  - Data
    - Alt - ingen restriktioner
  - Operationer
    - add(e)
    - get(i)
    - set(i, e)
    - remove(i)
    - size()
    - subList(i, j)
    - ?

# Lister

- ADT'en følge (eller liste)
  - Data
    - Alt - ingen restriktioner
  - Operationer
    - add(e)
    - get(i)
    - set(i, e)
    - remove(i)
    - size()
    - subList(i, j)
    - ?
- Se `java.util.List` interfacet





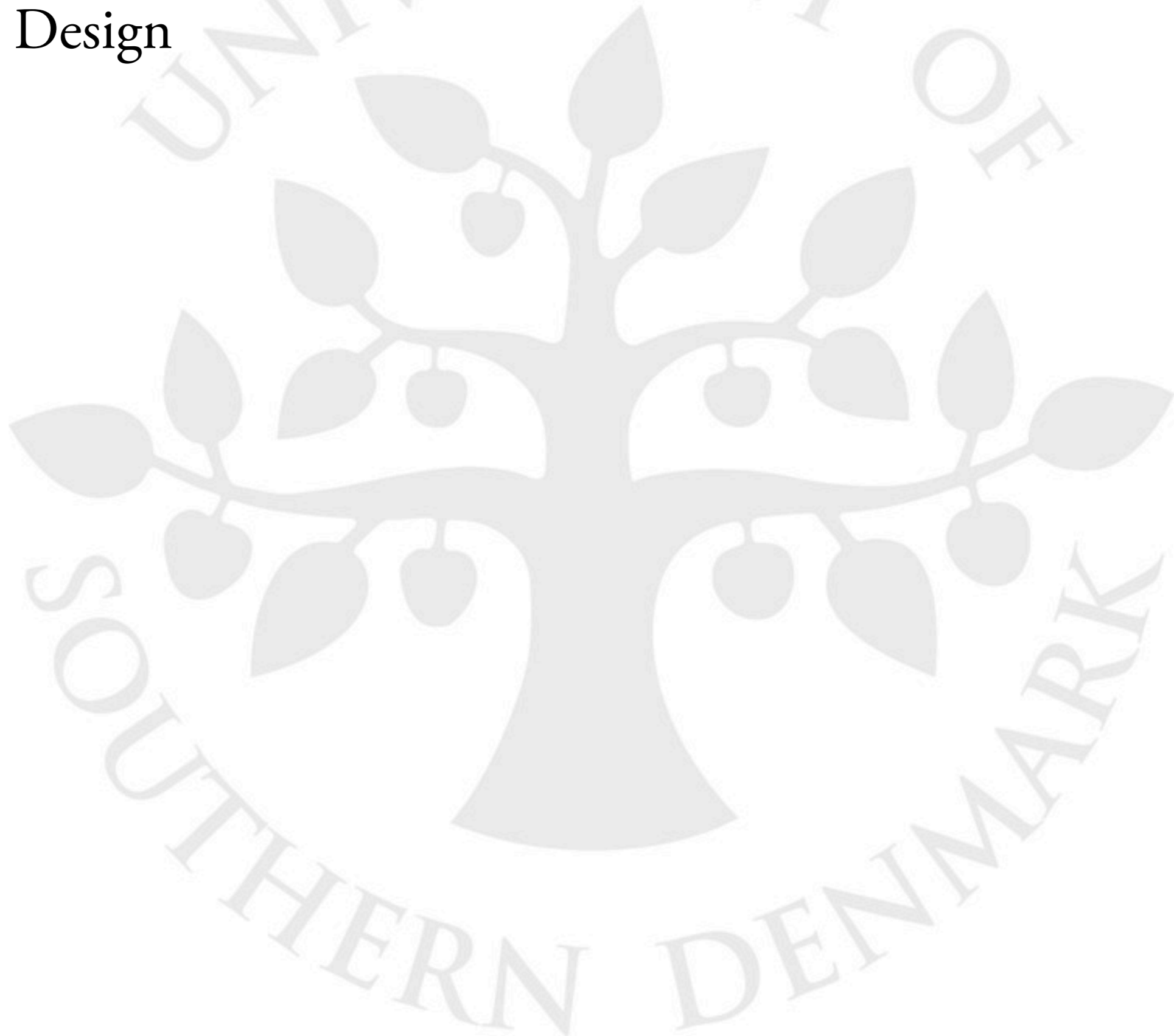
# Lister





# Lister

- Design



# Lister

- Design
  - Ikke alle operationer kan være effektive





# Lister

- Design
  - Ikke alle operationer kan være effektive
    - `add(e)` og `get(i)` er i “konflikt”



# Lister

- Design
  - Ikke alle operationer kan være effektive
    - `add(e)` og `get(i)` er i “konflikt”
  - Tre muligheder



# Lister

- Design
  - Ikke alle operationer kan være effektive
    - `add(e)` og `get(i)` er i “konflikt”
  - Tre muligheder
    - Array



# Lister

- Design
  - Ikke alle operationer kan være effektive
    - `add(e)` og `get(i)` er i “konflikt”
  - Tre muligheder
    - Array
    - Hægtet liste



# Lister

- Design
  - Ikke alle operationer kan være effektive
    - `add(e)` og `get(i)` er i “konflikt”
  - Tre muligheder
    - Array
    - Hægtet liste
    - Dynamisk array





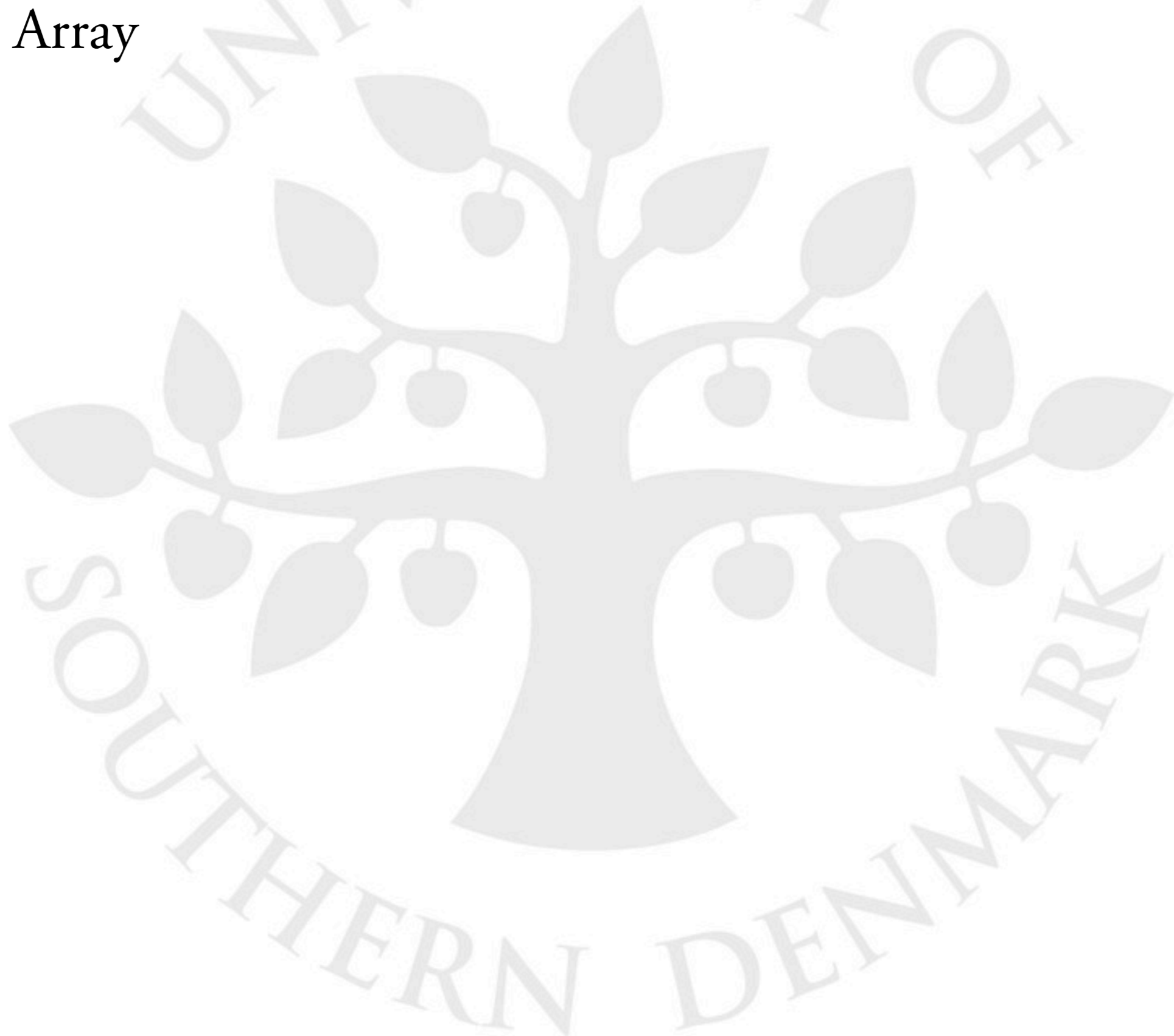
# Lister





# Lister

- Array





# Lister

- Array
  - En kontinuerlig sekvens af hukommelsesceller





# Lister

- Array
  - En kontinuerlig sekvens af hukommelsesceller
  - Kompromis





# Lister

- Array
  - En kontinuerlig sekvens af hukommelsesceller
  - Kompromis
    - Kan ikke indsætte ud over “enden”

# Lister

- Array
  - En kontinuerlig sekvens af hukommelsesceller
  - Kompromis
    - Kan ikke indsætte ud over “enden”
    - Kan ikke indsætte på simpel vis midt i listen



# Lister

- Array
  - En kontinuerlig sekvens af hukommelsesceller
  - Kompromis
    - Kan ikke indsætte ud over “enden”
    - Kan ikke indsætte på simpel vis midt i listen
  - Alle andre operationer er effektive



# Lister

- Array
  - En kontinuerlig sekvens af hukommelsesceller
  - Kompromis
    - Kan ikke indsætte ud over “enden”
    - Kan ikke indsætte på simpel vis midt i listen
  - Alle andre operationer er effektive
    - `get(i)`, `set(i, e)`





# Lister

- Array
  - En kontinuerlig sekvens af hukommelsesceller
  - Kompromis
    - Kan ikke indsætte ud over “enden”
    - Kan ikke indsætte på simpel vis midt i listen
  - Alle andre operationer er effektive
    - `get(i)`, `set(i, e)`
    - Kan regne plads i hukommelsen ud meget hurtigt

# Lister

- Array
  - En kontinuerlig sekvens af hukommelsesceller
  - Kompromis
    - Kan ikke indsætte ud over “enden”
    - Kan ikke indsætte på simpel vis midt i listen
  - Alle andre operationer er effektive
    - `get(i)`, `set(i, e)`
    - Kan regne plads i hukommelsen ud meget hurtigt
      - Vi kender adressen på begyndelsen af listen (`a`)

# Lister

- Array
  - En kontinuerlig sekvens af hukommelsesceller
  - Kompromis
    - Kan ikke indsætte ud over “enden”
    - Kan ikke indsætte på simpel vis midt i listen
  - Alle andre operationer er effektive
    - `get(i)`, `set(i, e)`
    - Kan regne plads i hukommelsen ud meget hurtigt
      - Vi kender adressen på begyndelsen af listen (a)
      - Vi kender størrelsen af hver celle (b)

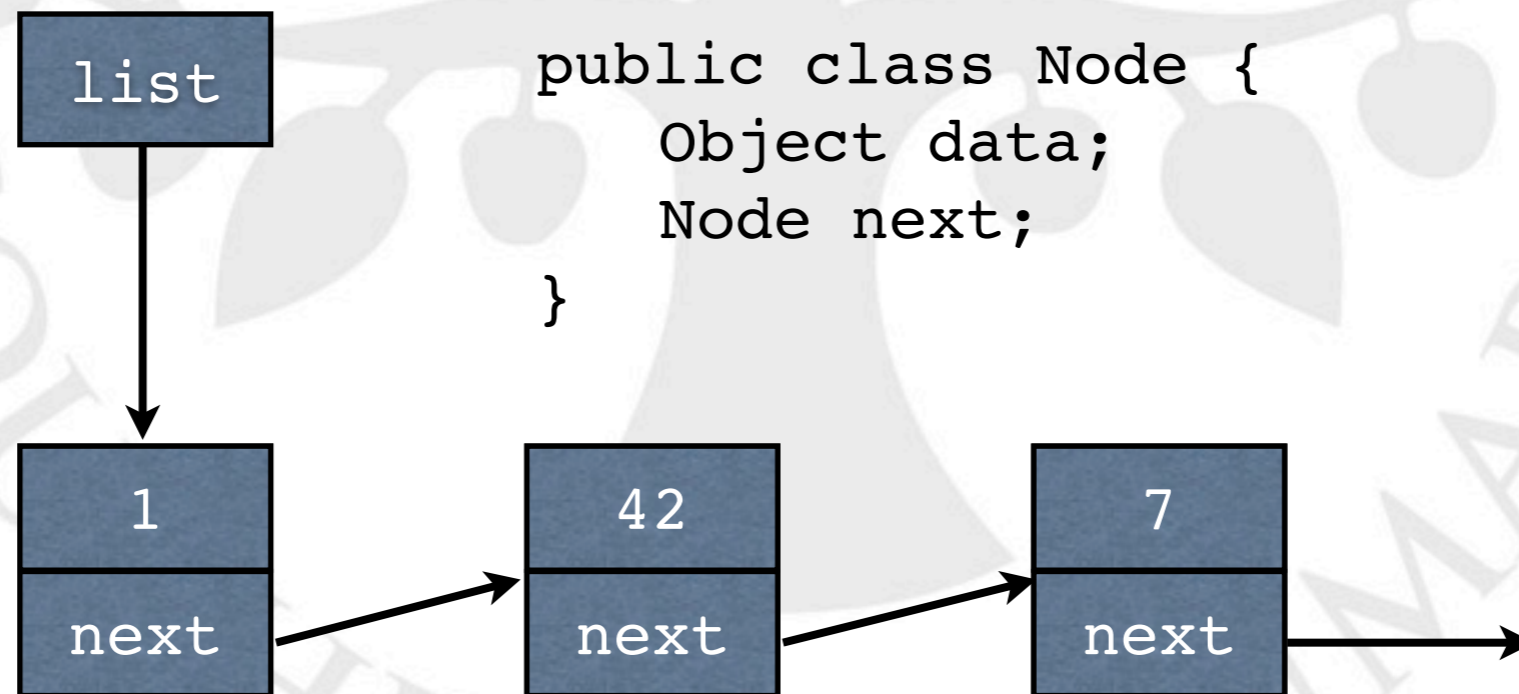
# Lister

- Array
  - En kontinuerlig sekvens af hukommelsesceller
  - Kompromis
    - Kan ikke indsætte ud over “enden”
    - Kan ikke indsætte på simpel vis midt i listen
  - Alle andre operationer er effektive
    - $\text{get}(i)$ ,  $\text{set}(i, e)$
    - Kan regne plads i hukommelsen ud meget hurtigt
      - Vi kender adressen på begyndelsen af listen (a)
      - Vi kender størrelsen af hver celle (b)
      - “Plads i” =  $a + b * i$

# Lister

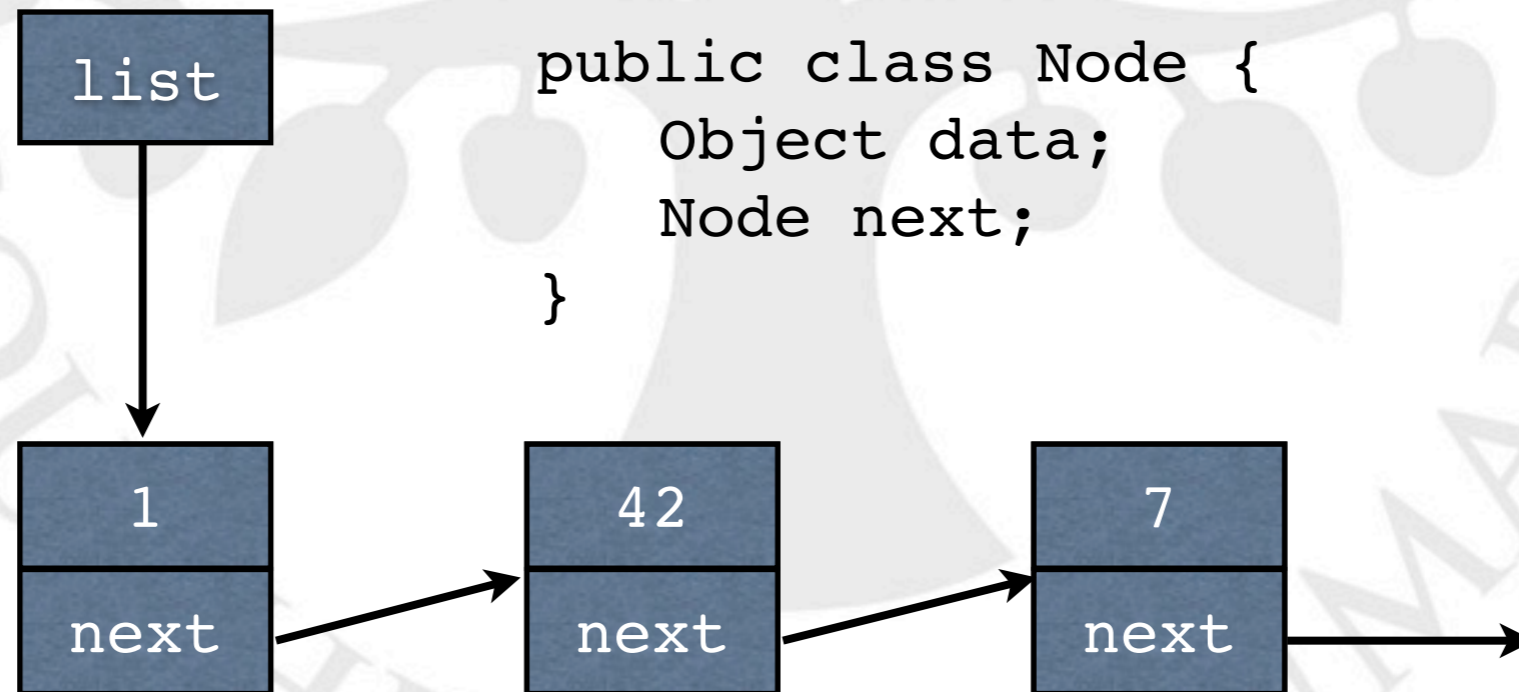
- Array
  - En kontinuerlig sekvens af hukommelsesceller
  - Kompromis
    - Kan ikke indsætte ud over “enden”
    - Kan ikke indsætte på simpel vis midt i listen
  - Alle andre operationer er effektive
    - `get(i)`, `set(i, e)`
    - Kan regne plads i hukommelsen ud meget hurtigt
      - Vi kender adressen på begyndelsen af listen (a)
      - Vi kender størrelsen af hver celle (b)
      - “Plads i” =  $a + b * i$
- Implementering: Javas indbyggede array type

# Lister



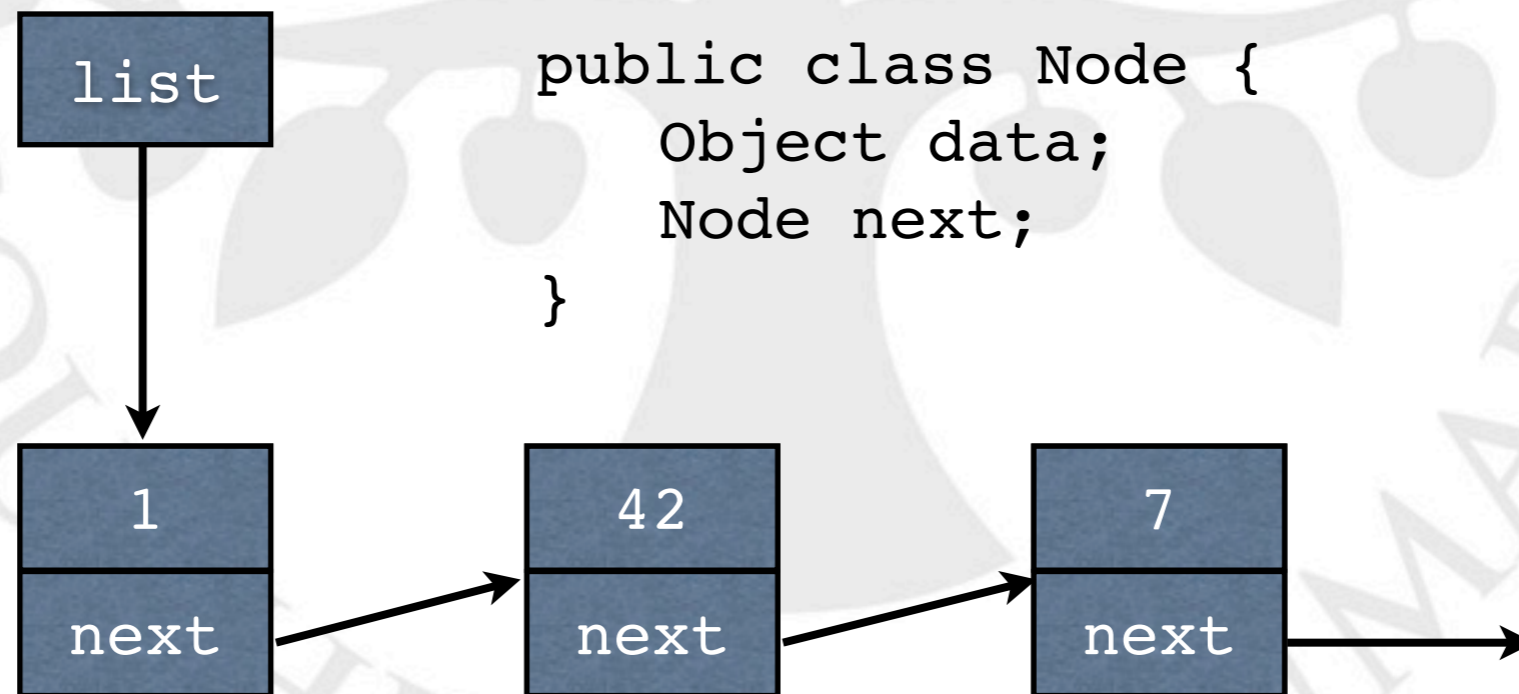
# Lister

- Enkelt-hægtet liste



# Lister

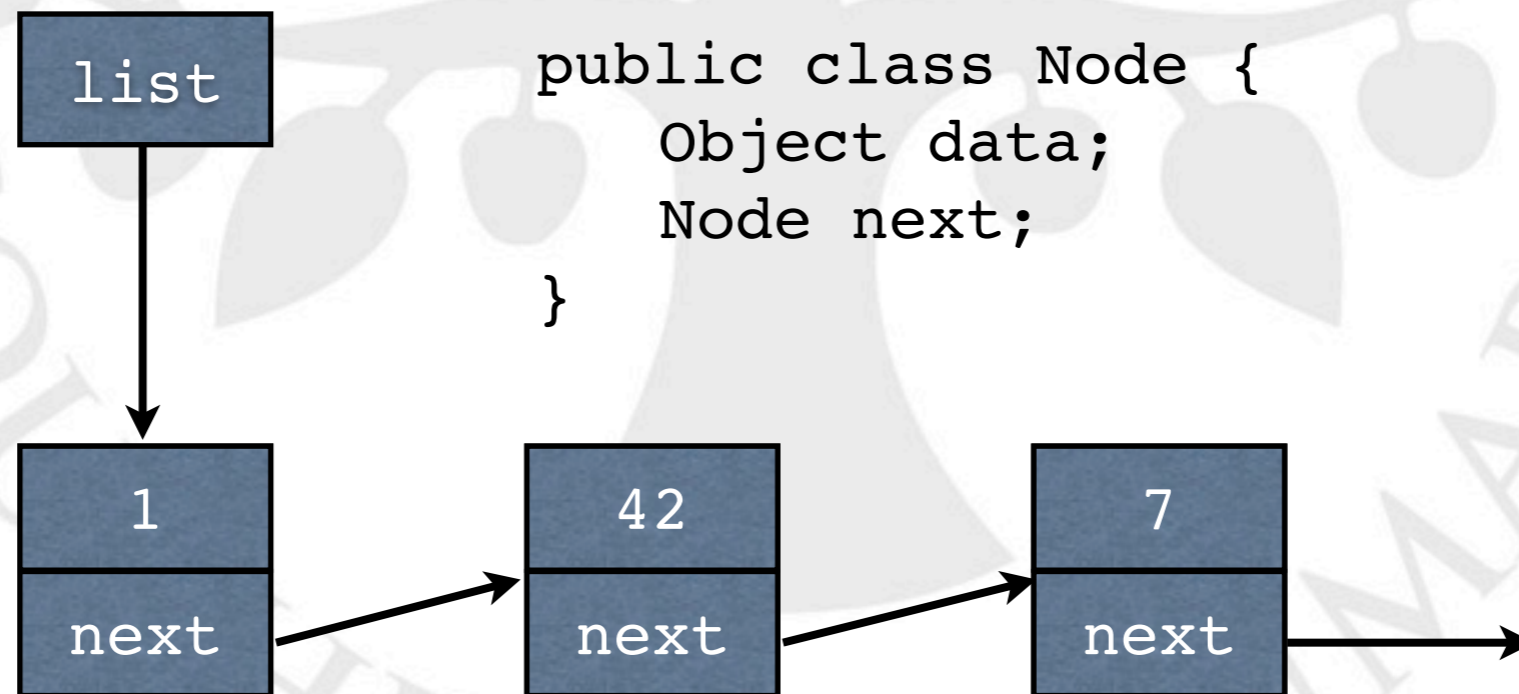
- Enkelt-hægtet liste
  - Knuderne kan ligge hvor som helst i hukommelsen





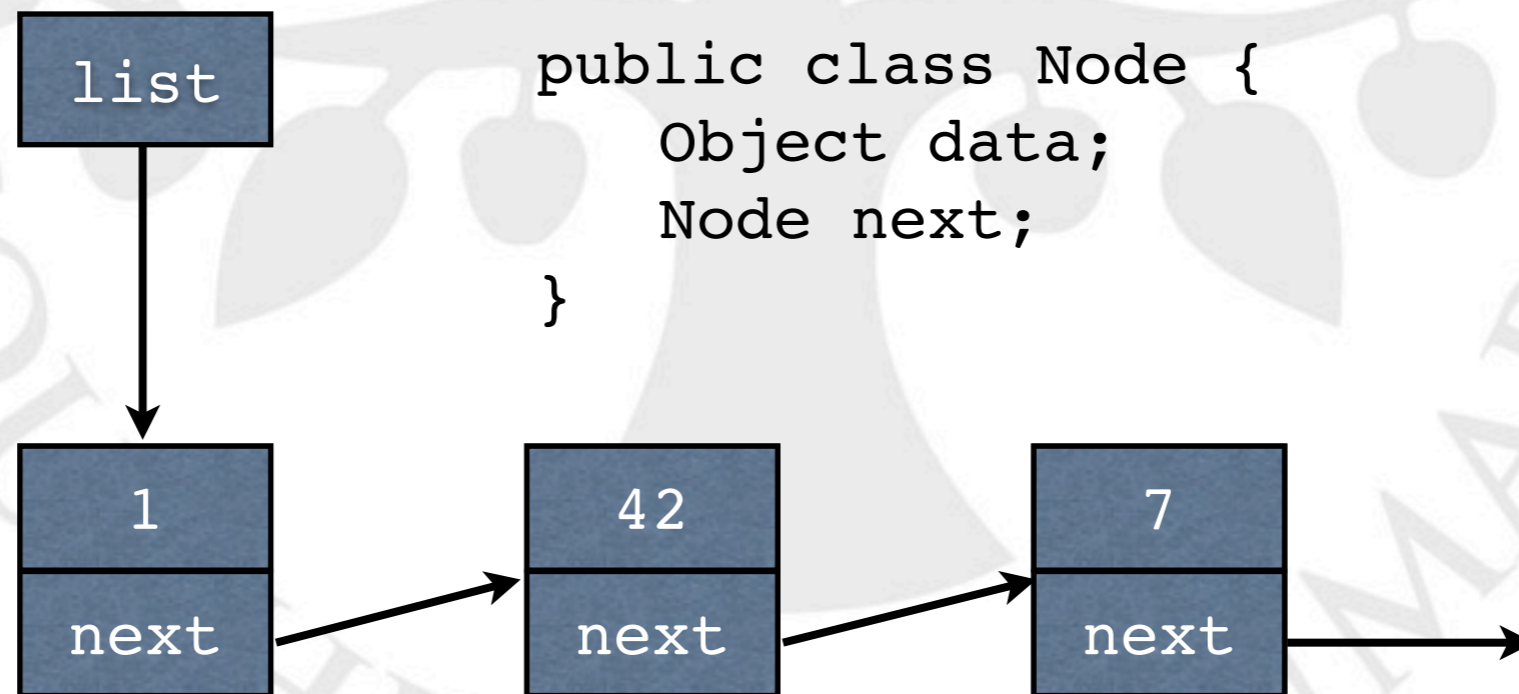
# Lister

- Enkelt-hægtet liste
  - Knuderne kan ligge hvor som helst i hukommelsen
  - Det sidste element peger på `null` (ingenting)



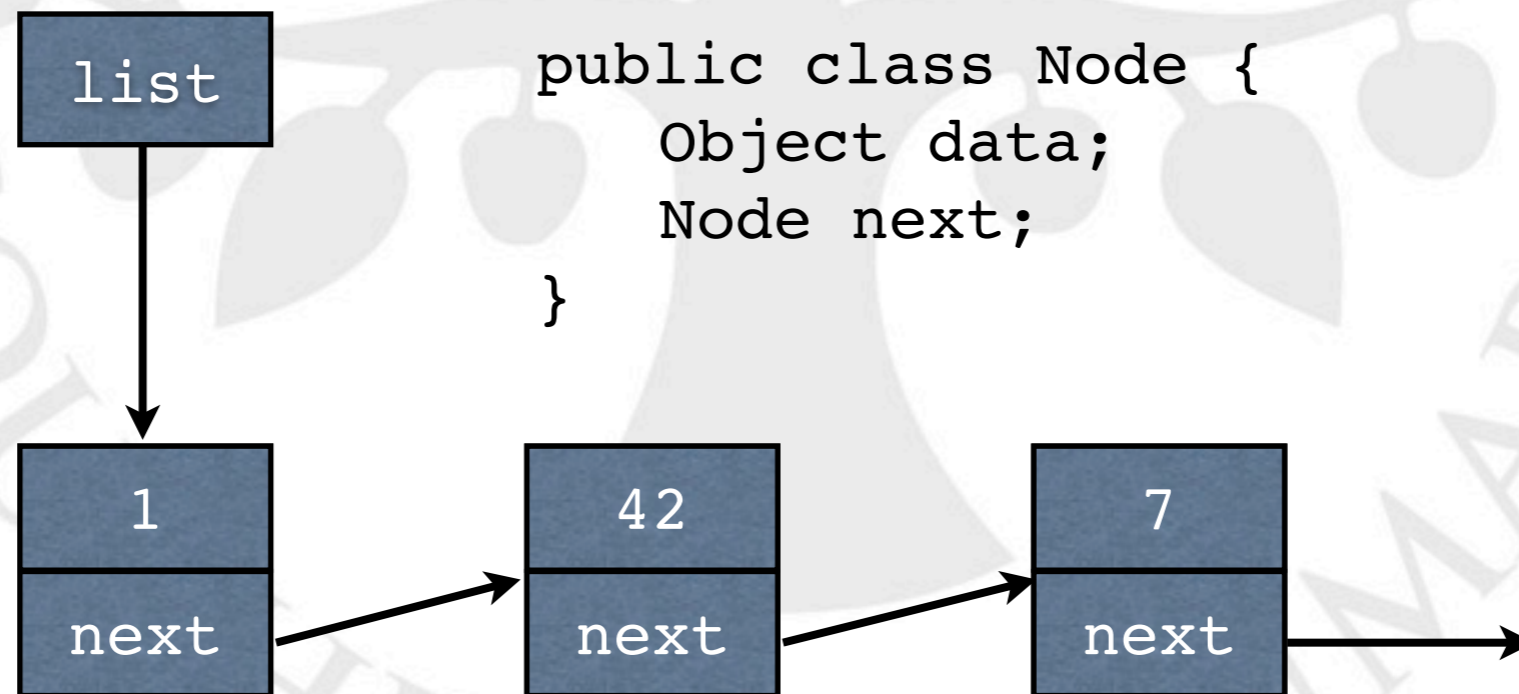
# Lister

- Enkelt-hægtet liste
  - Knuderne kan ligge hvor som helst i hukommelsen
  - Det sidste element peger på `null` (ingenting)
  - Bemærk at definitionen er rekursiv!

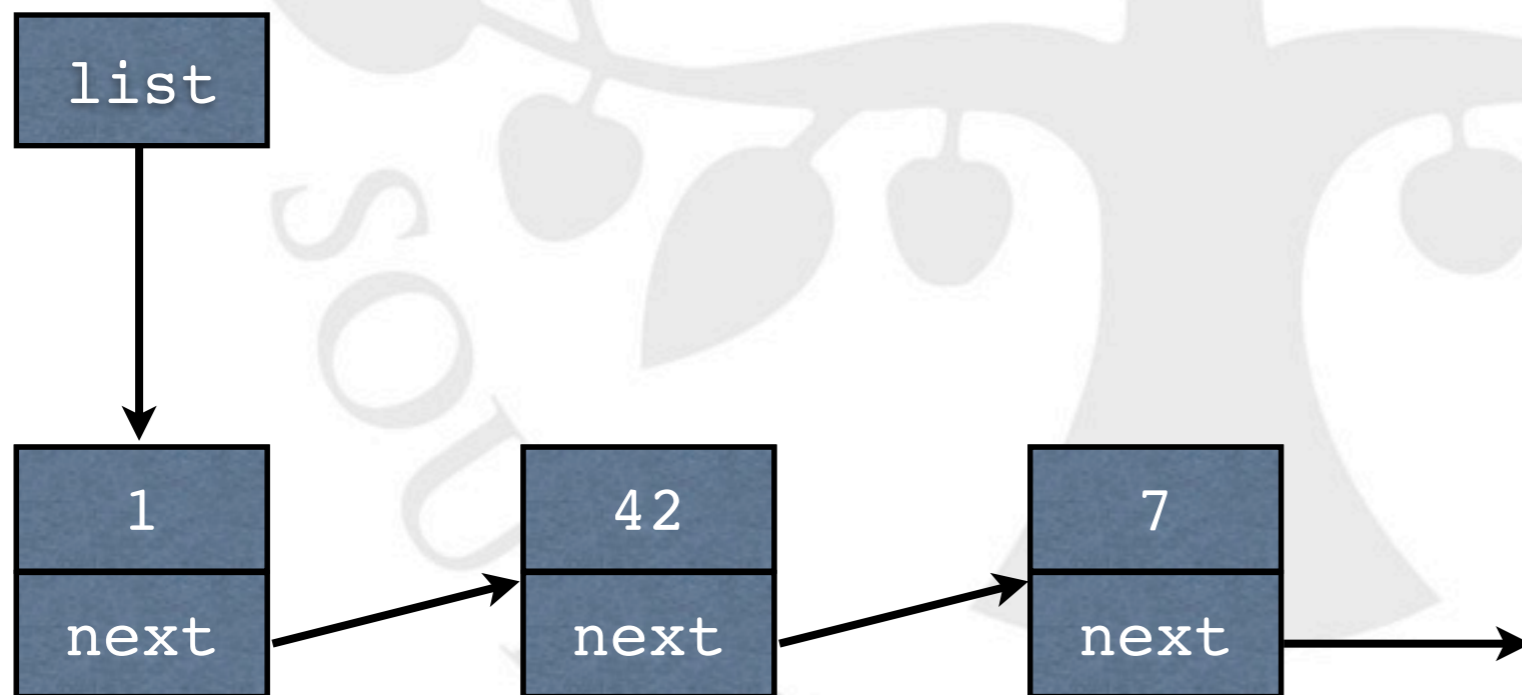


# Lister

- Enkelt-hægtet liste
  - Knuderne kan ligge hvor som helst i hukommelsen
  - Det sidste element peger på `null` (ingenting)
  - Bemærk at definitionen er rekursiv!
    - Meget lig definitionen af “liste af tal” fra sidst

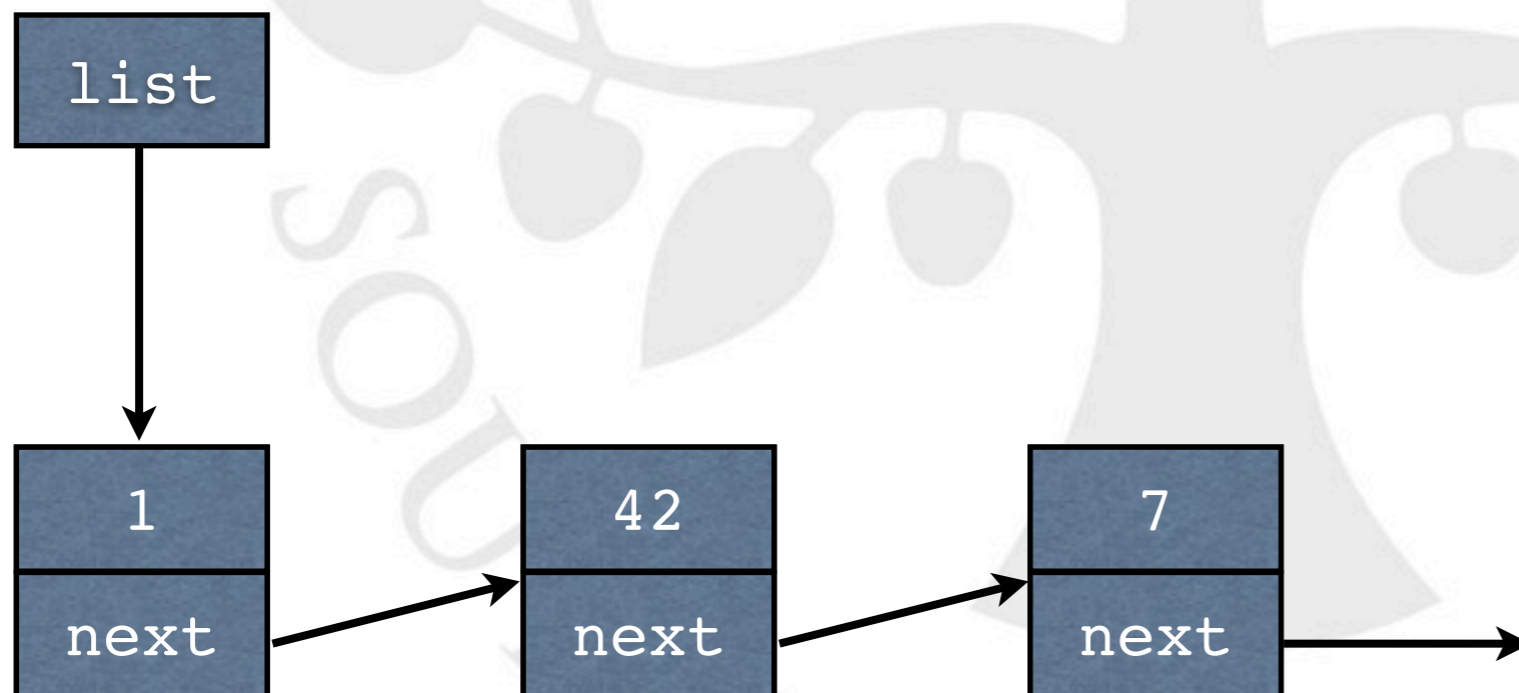


# Lister



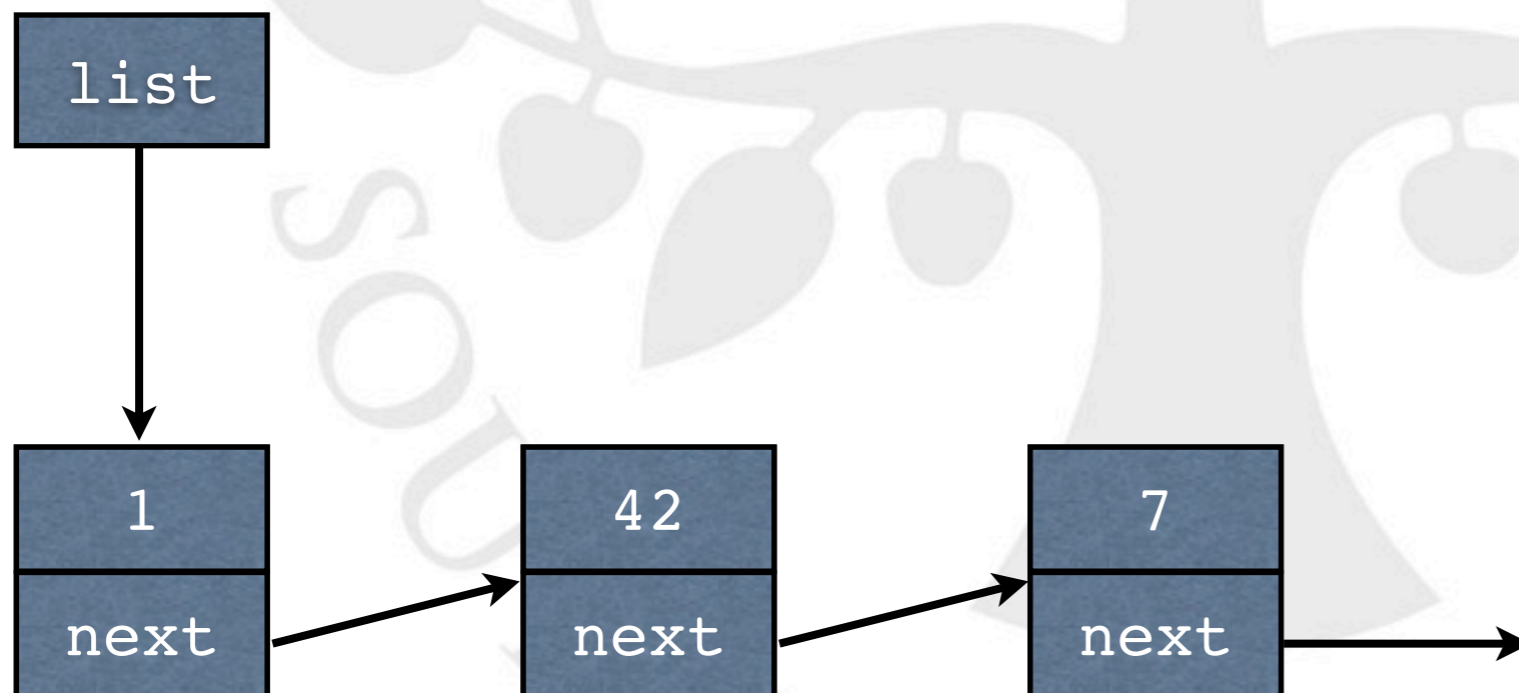
# Lister

- Indsættelse i enkelt-hægtet liste



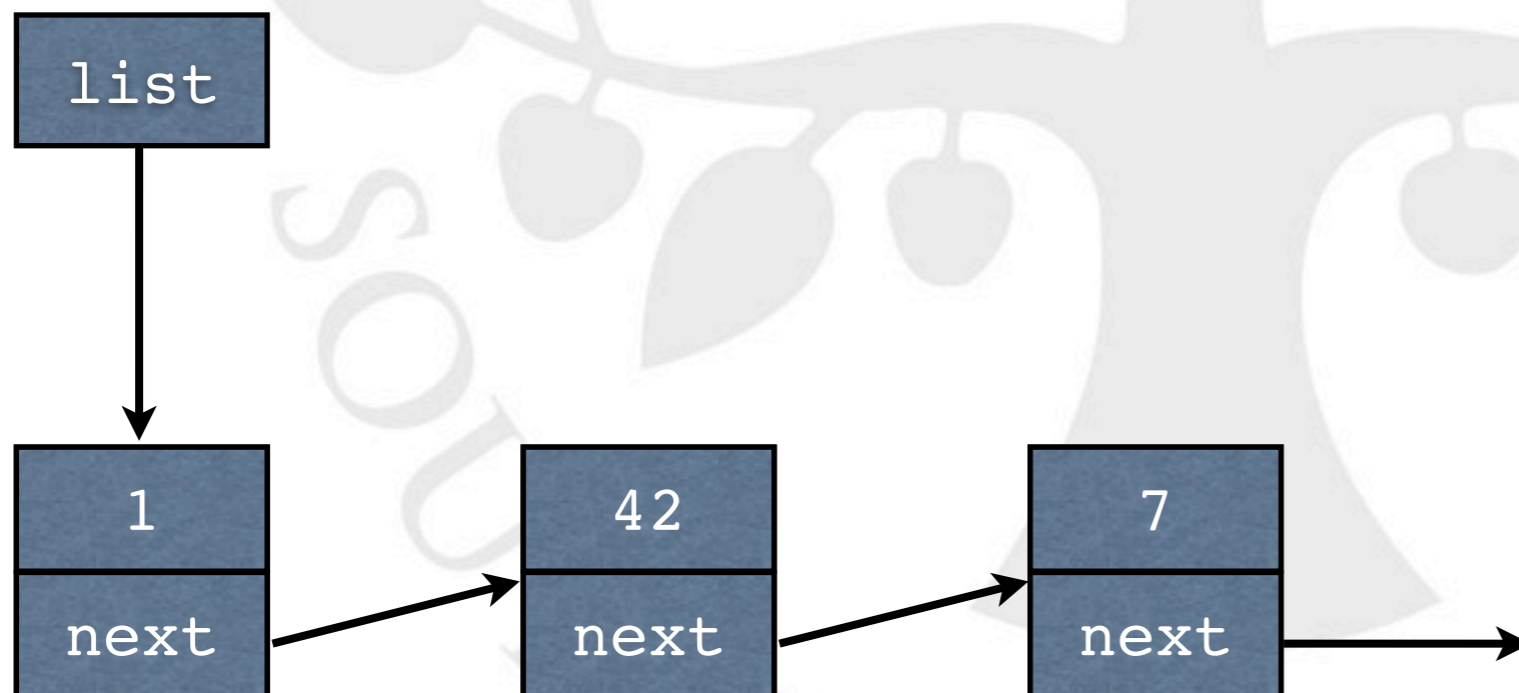
# Lister

- Indsættelse i enkelt-hægtet liste
- Sekvens af operationer



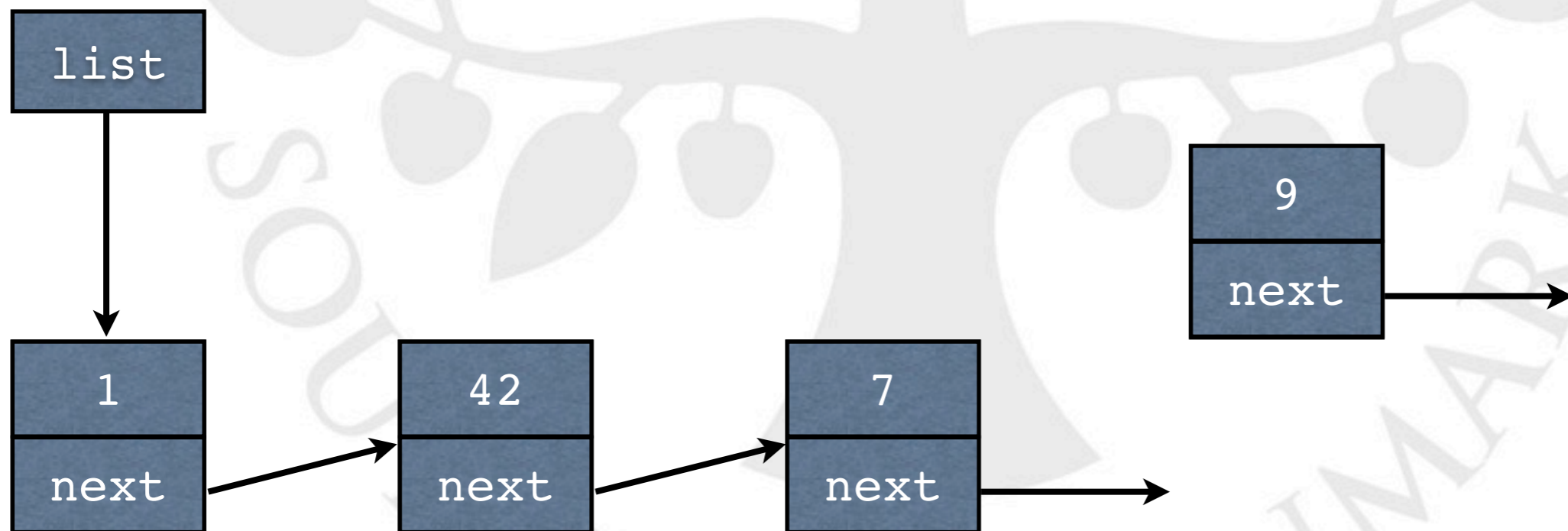
# Lister

- Indsættelse i enkelt-hægtet liste
- Sekvens af operationer
  - `add(9)`



# Lister

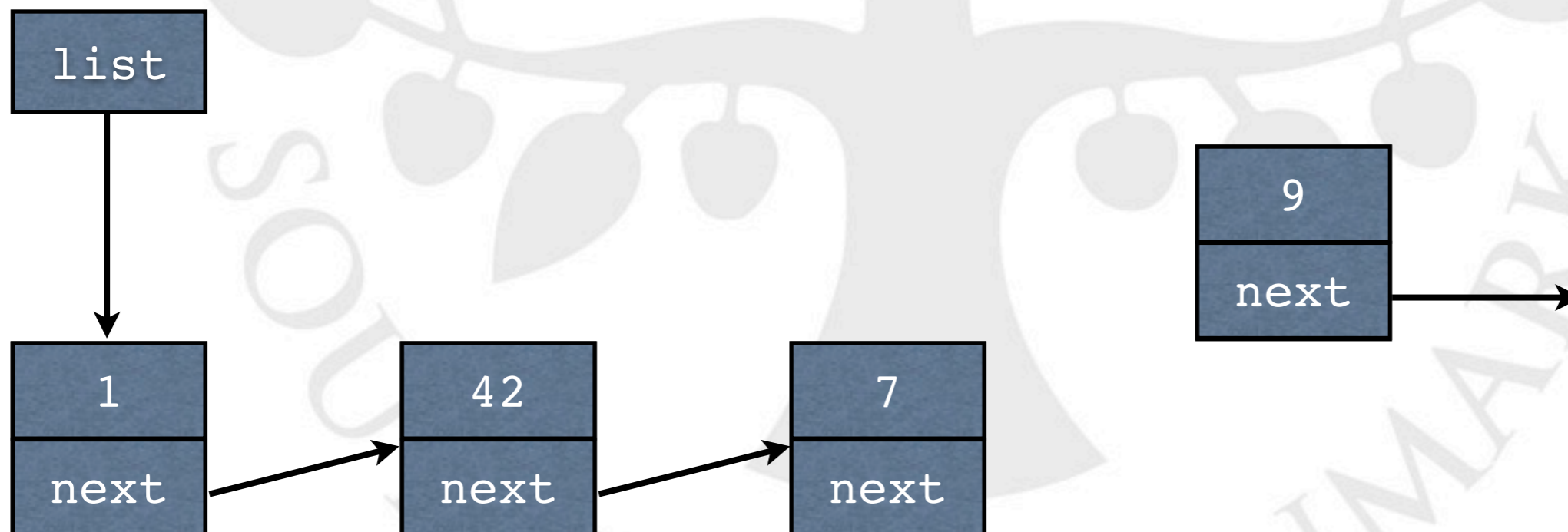
- Indsættelse i enkelt-hægtet liste
- Sekvens af operationer
  - `add(9)`





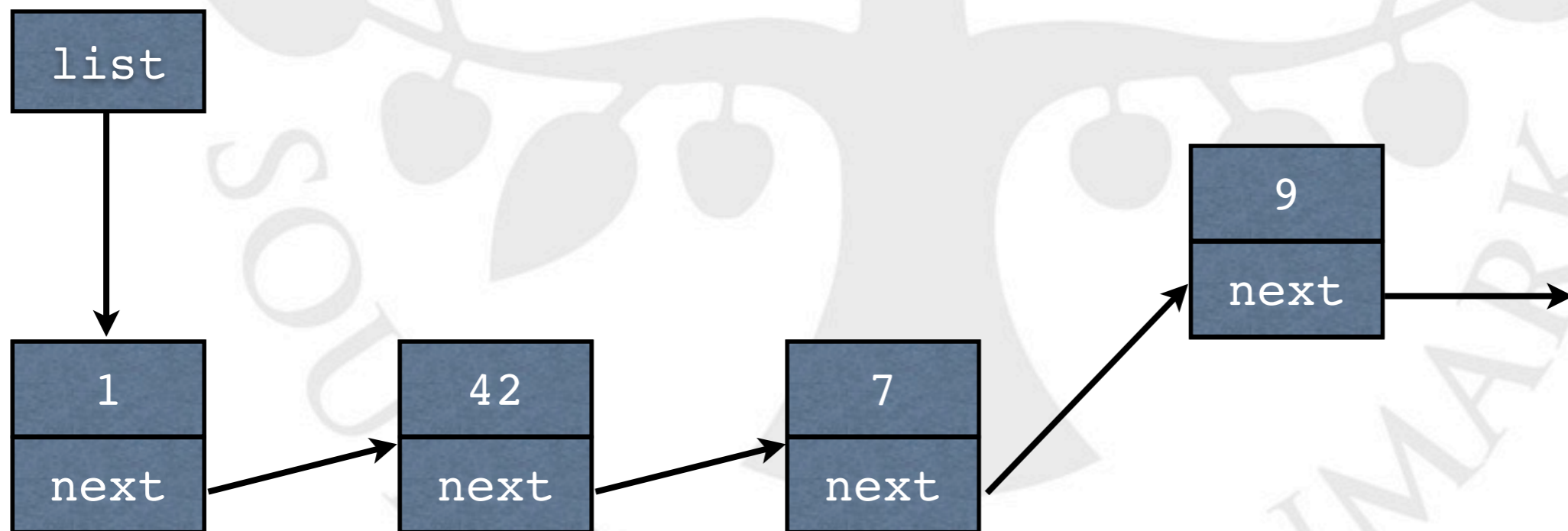
# Lister

- Indsættelse i enkelt-hægtet liste
- Sekvens af operationer
  - `add(9)`



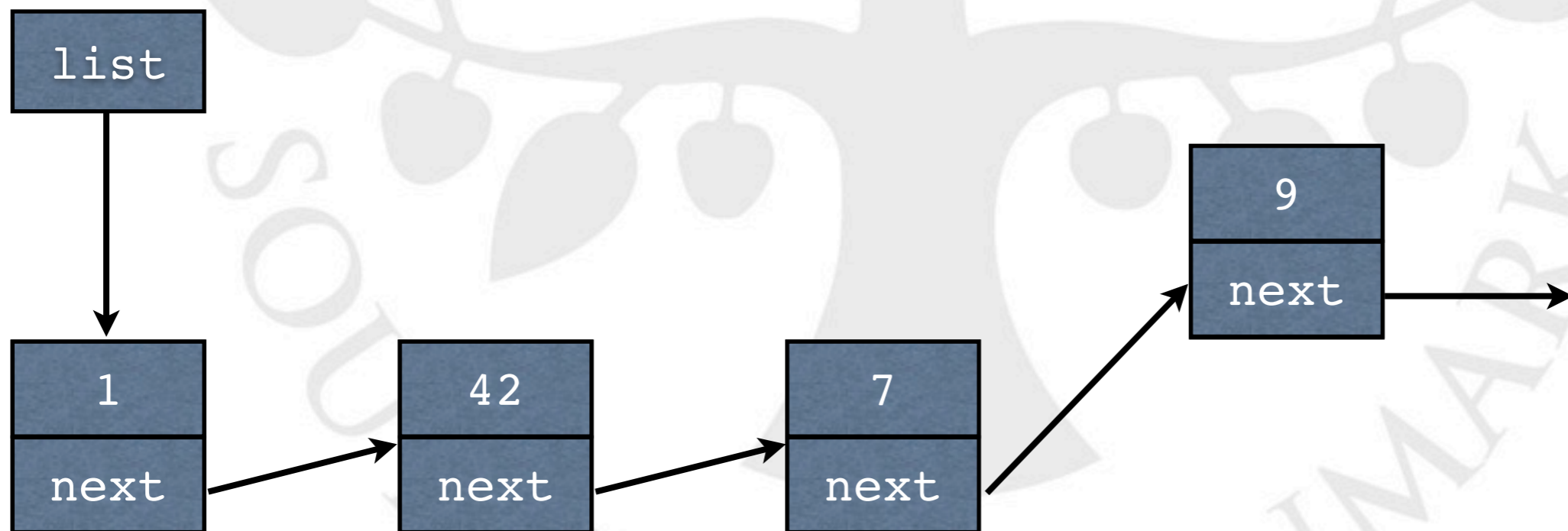
# Lister

- Indsættelse i enkelt-hægtet liste
- Sekvens af operationer
  - `add(9)`



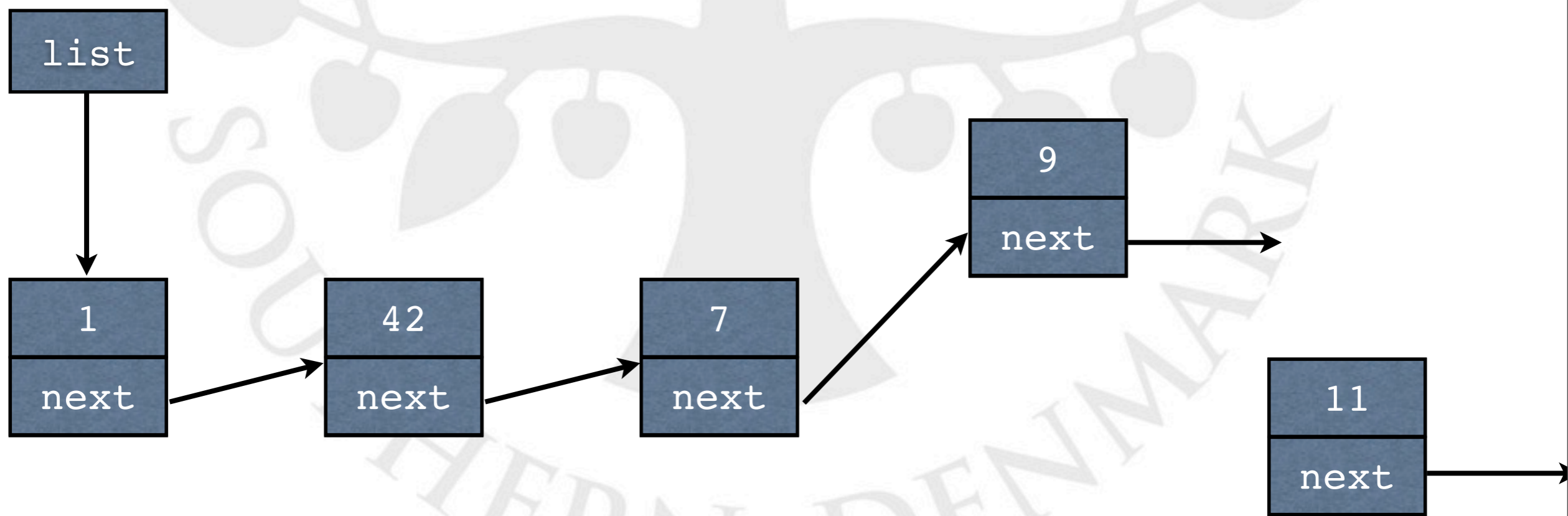
# Lister

- Indsættelse i enkelt-hægtet liste
- Sekvens af operationer
  - `add(9)`
  - `add(11)`



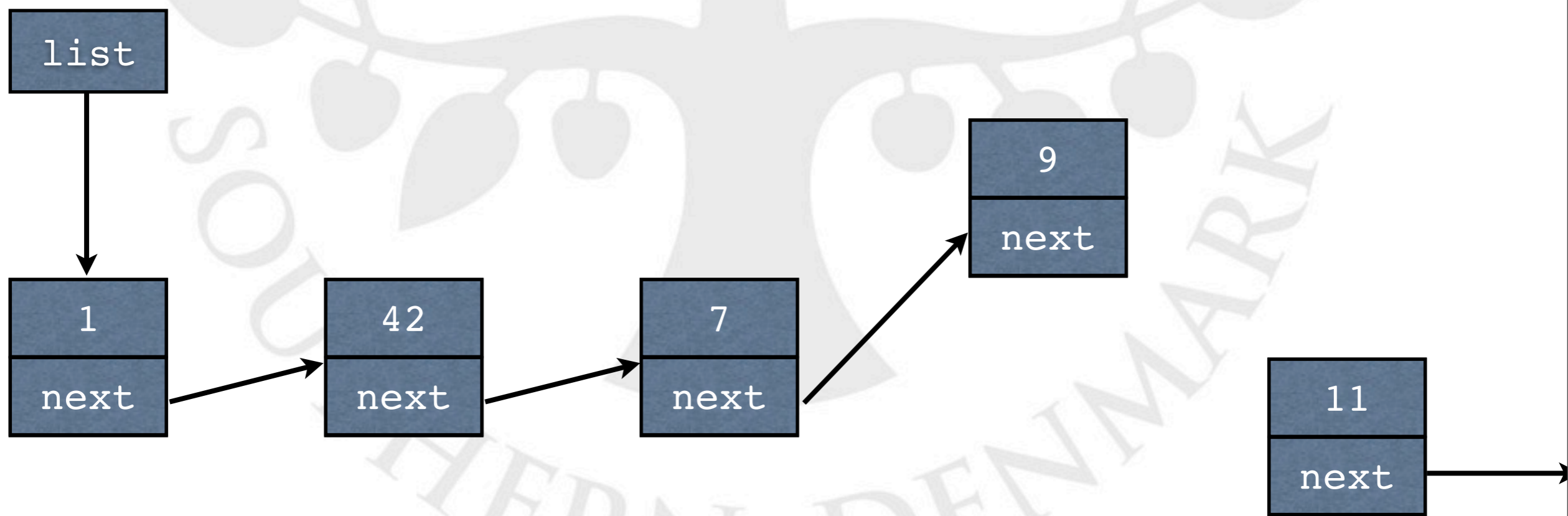
# Lister

- Indsættelse i enkelt-hægtet liste
- Sekvens af operationer
  - `add(9)`
  - `add(11)`



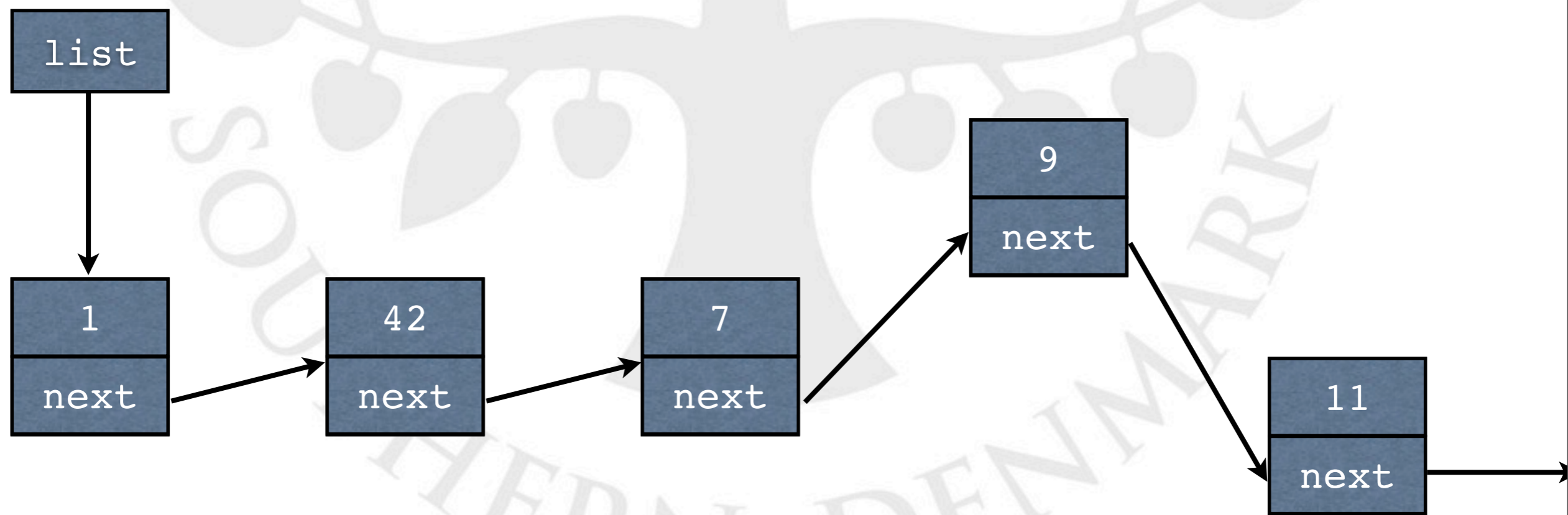
# Lister

- Indsættelse i enkelt-hægtet liste
- Sekvens af operationer
  - `add(9)`
  - `add(11)`



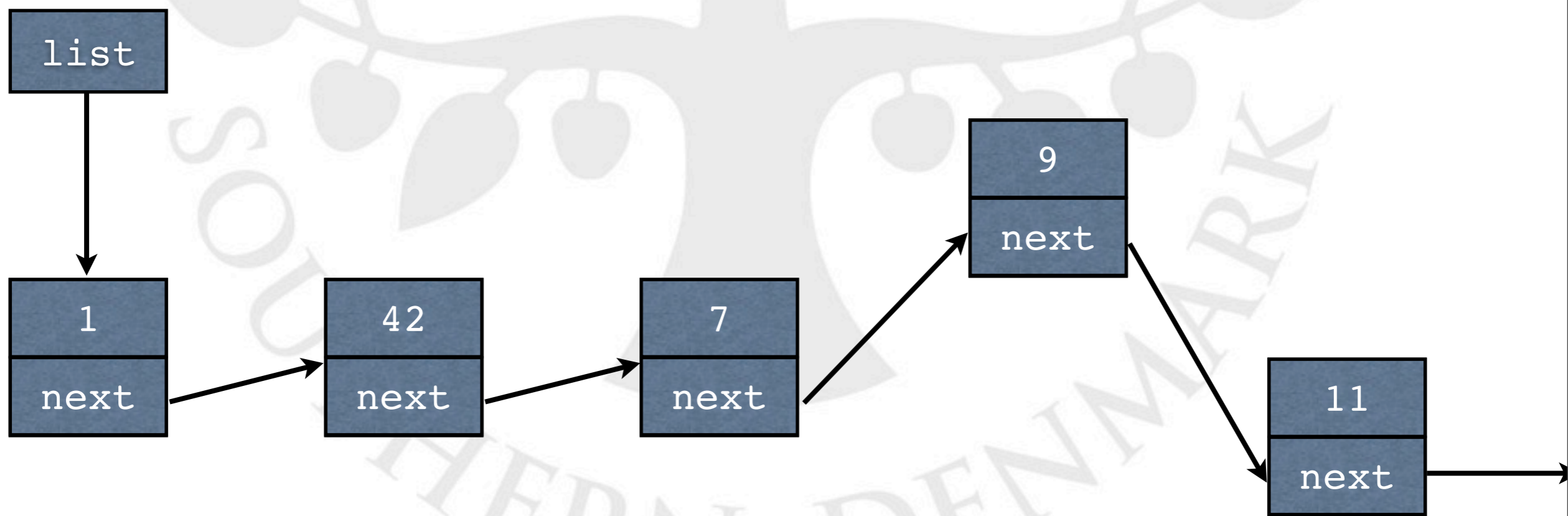
# Lister

- Indsættelse i enkelt-hægtet liste
- Sekvens af operationer
  - `add(9)`
  - `add(11)`

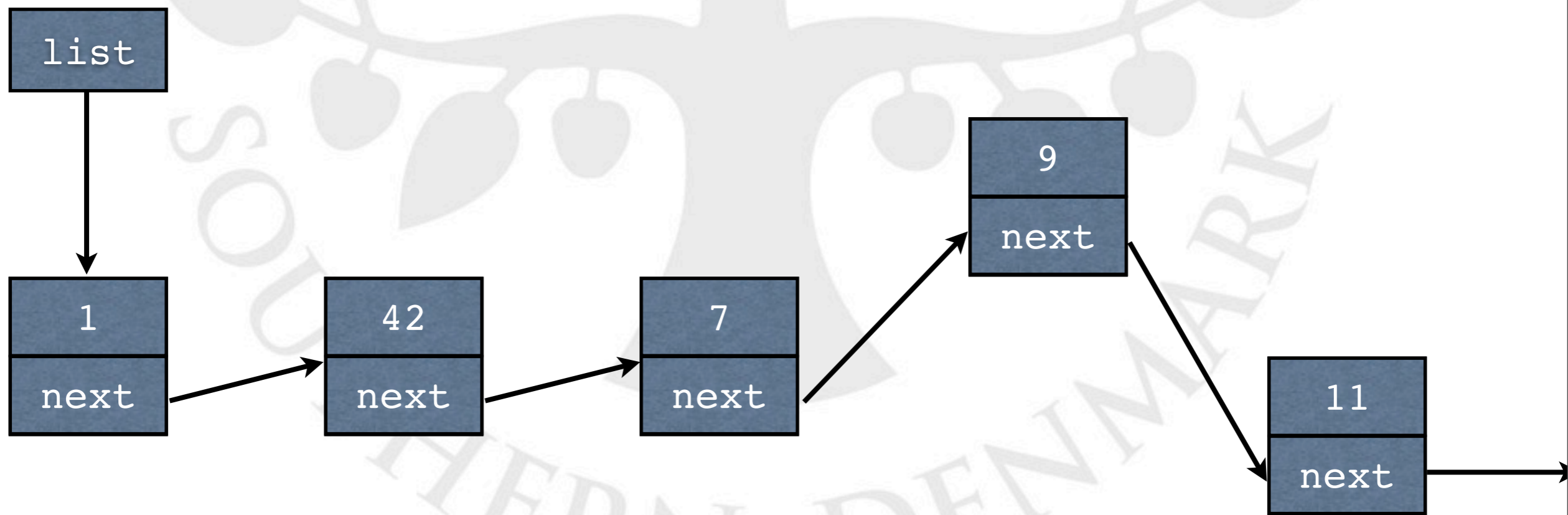


# Lister

- Indsættelse i enkelt-hægtet liste
- Sekvens af operationer
  - `add(9)`
  - `add(11)`
- Kan også indsætte midt i listen (overvej hvordan)



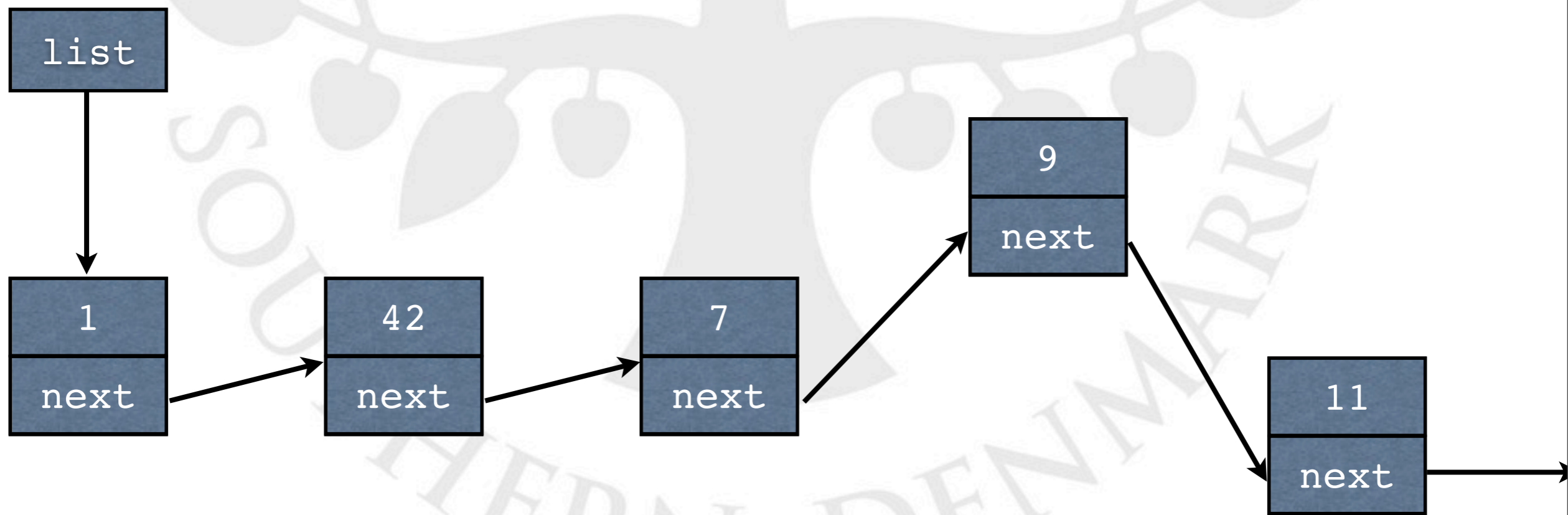
# Lister





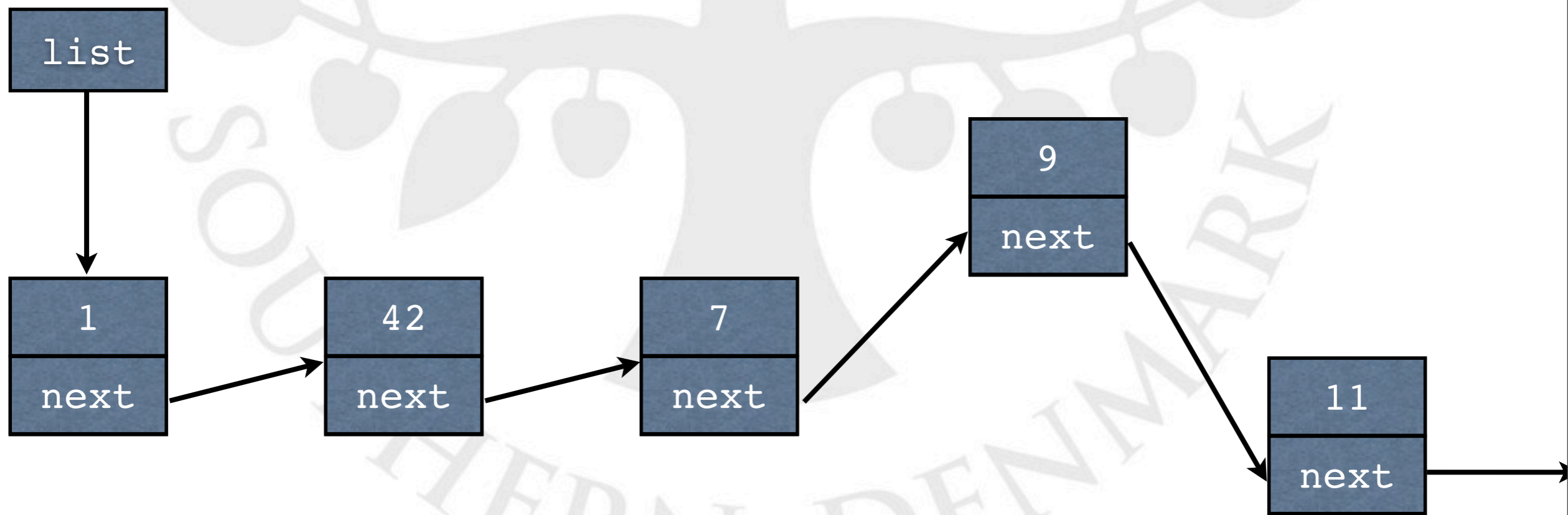
# Lister

- Sletning i enkelt-hægtet liste



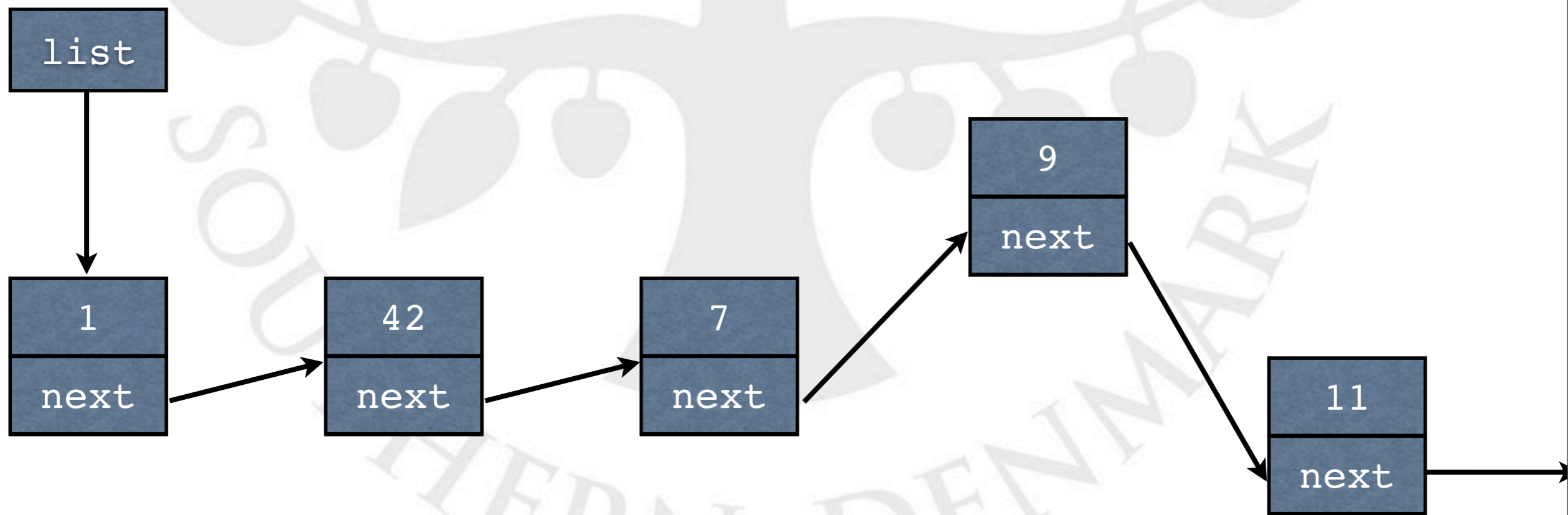
# Lister

- Sletning i enkelt-hægtet liste
- Sekvens af operationer



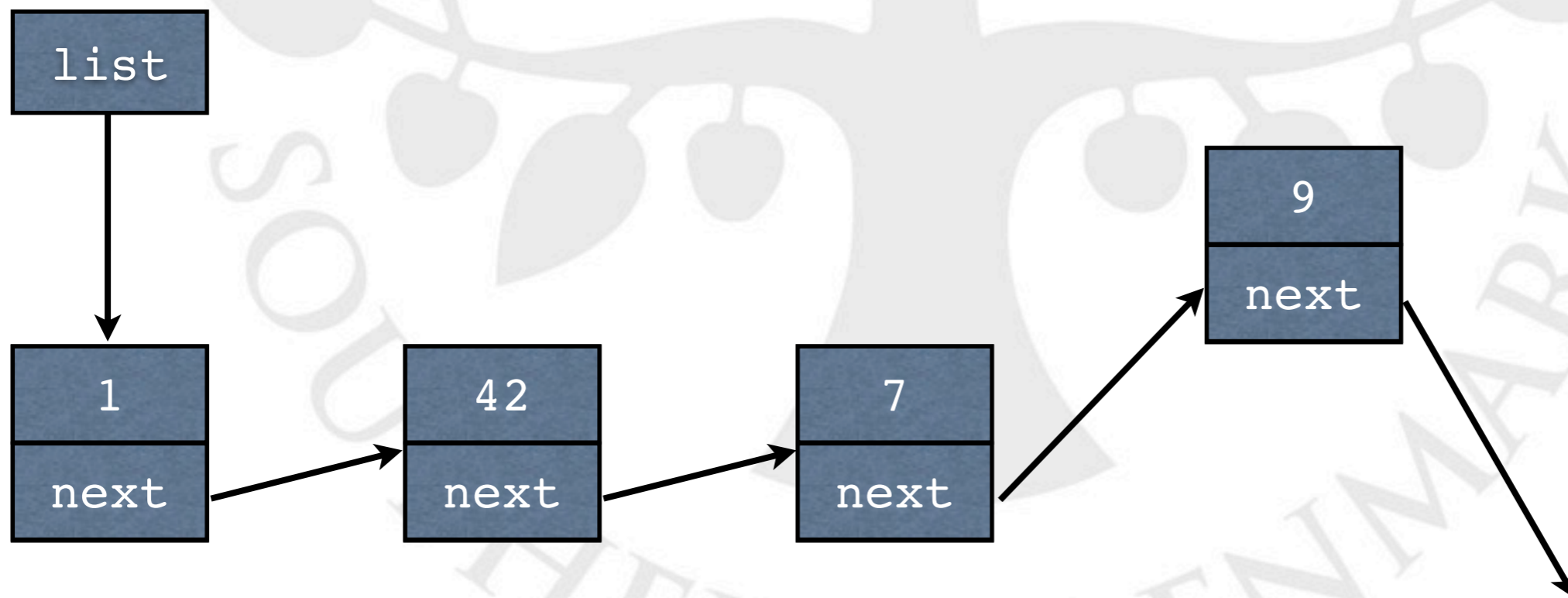
# Lister

- Sletning i enkelt-hægtet liste
- Sekvens af operationer
  - `remove(11)`



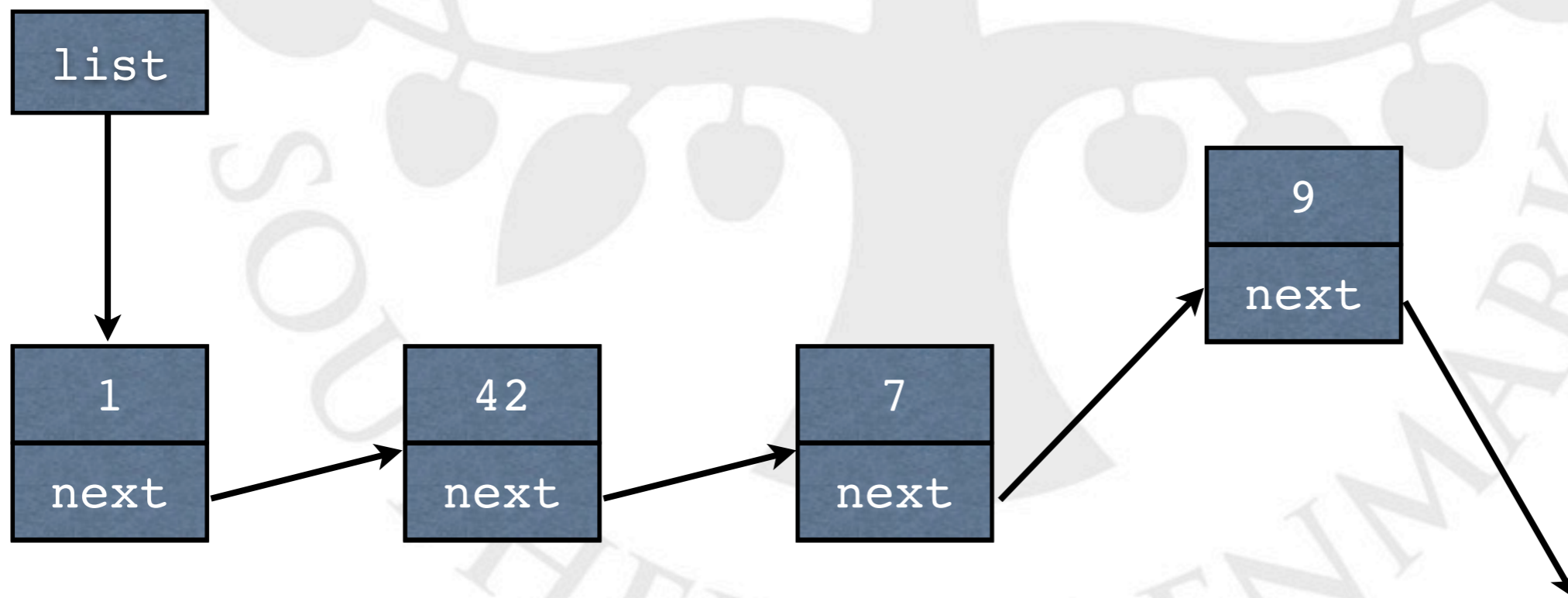
# Lister

- Sletning i enkelt-hægtet liste
- Sekvens af operationer
  - `remove(11)`



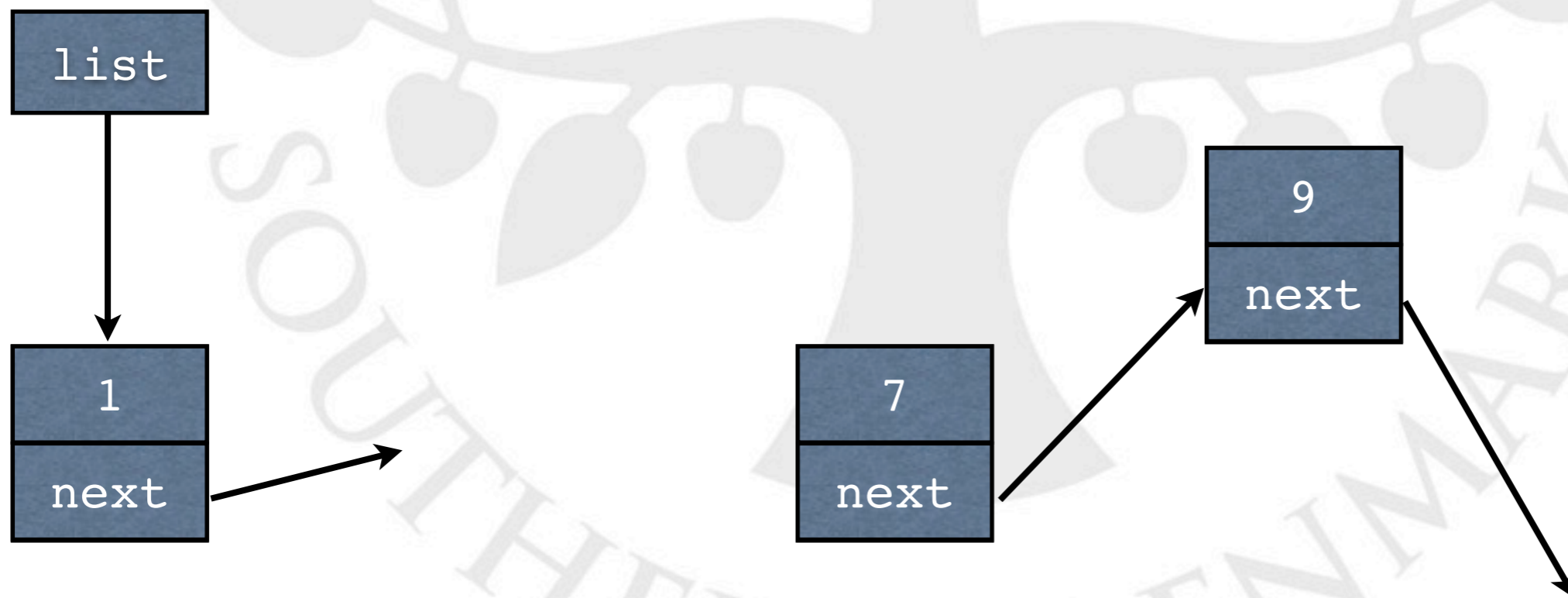
# Lister

- Sletning i enkelt-hægtet liste
- Sekvens af operationer
  - `remove(11)`
  - `remove(42)`



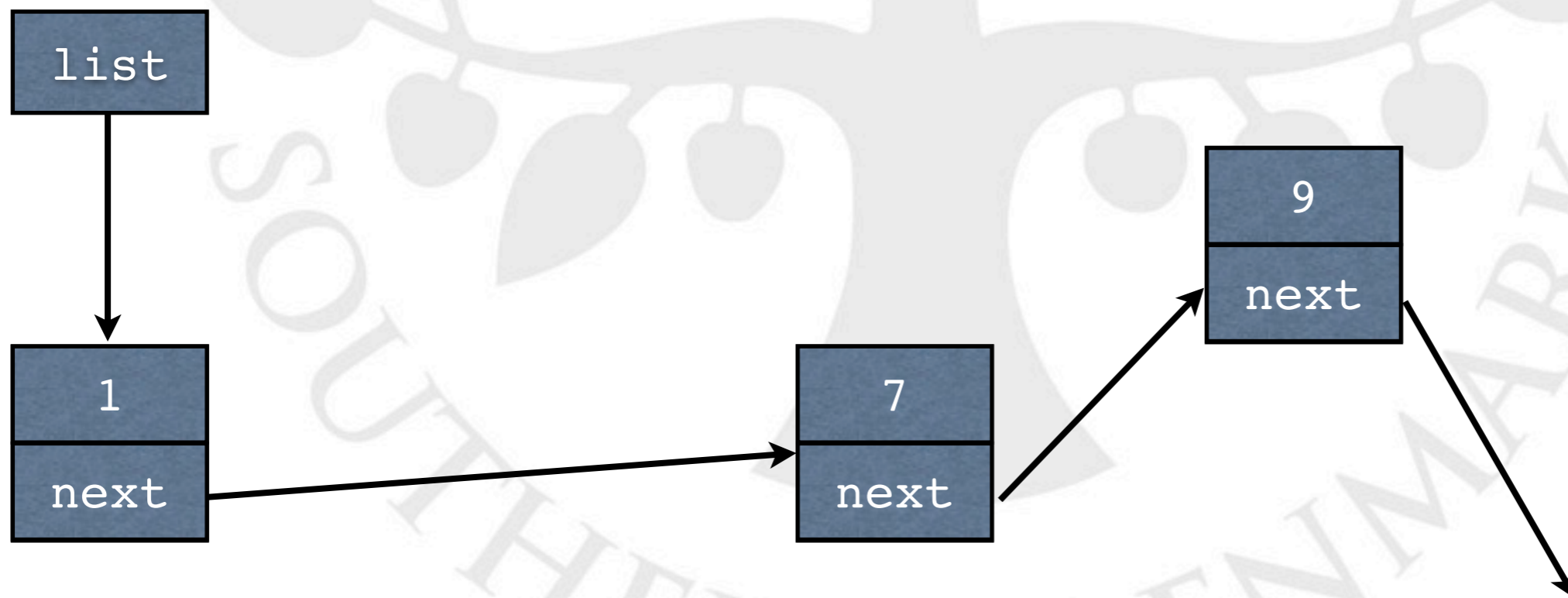
# Lister

- Sletning i enkelt-hægtet liste
- Sekvens af operationer
  - `remove(11)`
  - `remove(42)`

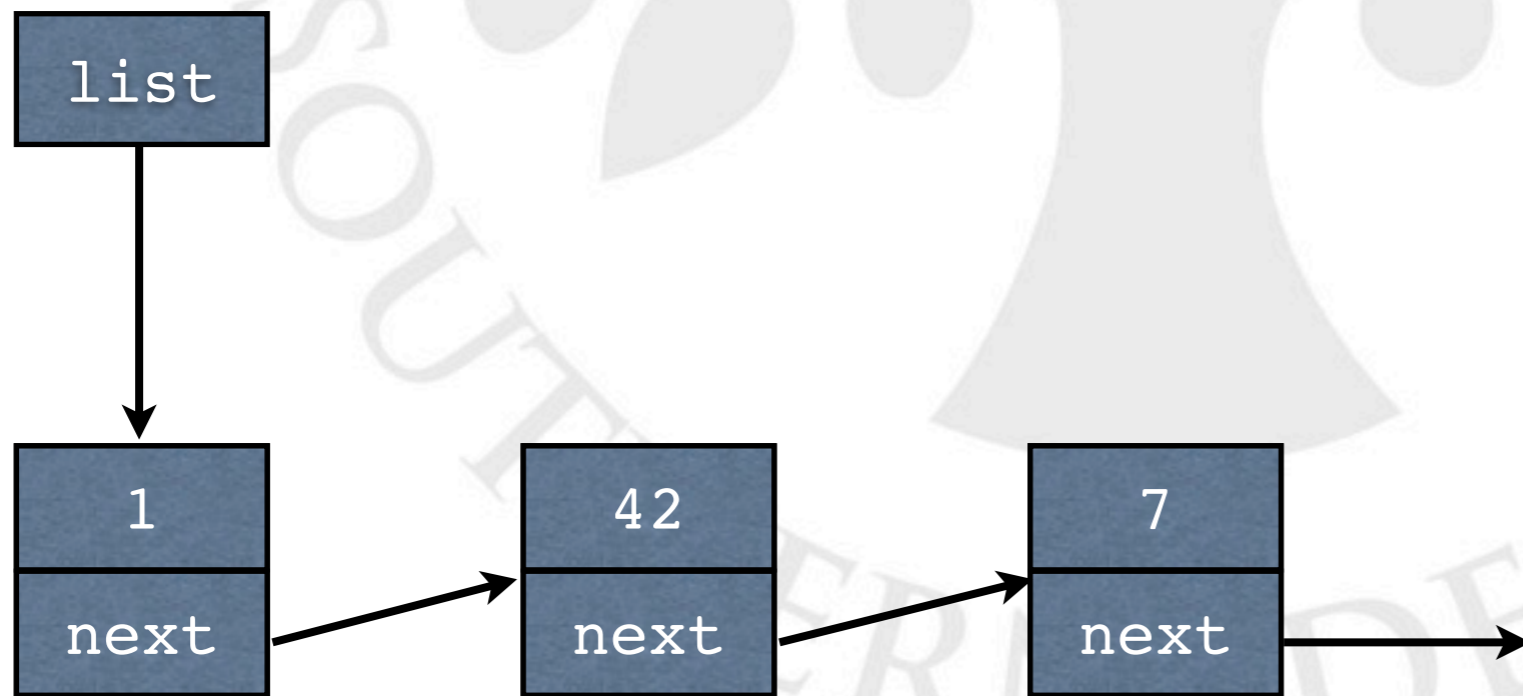


# Lister

- Sletning i enkelt-hægtet liste
- Sekvens af operationer
  - `remove(11)`
  - `remove(42)`



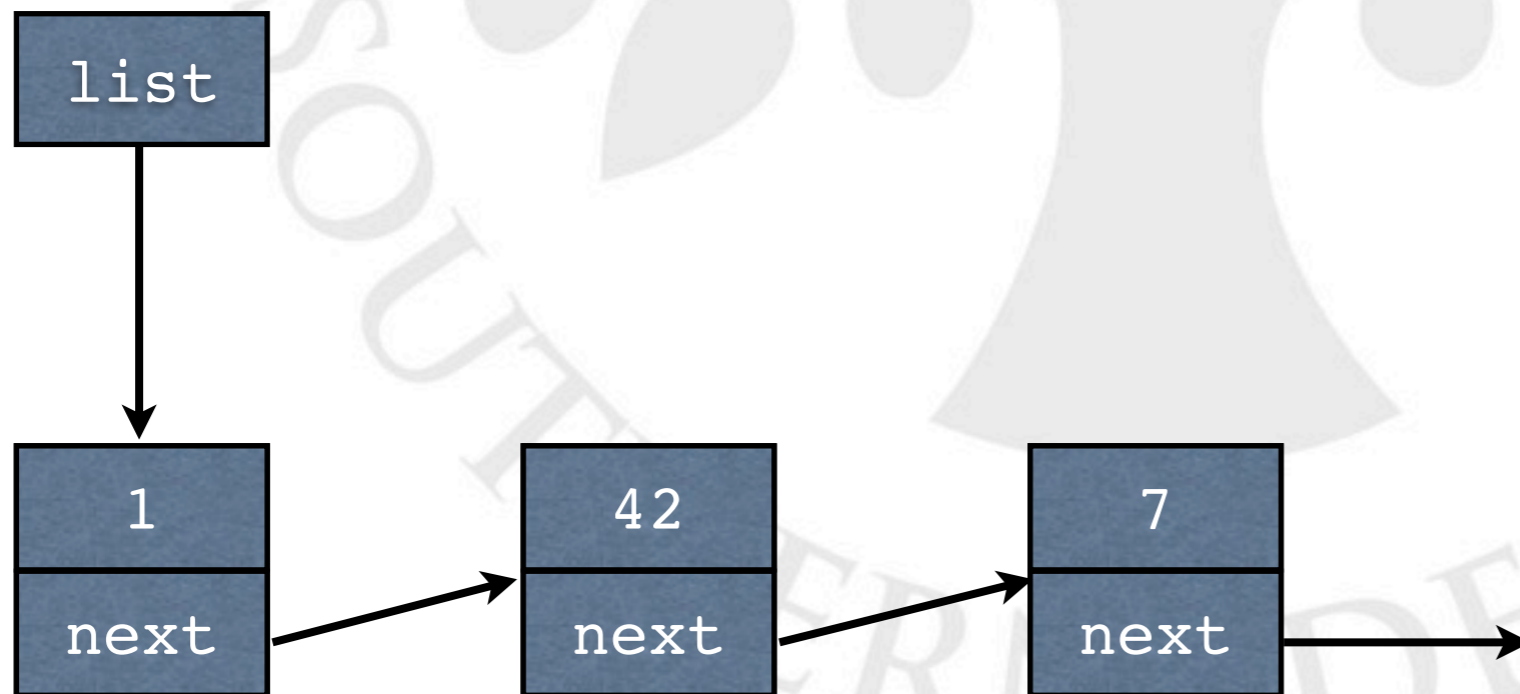
# Lister





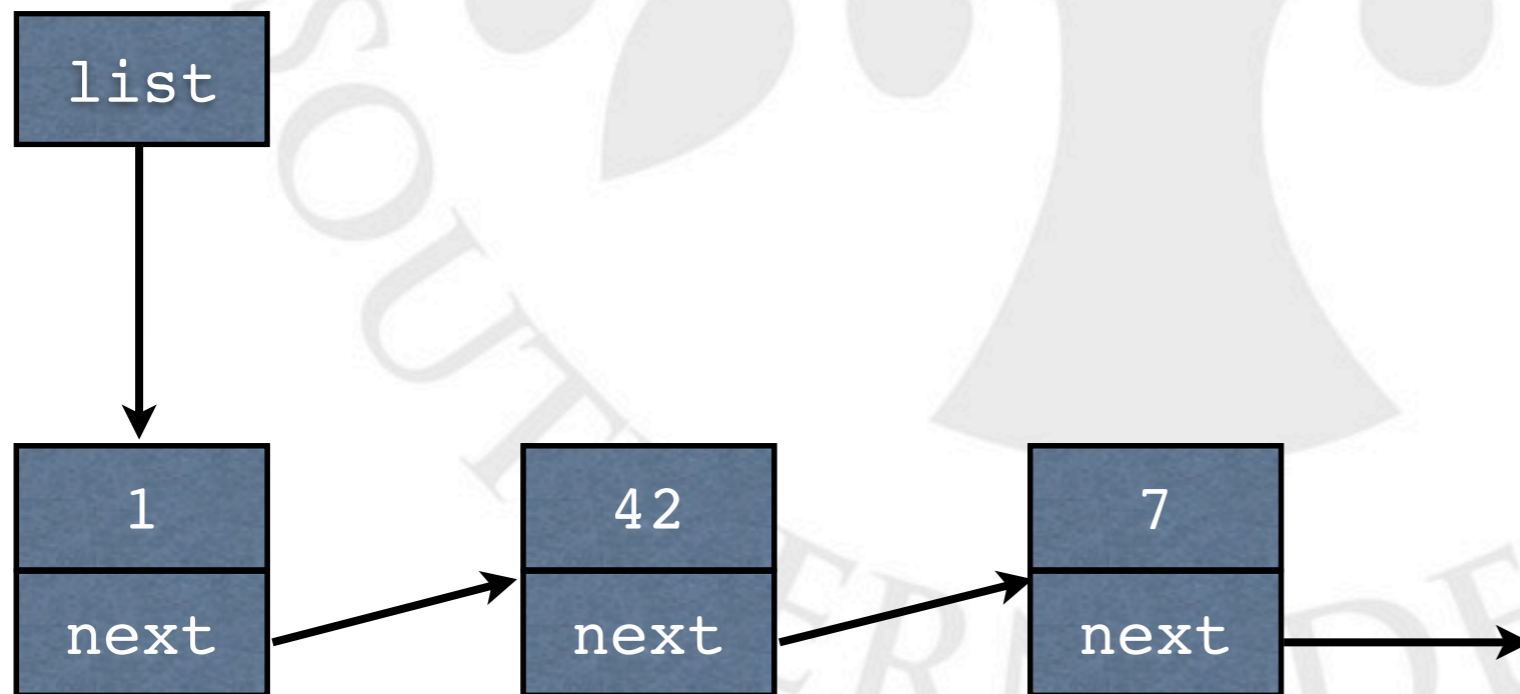
# Lister

- Enkelt-hægtet liste



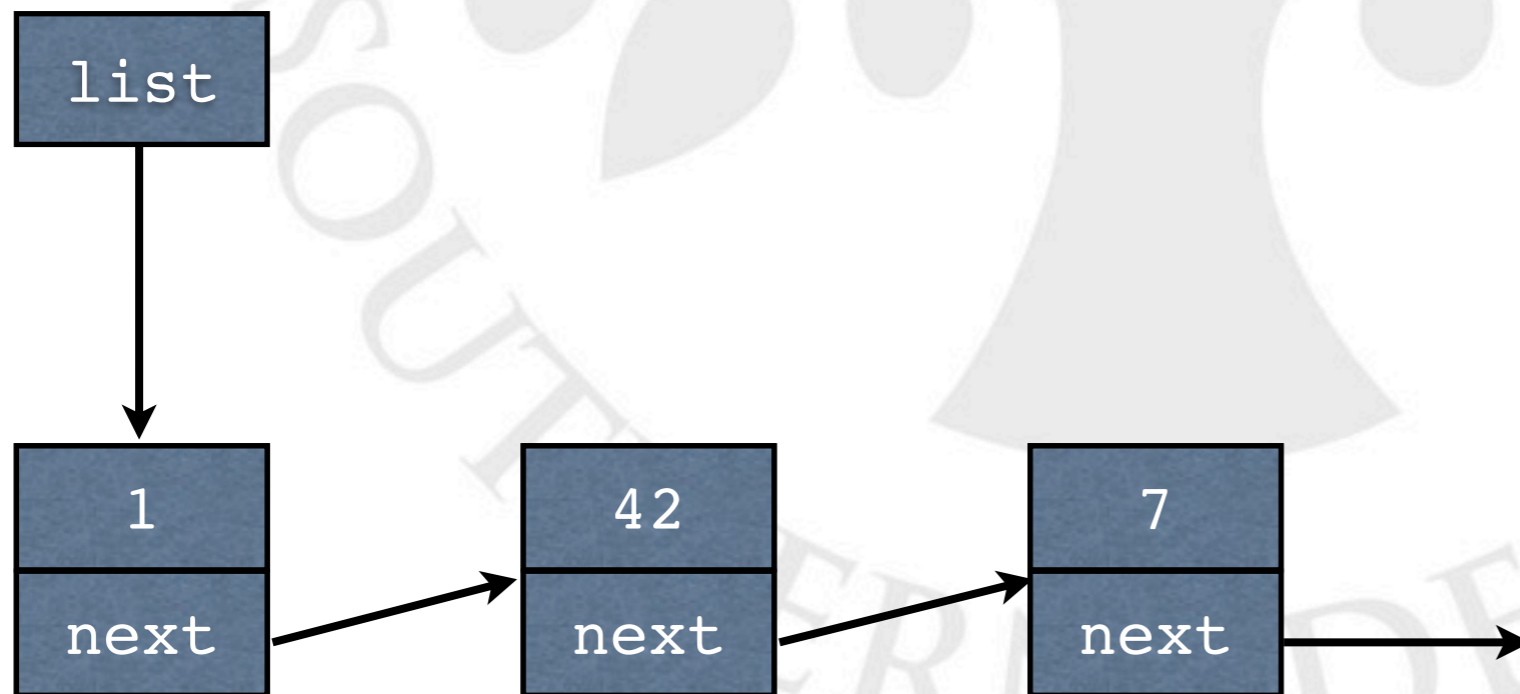
# Lister

- Enkelt-hægtet liste
  - Alle operationer skal løbe listen igennem...?



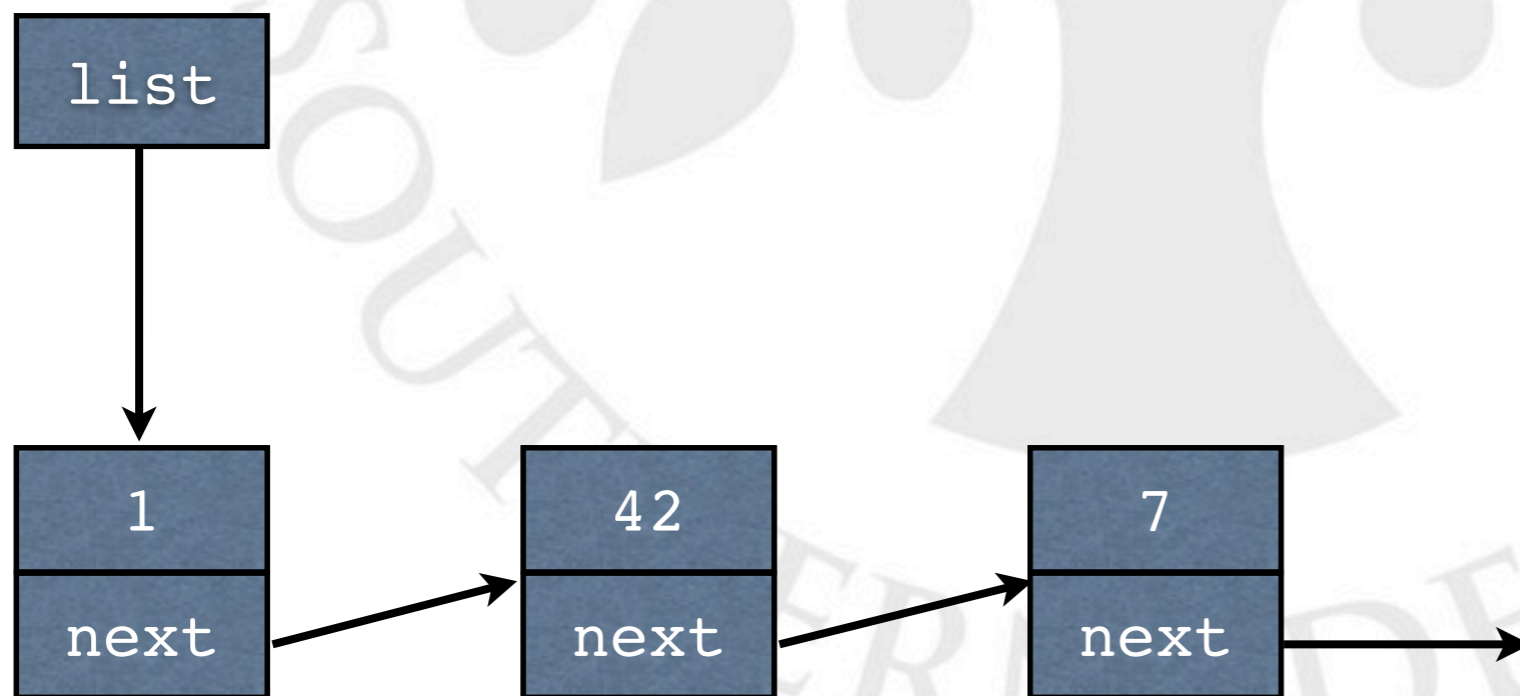
# Lister

- Enkelt-hægtet liste
  - Alle operationer skal løbe listen igennem...?
    - På nær indsættelse og sletning i begyndelsen



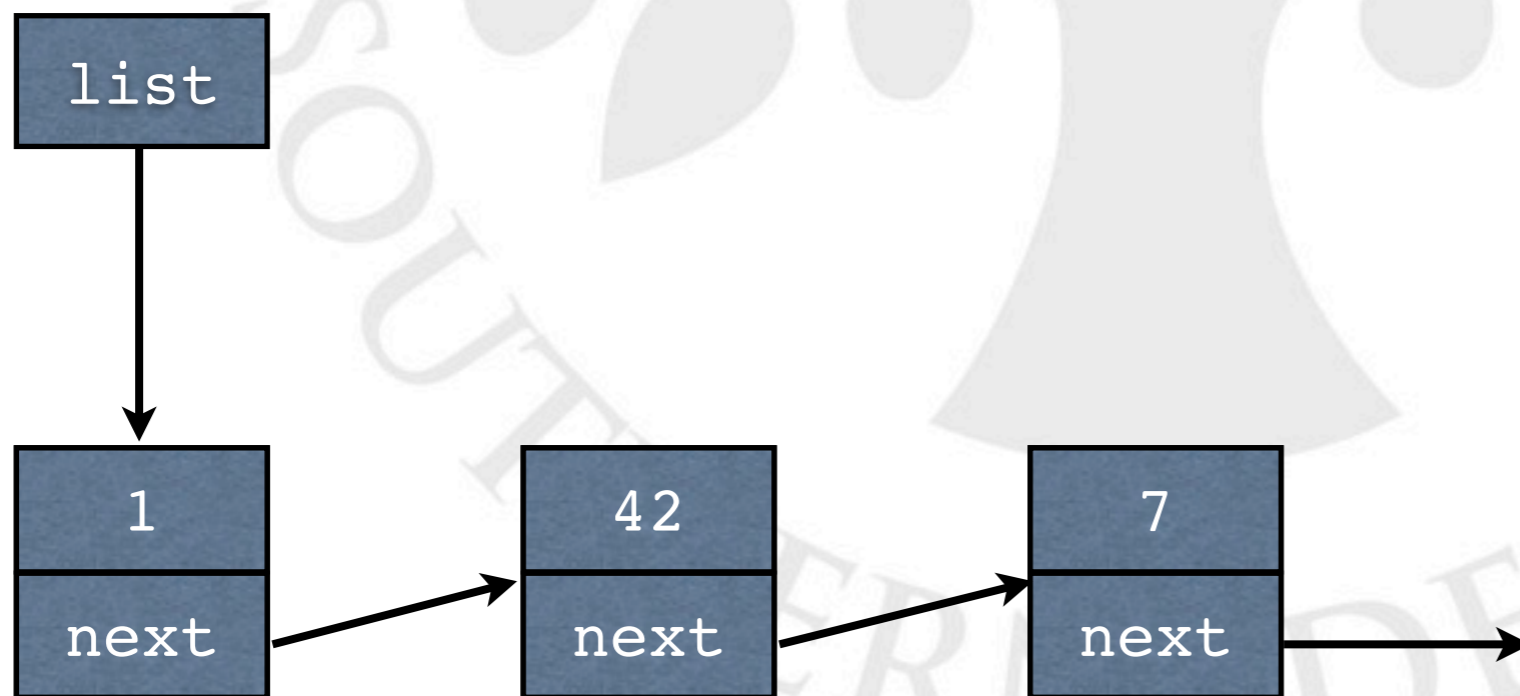
# Lister

- Enkelt-hægtet liste
  - Alle operationer skal løbe listen igennem...?
    - På nær indsættelse og sletning i begyndelsen
  - Kan kun løbe listen igennem i en retning



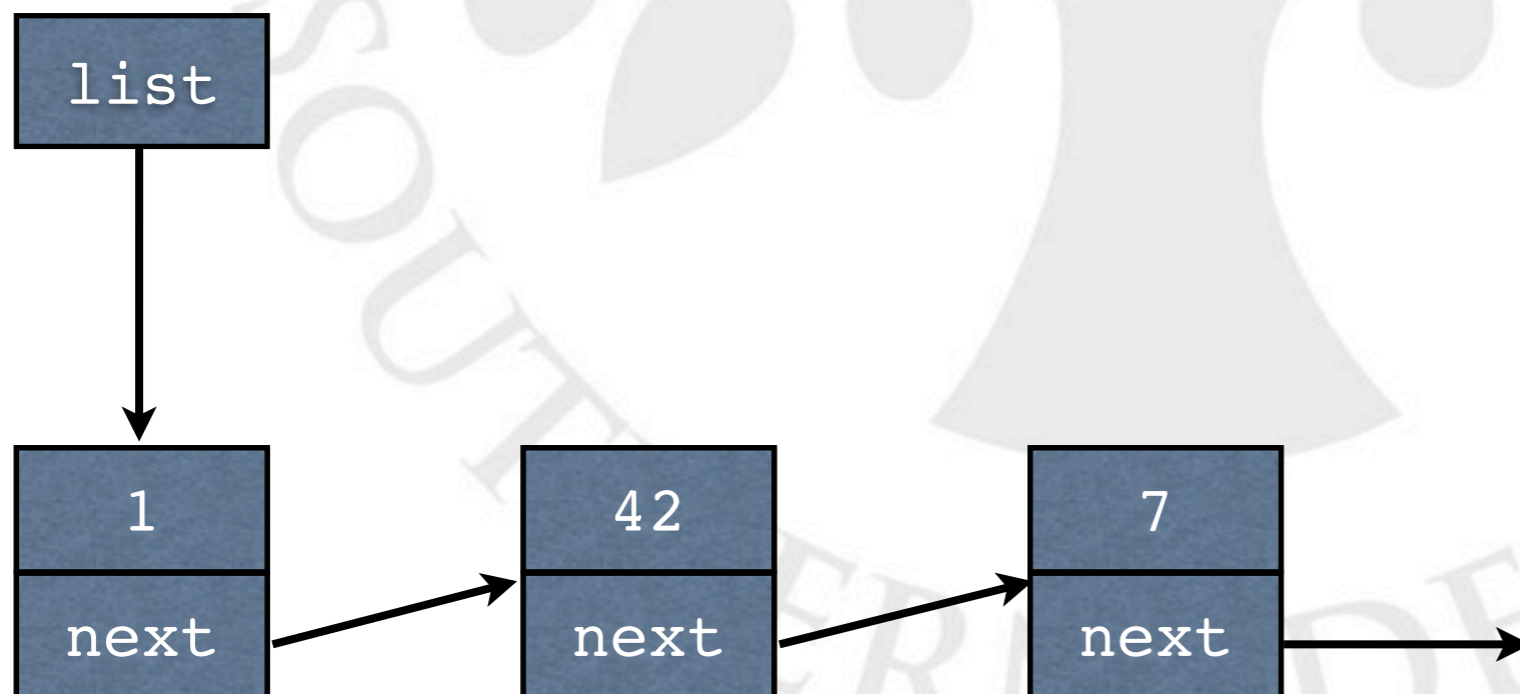
# Lister

- Enkelt-hægtet liste
  - Alle operationer skal løbe listen igennem...?
    - På nær indsættelse og sletning i begyndelsen
  - Kan kun løbe listen igennem i en retning
    - Man kan ikke afgøre hvilket element der ligger lige før et givet element

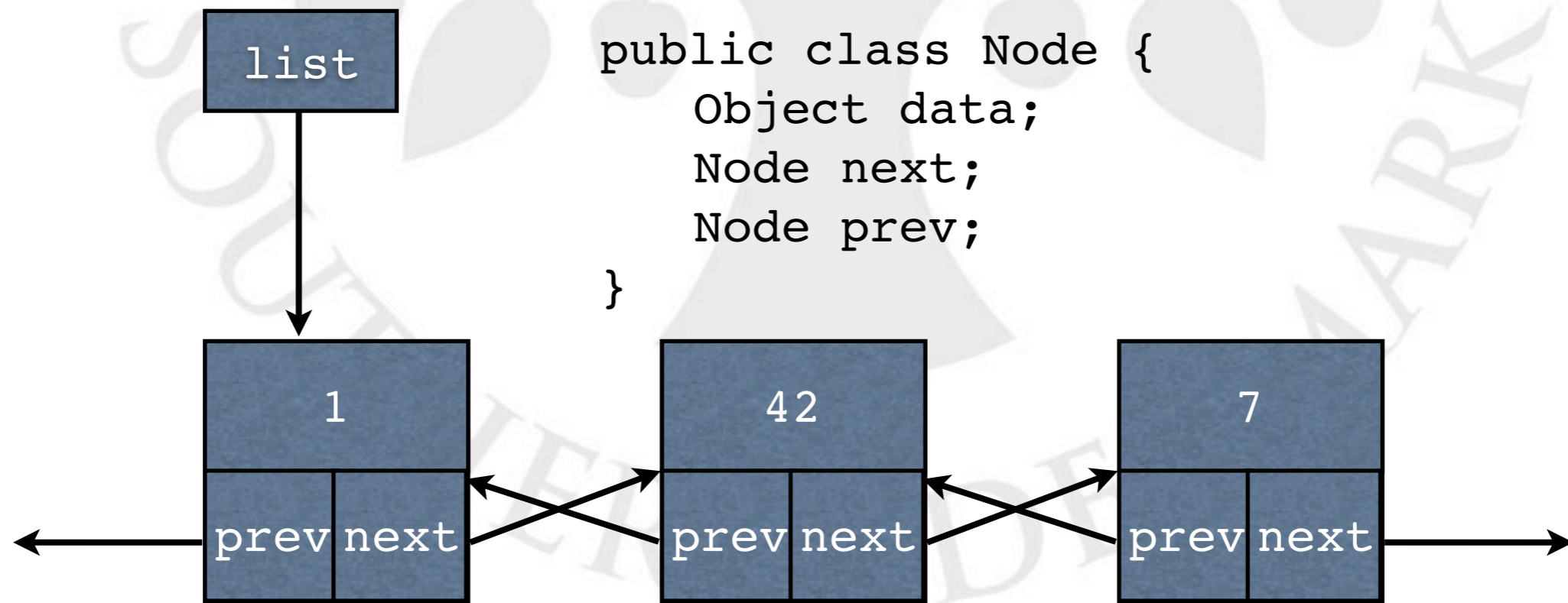


# Lister

- Enkelt-hægtet liste
  - Alle operationer skal løbe listen igennem...?
    - På nær indsættelse og sletning i begyndelsen
  - Kan kun løbe listen igennem i en retning
    - Man kan ikke afgøre hvilket element der ligger lige før et givet element
      - Ingen prev(e) operation

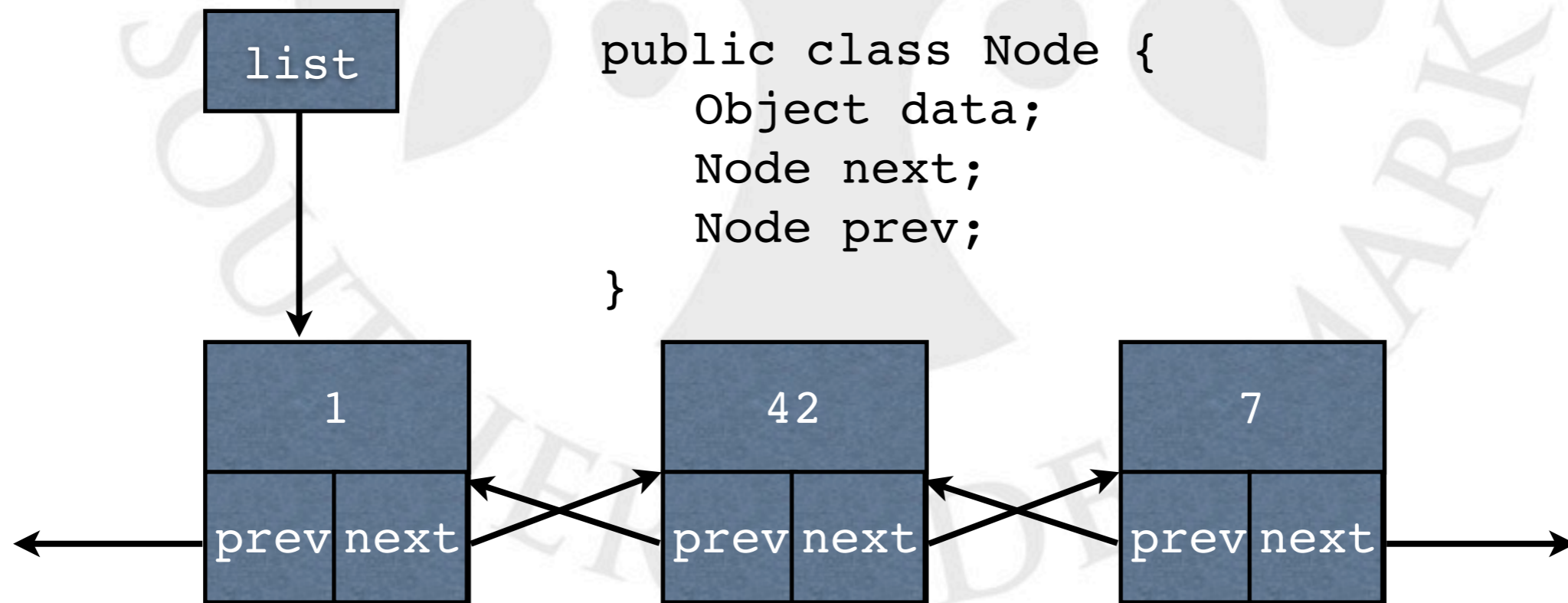


# Lister



# Lister

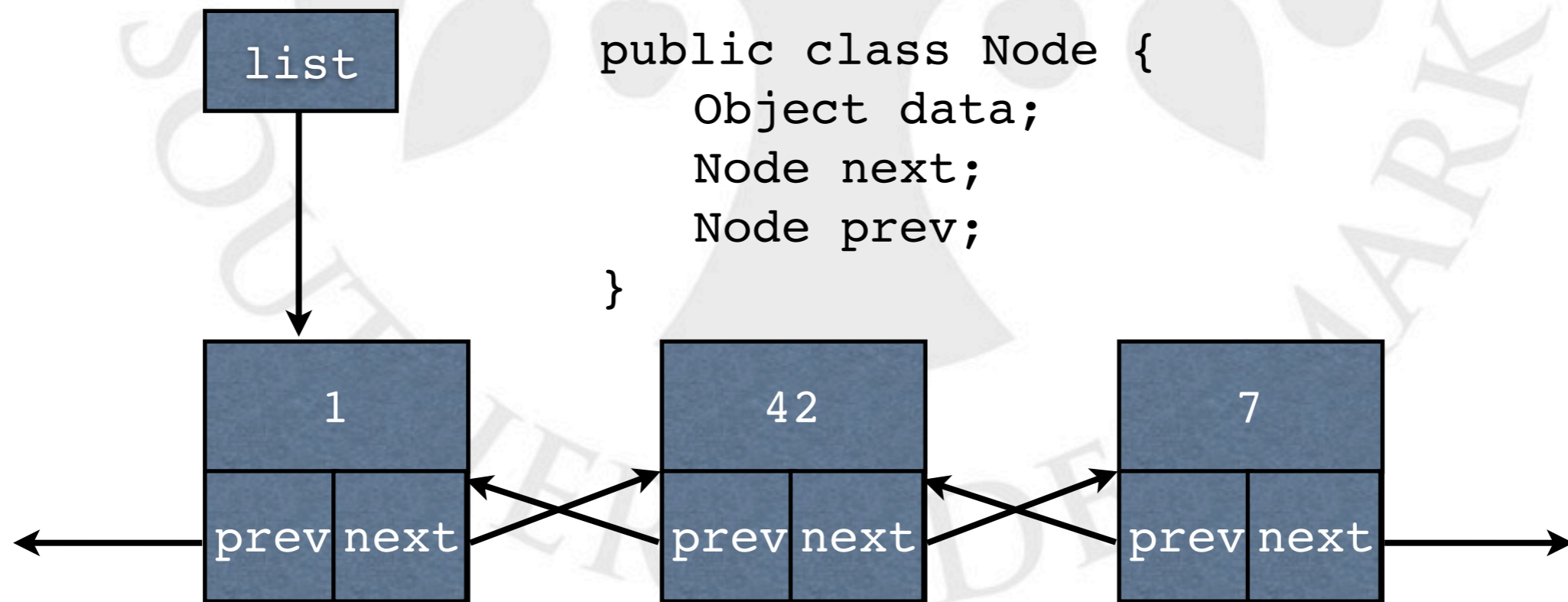
- Dobbelt-hægtet liste





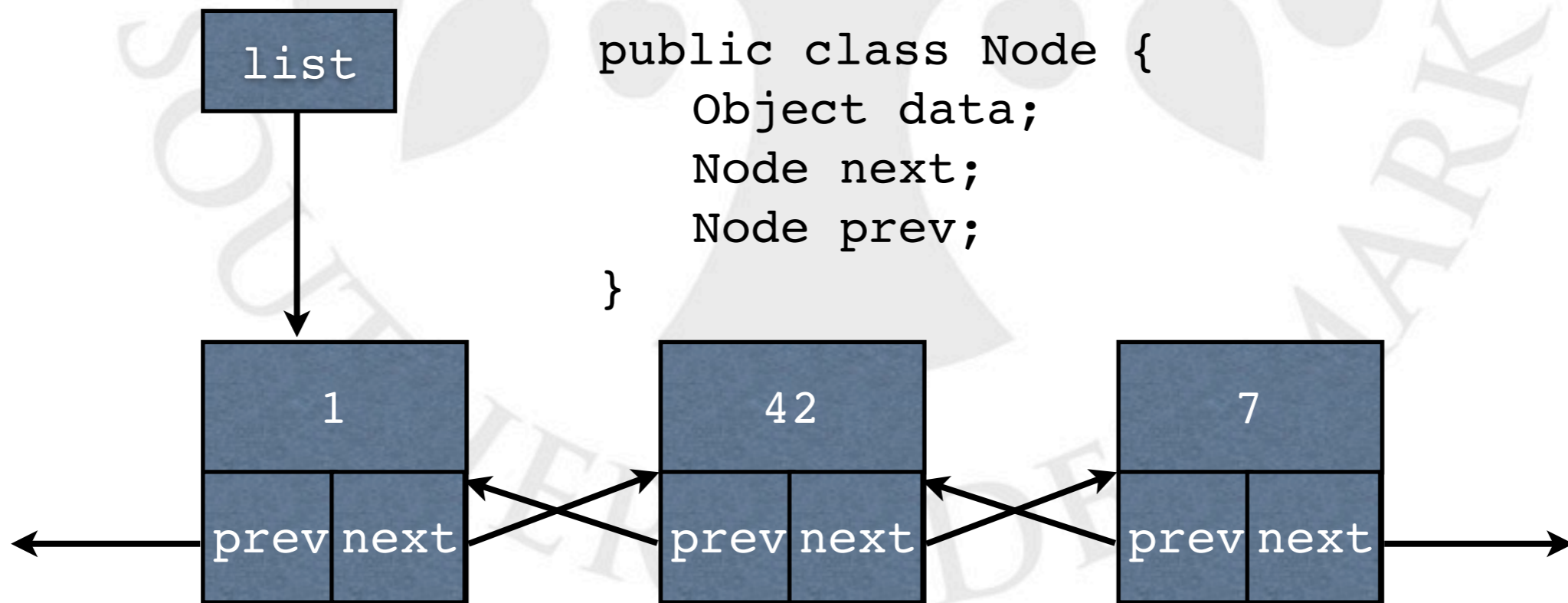
# Lister

- Dobbelt-hægtet liste
  - Ligesom enkelt-hægtet liste, men med et ekstra felt



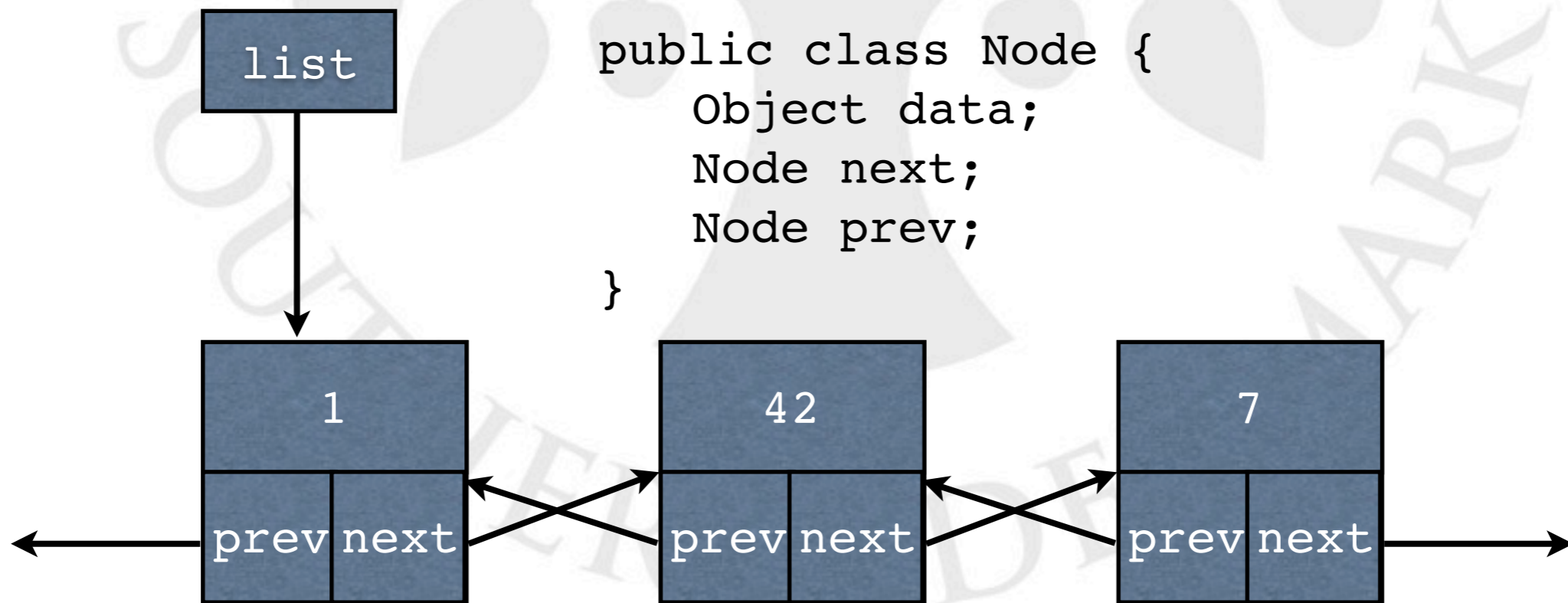
# Lister

- Dobbelt-hægtet liste
  - Ligesom enkelt-hægtet liste, men med et ekstra felt
  - Lige så effektiv som enkelt-hægtet liste



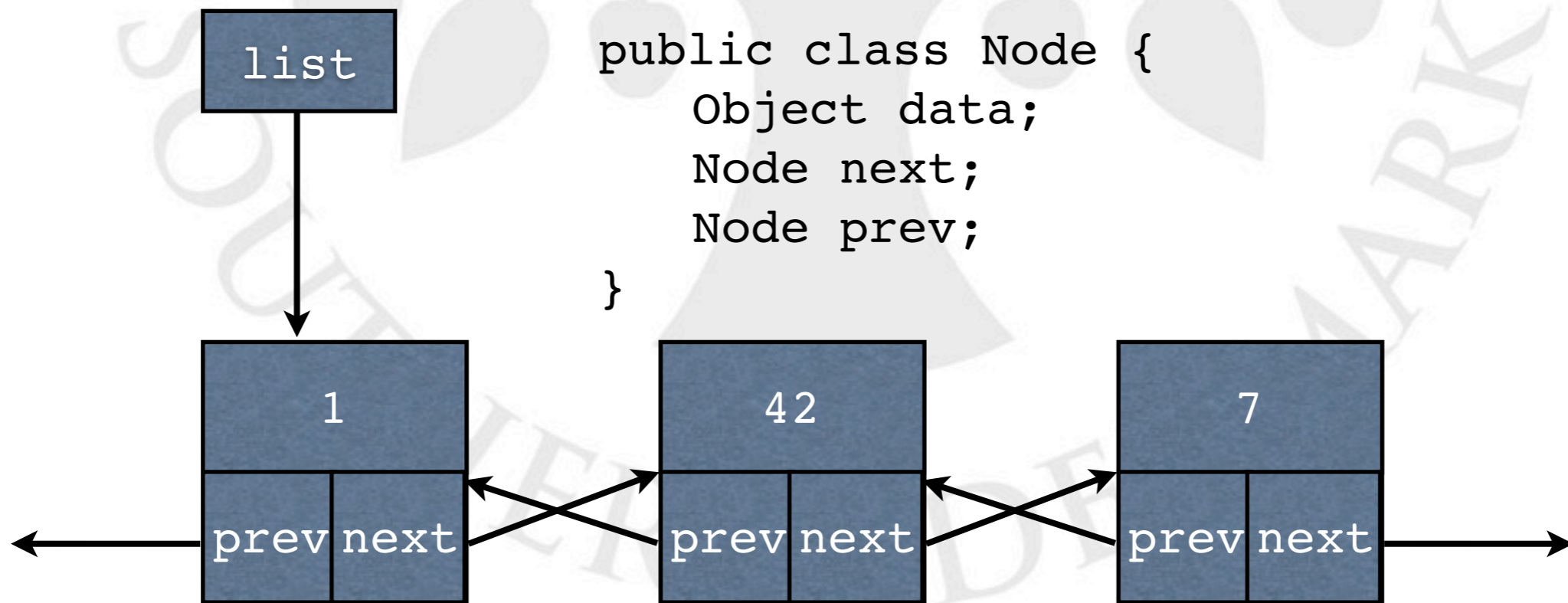
# Lister

- Dobbelt-hægtet liste
  - Ligesom enkelt-hægtet liste, men med et ekstra felt
  - Lige så effektiv som enkelt-hægtet liste
  - Kan nu løbe igennem begge veje



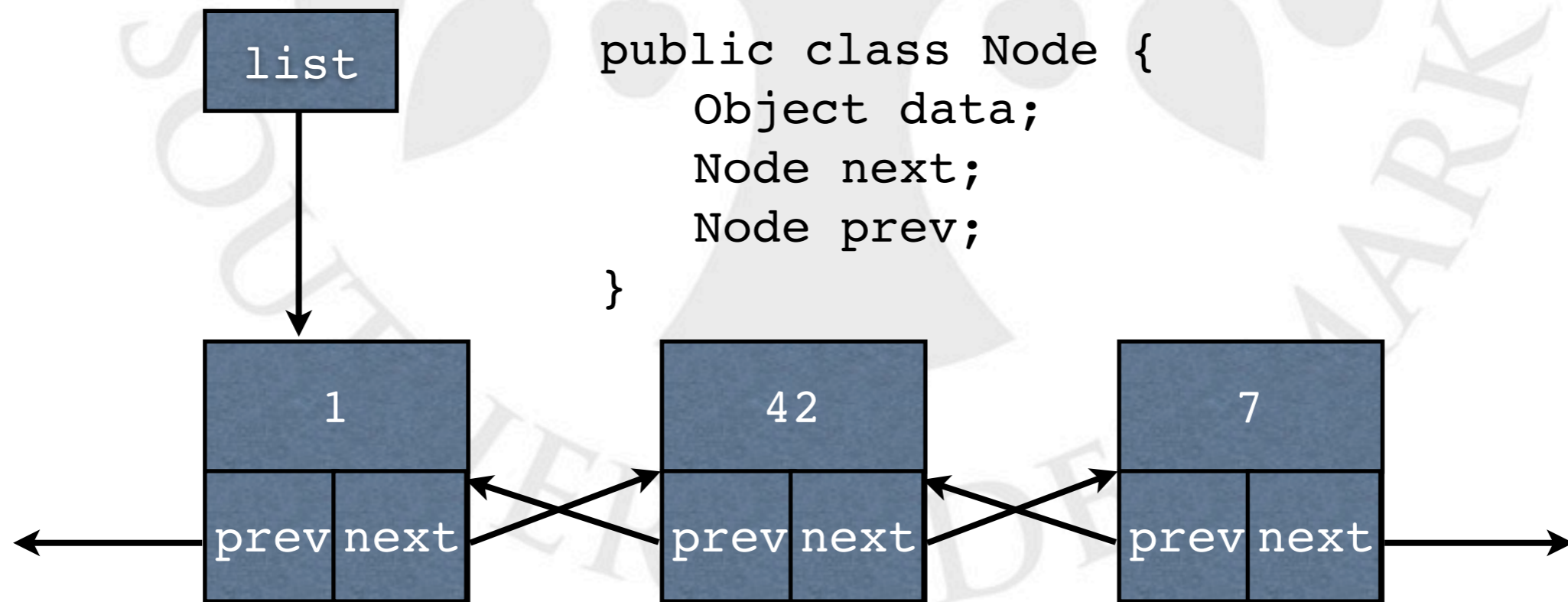
# Lister

- Dobbelt-hægtet liste
  - Ligesom enkelt-hægtet liste, men med et ekstra felt
  - Lige så effektiv som enkelt-hægtet liste
  - Kan nu løbe igennem begge veje
- `java.util.LinkedList`



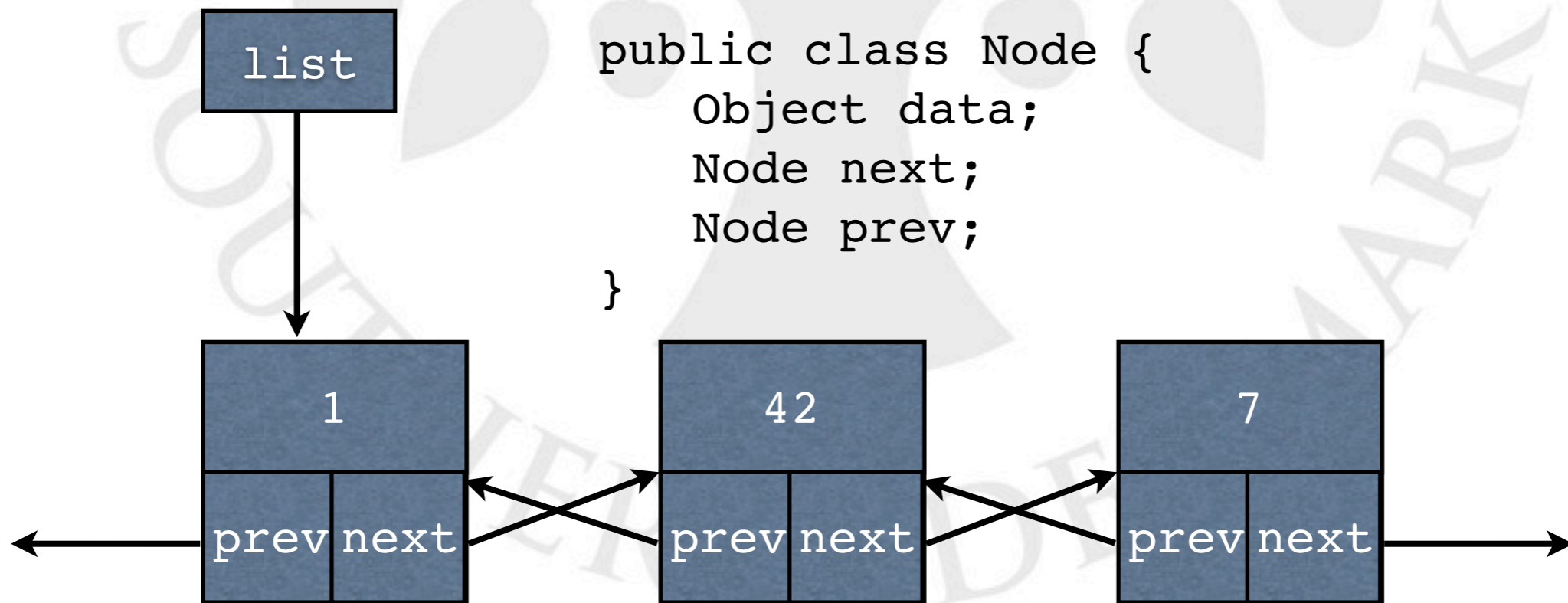
# Lister

- Dobbelt-hægtet liste
  - Ligesom enkelt-hægtet liste, men med et ekstra felt
  - Lige så effektiv som enkelt-hægtet liste
  - Kan nu løbe igennem begge veje
- `java.util.LinkedList`
  - Dobbelt-hægtet liste



# Lister

- Dobbelt-hægtet liste
  - Ligesom enkelt-hægtet liste, men med et ekstra felt
  - Lige så effektiv som enkelt-hægtet liste
  - Kan nu løbe igennem begge veje
- `java.util.LinkedList`
  - Dobbelt-hægtet liste
  - Implementerer interfacet `java.util.List`



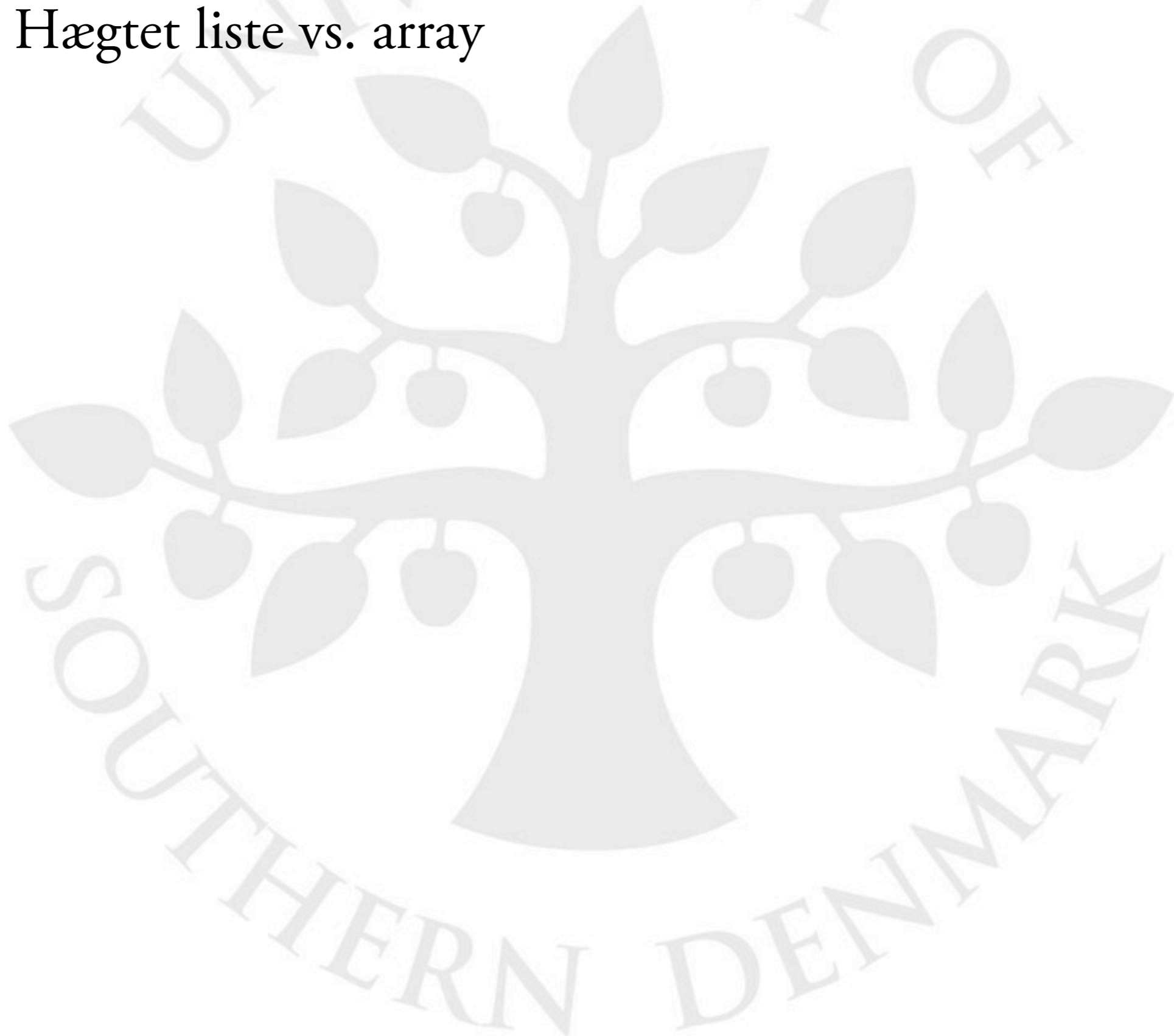


# Lister



# Lister

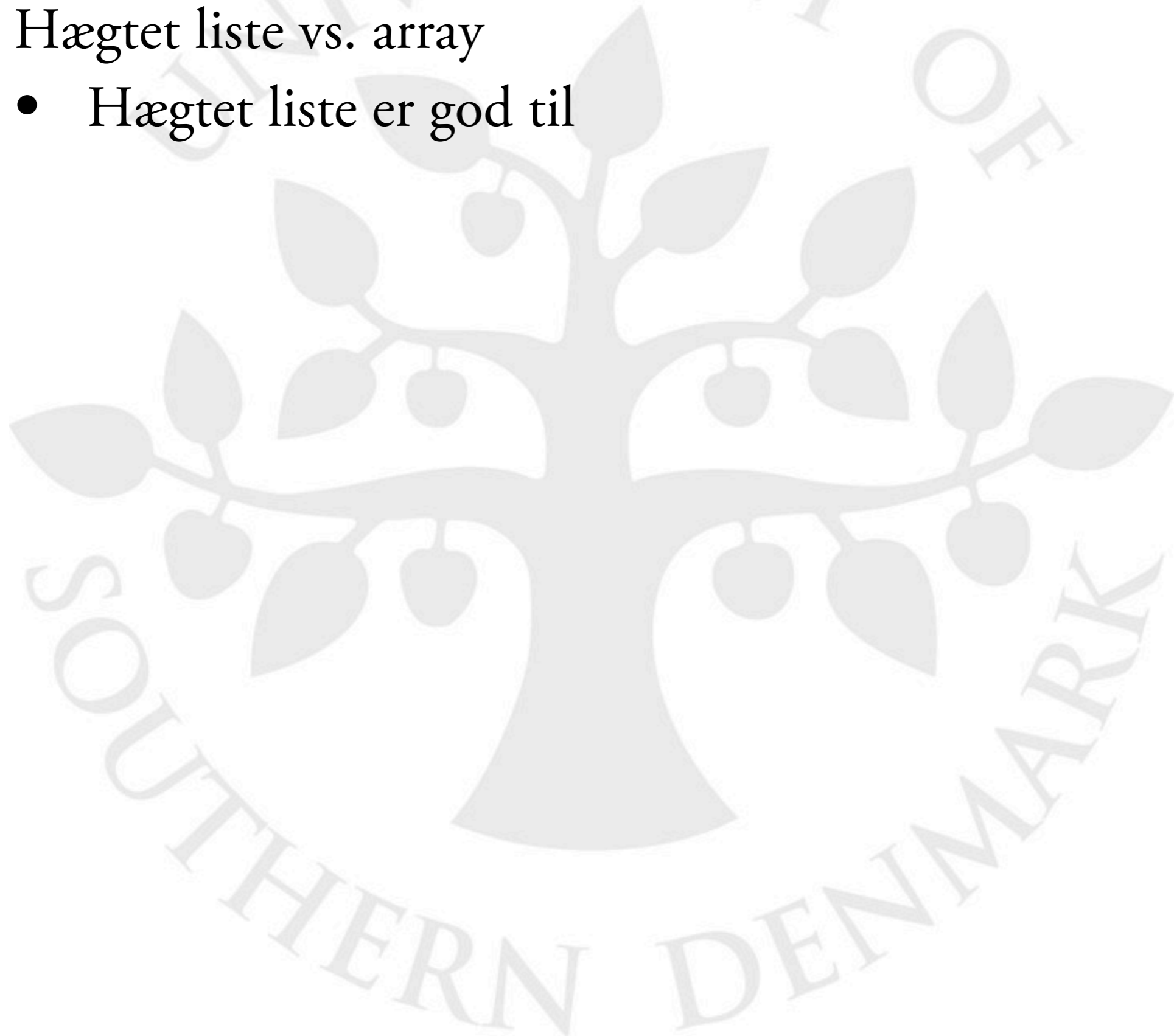
- Hægtet liste vs. array





# Lister

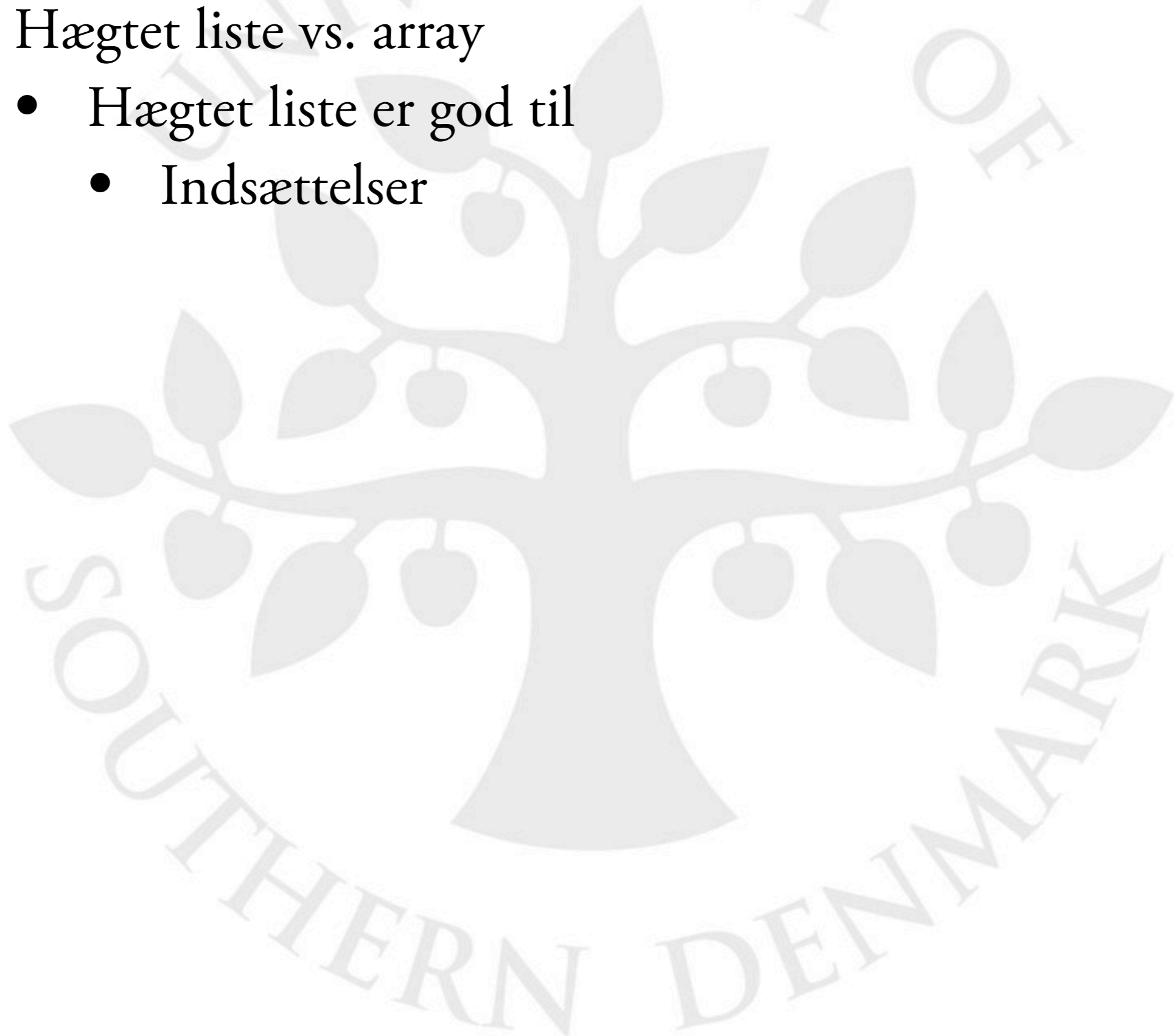
- Hægtet liste vs. array
  - Hægtet liste er god til





# Lister

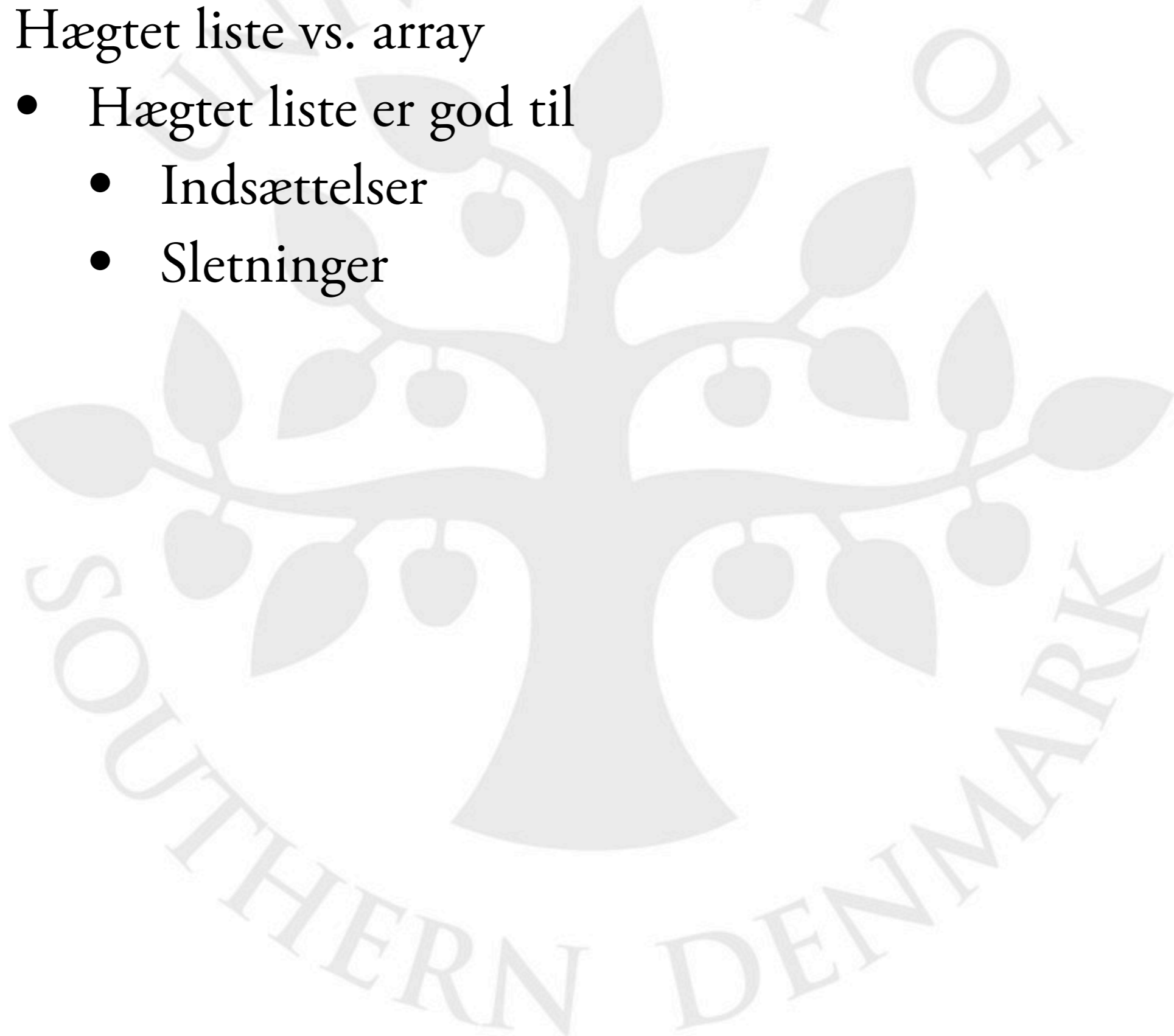
- Hægtet liste vs. array
  - Hægtet liste er god til
    - Indsættelser





# Lister

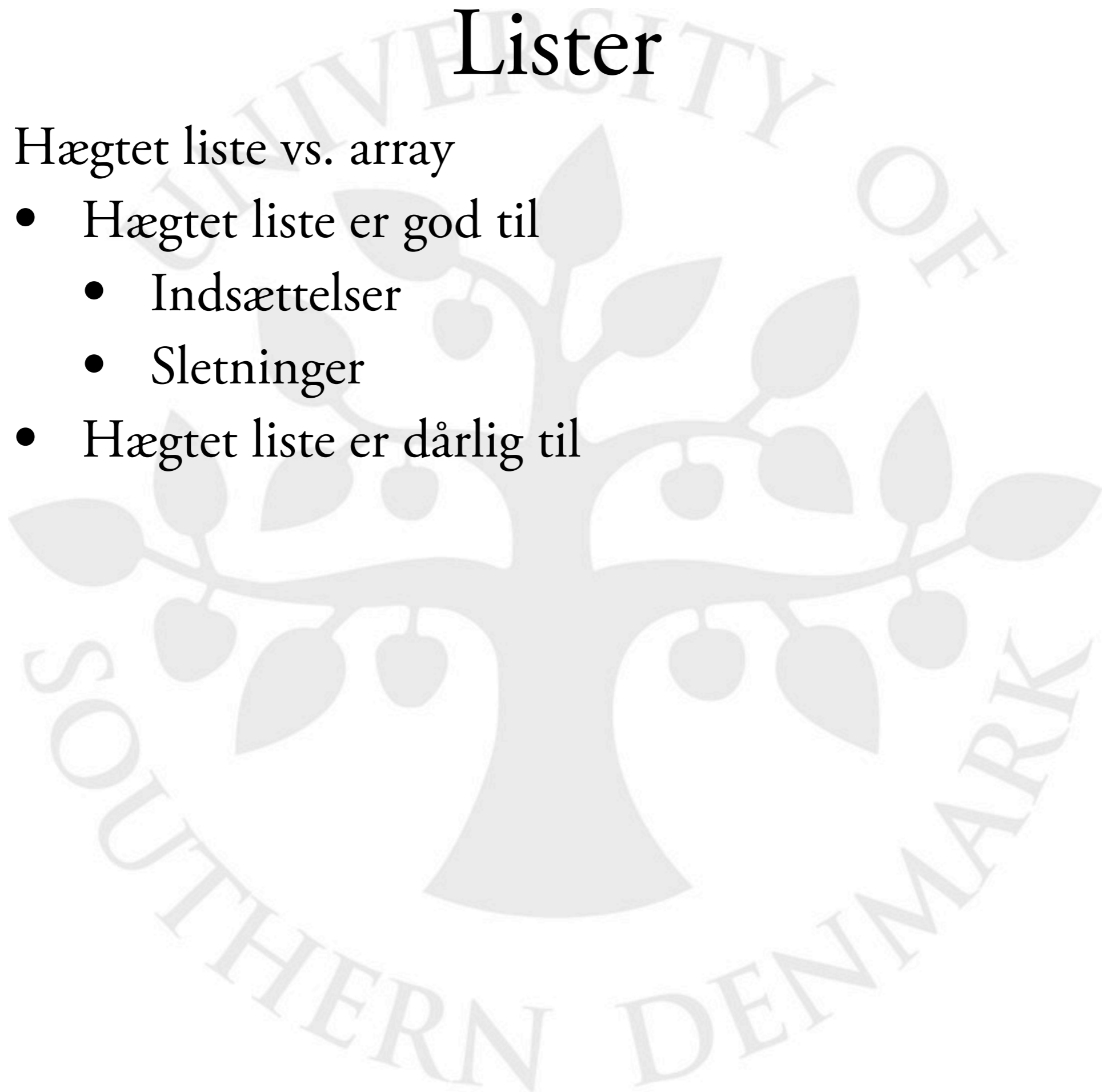
- Hægtet liste vs. array
  - Hægtet liste er god til
    - Indsættelser
    - Sletninger





# Lister

- Hægtet liste vs. array
  - Hægtet liste er god til
    - Indsættelser
    - Sletninger
  - Hægtet liste er dårlig til





# Lister

- Hægtet liste vs. array
  - Hægtet liste er god til
    - Indsættelser
    - Sletninger
  - Hægtet liste er dårlig til
    - Indeksering

# Lister

- Hægtet liste vs. array
  - Hægtet liste er god til
    - Indsættelser
    - Sletninger
  - Hægtet liste er dårlig til
    - Indeksering
  - Array er god til



# Lister

- Hægtet liste vs. array
  - Hægtet liste er god til
    - Indsættelser
    - Sletninger
  - Hægtet liste er dårlig til
    - Indeksering
  - Array er god til
    - Indeksering



# Lister

- Hægtet liste vs. array
  - Hægtet liste er god til
    - Indsættelser
    - Sletninger
  - Hægtet liste er dårlig til
    - Indeksering
- Array er god til
  - Indeksering
- Array er dårlig til



# Lister

- Hægtet liste vs. array
  - Hægtet liste er god til
    - Indsættelser
    - Sletninger
  - Hægtet liste er dårlig til
    - Indeksering
  - Array er god til
    - Indeksering
  - Array er dårlig til
    - Indsættelser

# Lister

- Hægtet liste vs. array
  - Hægtet liste er god til
    - Indsættelser
    - Sletninger
  - Hægtet liste er dårlig til
    - Indeksering
  - Array er god til
    - Indeksering
  - Array er dårlig til
    - Indsættelser
    - Sletninger

# Lister

- Hægtet liste vs. array
  - Hægtet liste er god til
    - Indsættelser
    - Sletninger
  - Hægtet liste er dårlig til
    - Indeksering
  - Array er god til
    - Indeksering
  - Array er dårlig til
    - Indsættelser
    - Sletninger
- Hmm... kan man mon være god til det hele?

# Lister

- Hægtet liste vs. array
  - Hægtet liste er god til
    - Indsættelser
    - Sletninger
  - Hægtet liste er dårlig til
    - Indeksering
  - Array er god til
    - Indeksering
  - Array er dårlig til
    - Indsættelser
    - Sletninger
- Hmm... kan man mon være god til det hele?
  - Ikke helt, men næsten

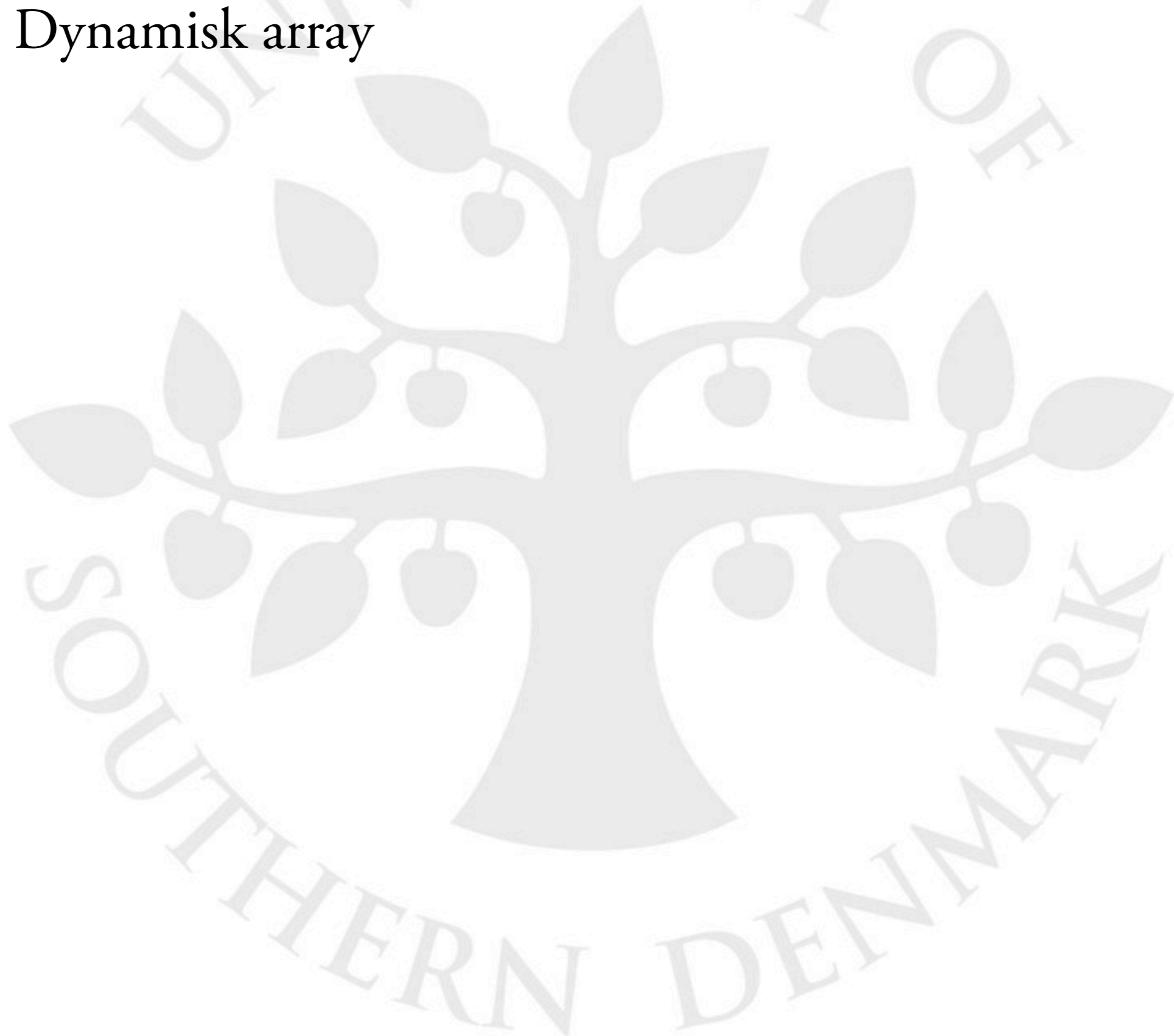
# Lister





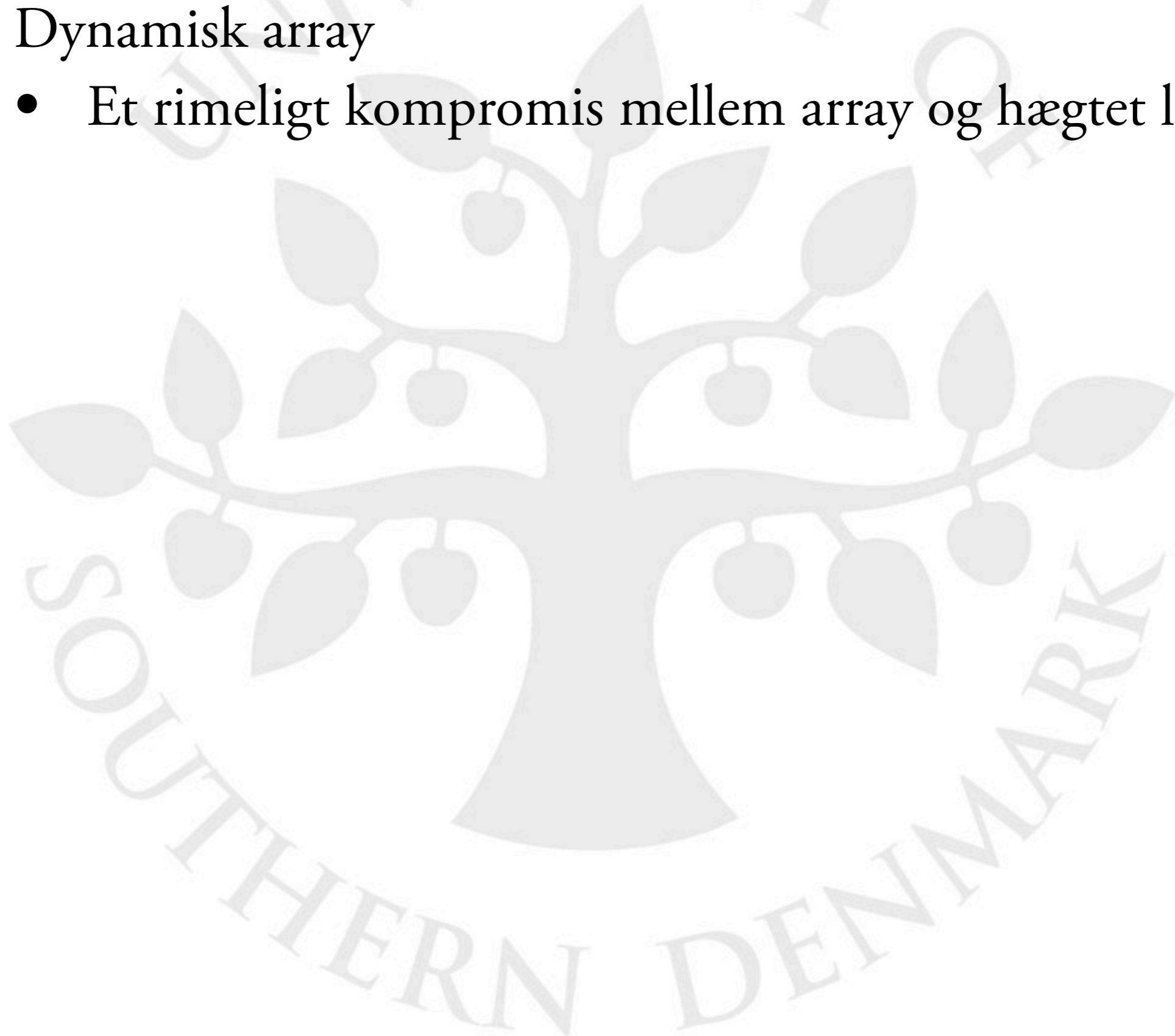
# Lister

- Dynamisk array



# Lister

- Dynamisk array
  - Et rimeligt kompromis mellem array og hæftet liste



# Lister

- Dynamisk array
  - Et rimeligt kompromis mellem array og hæftet liste
  - “Array” hvor der kan indsættes vilkårlig ofte





# Lister

- Dynamisk array
  - Et rimeligt kompromis mellem array og hæftet liste
  - “Array” hvor der kan indsættes vilkårlig ofte
  - Udgangspunktet er et almindeligt array



# Lister

- Dynamisk array
  - Et rimeligt kompromis mellem array og hæftet liste
  - “Array” hvor der kan indsættes vilkårlig ofte
  - Udgangspunktet er et almindeligt array
  - Implementeret i `java.util.ArrayList`

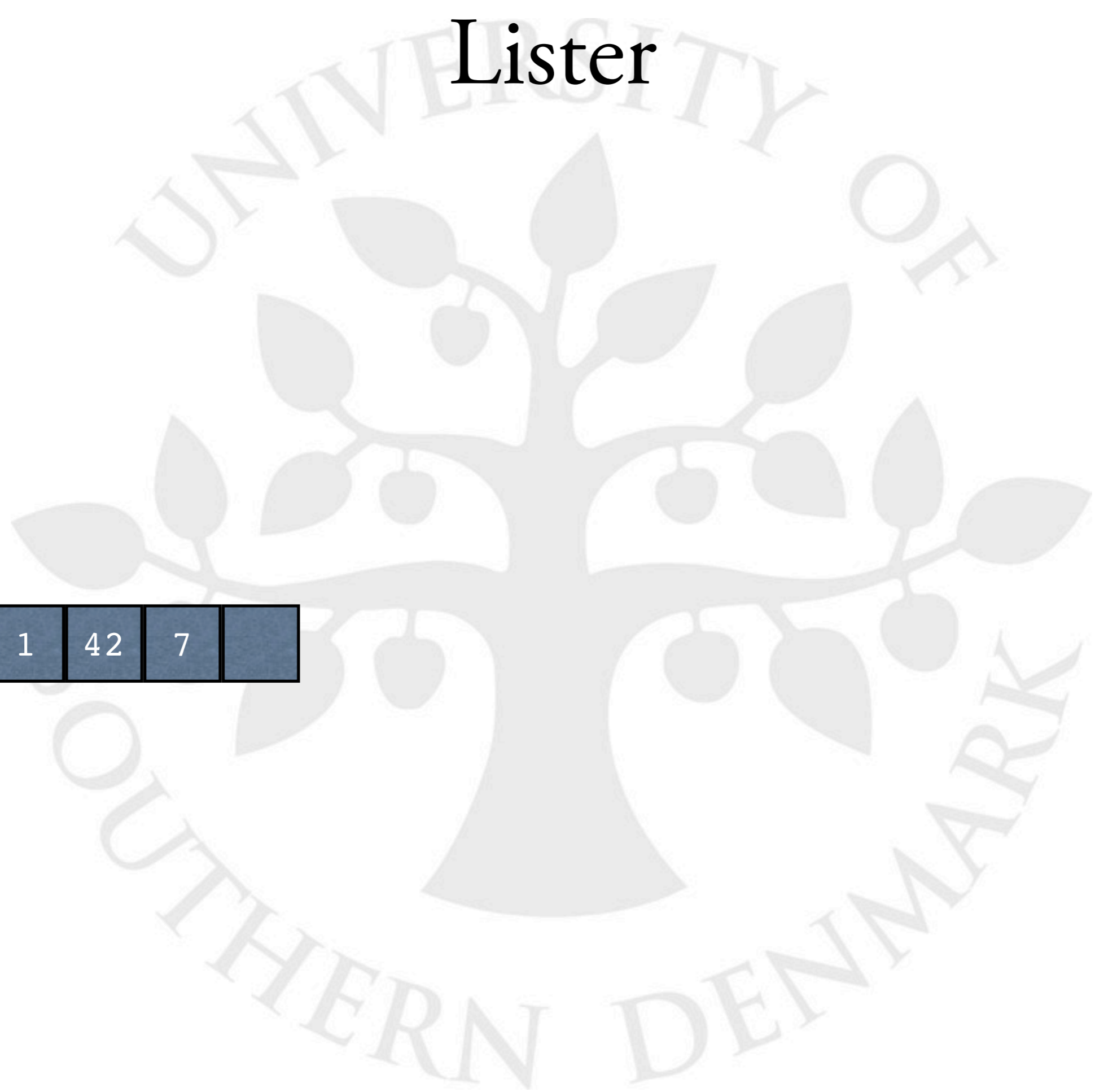


# Lister

- Dynamisk array
  - Et rimeligt kompromis mellem array og hæftet liste
  - “Array” hvor der kan indsættes vilkårlig ofte
  - Udgangspunktet er et almindeligt array
  - Implementeret i `java.util.ArrayList`
    - Implementerer også interfacet `java.util.List`

# Lister

|   |    |   |  |
|---|----|---|--|
| 1 | 42 | 7 |  |
|---|----|---|--|



# Lister

- Indsættelse i dynamisk array

|   |    |   |  |
|---|----|---|--|
| 1 | 42 | 7 |  |
|---|----|---|--|



# Lister

- Indsættelse i dynamisk array
- Sekvens af operationer

|   |    |   |  |
|---|----|---|--|
| 1 | 42 | 7 |  |
|---|----|---|--|



# Lister

- Indsættelse i dynamisk array
- Sekvens af operationer
  - `add(9)`

|   |    |   |  |
|---|----|---|--|
| 1 | 42 | 7 |  |
|---|----|---|--|



# Lister

- Indsættelse i dynamisk array
- Sekvens af operationer
  - `add(9)`

|   |    |   |   |
|---|----|---|---|
| 1 | 42 | 7 | 9 |
|---|----|---|---|





# Lister

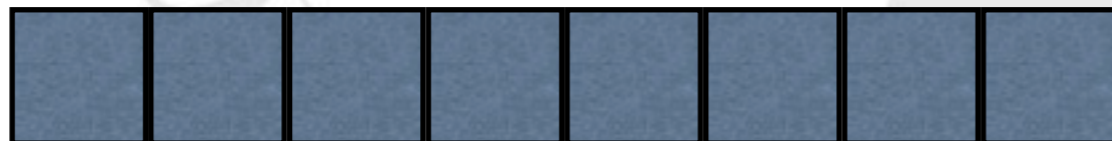
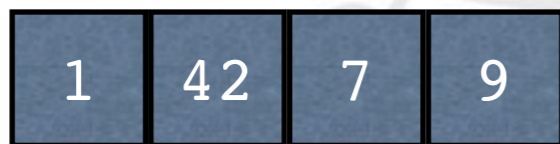
- Indsættelse i dynamisk array
- Sekvens af operationer
  - `add(9)`
  - `add(11)`

|   |    |   |   |
|---|----|---|---|
| 1 | 42 | 7 | 9 |
|---|----|---|---|



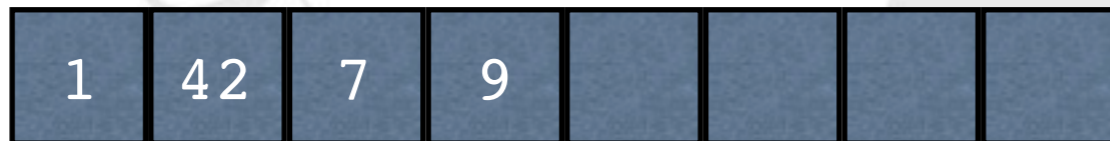
# Lister

- Indsættelse i dynamisk array
- Sekvens af operationer
  - `add(9)`
  - `add(11)`



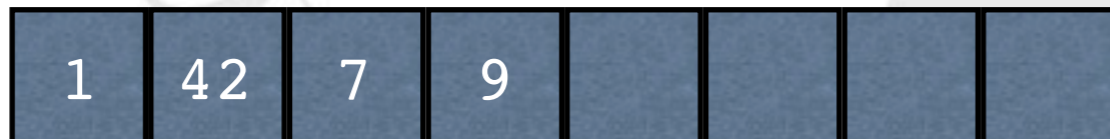
# Lister

- Indsættelse i dynamisk array
- Sekvens af operationer
  - `add(9)`
  - `add(11)`



# Lister

- Indsættelse i dynamisk array
- Sekvens af operationer
  - `add(9)`
  - `add(11)`



# Lister

- Indsættelse i dynamisk array
- Sekvens af operationer
  - `add(9)`
  - `add(11)`



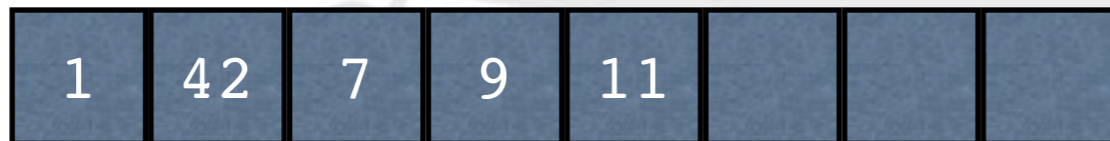
# Lister

|   |    |   |   |    |  |  |  |
|---|----|---|---|----|--|--|--|
| 1 | 42 | 7 | 9 | 11 |  |  |  |
|---|----|---|---|----|--|--|--|



# Lister

- Sletning i dynamisk array



|   |    |   |   |    |  |  |  |
|---|----|---|---|----|--|--|--|
| 1 | 42 | 7 | 9 | 11 |  |  |  |
|---|----|---|---|----|--|--|--|

# Lister

- Sletning i dynamisk array
- Sekvens af operationer

|   |    |   |   |    |  |  |  |
|---|----|---|---|----|--|--|--|
| 1 | 42 | 7 | 9 | 11 |  |  |  |
|---|----|---|---|----|--|--|--|





# Lister

- Sletning i dynamisk array
- Sekvens af operationer
  - `remove(11)`

|   |    |   |   |    |  |  |  |
|---|----|---|---|----|--|--|--|
| 1 | 42 | 7 | 9 | 11 |  |  |  |
|---|----|---|---|----|--|--|--|

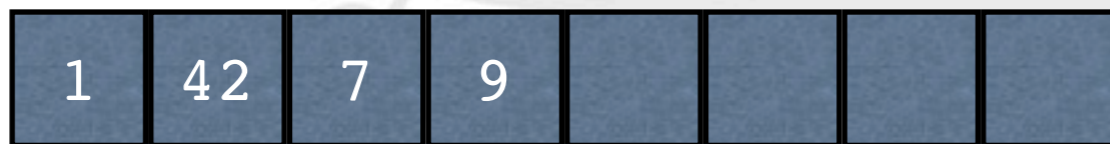
# Lister

- Sletning i dynamisk array
- Sekvens af operationer
  - `remove(11)`

|   |    |   |   |  |  |  |  |
|---|----|---|---|--|--|--|--|
| 1 | 42 | 7 | 9 |  |  |  |  |
|---|----|---|---|--|--|--|--|

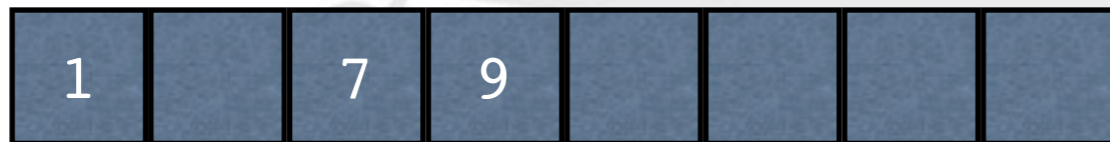
# Lister

- Sletning i dynamisk array
- Sekvens af operationer
  - `remove(11)`
  - `remove(42)`



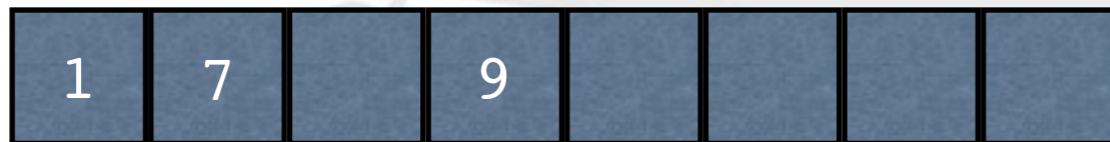
# Lister

- Sletning i dynamisk array
- Sekvens af operationer
  - `remove(11)`
  - `remove(42)`



# Lister

- Sletning i dynamisk array
- Sekvens af operationer
  - `remove(11)`
  - `remove(42)`



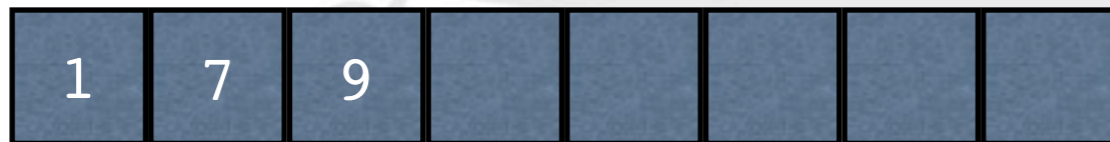
# Lister

- Sletning i dynamisk array
- Sekvens af operationer
  - `remove(11)`
  - `remove(42)`



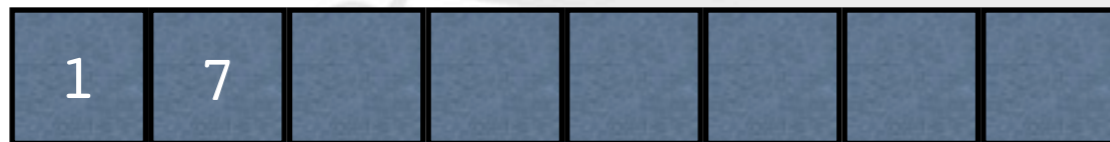
# Lister

- Sletning i dynamisk array
- Sekvens af operationer
  - `remove(11)`
  - `remove(42)`
  - `remove(9)`



# Lister

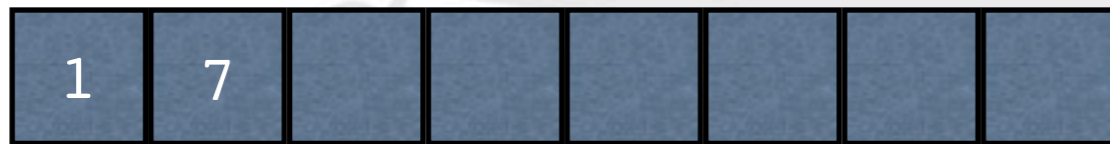
- Sletning i dynamisk array
- Sekvens af operationer
  - `remove(11)`
  - `remove(42)`
  - `remove(9)`





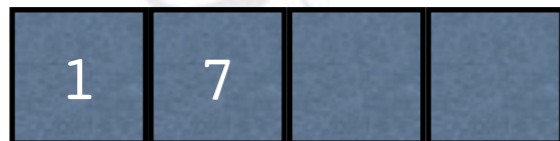
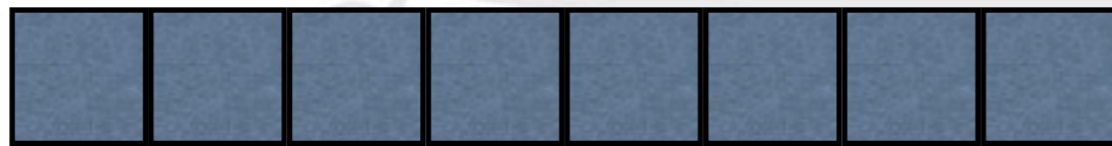
# Lister

- Sletning i dynamisk array
- Sekvens af operationer
  - `remove(11)`
  - `remove(42)`
  - `remove(9)`



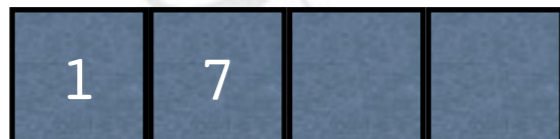
# Lister

- Sletning i dynamisk array
- Sekvens af operationer
  - `remove(11)`
  - `remove(42)`
  - `remove(9)`



# Lister

- Sletning i dynamisk array
- Sekvens af operationer
  - `remove(11)`
  - `remove(42)`
  - `remove(9)`





# Lister





# Lister

- Andre operationer på dynamisk array



# Lister

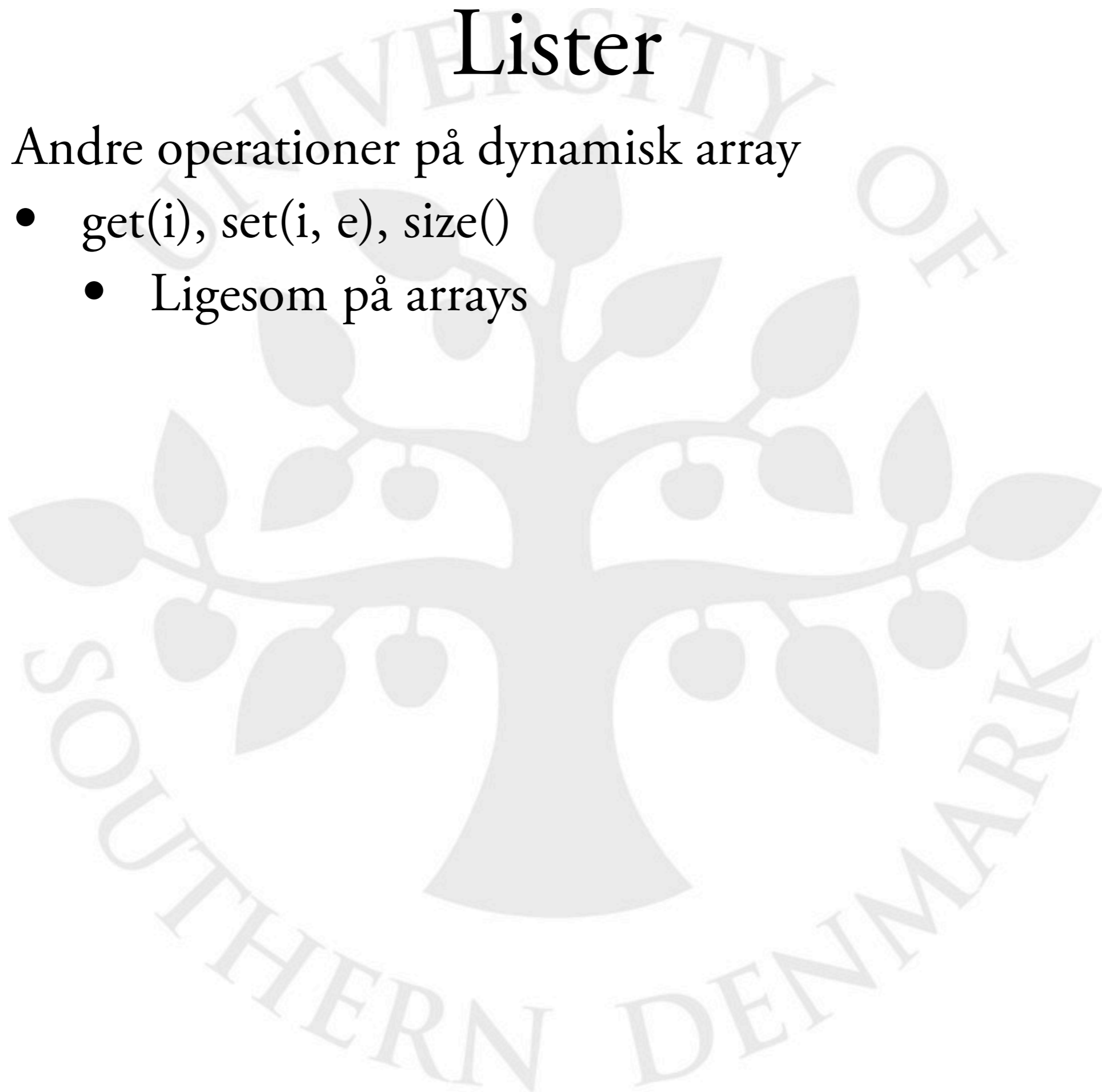
- Andre operationer på dynamisk array
  - `get(i)`, `set(i, e)`, `size()`





# Lister

- Andre operationer på dynamisk array
  - `get(i)`, `set(i, e)`, `size()`
    - Ligesom på arrays



# Lister

- Andre operationer på dynamisk array
  - `get(i)`, `set(i, e)`, `size()`
    - Ligesom på arrays
  - Kan også have `add(i, e)` som indsætter et element midt i listen





# Lister

- Andre operationer på dynamisk array
  - `get(i)`, `set(i, e)`, `size()`
    - Ligesom på arrays
  - Kan også have `add(i, e)` som indsætter et element midt i listen
    - Flytter elementer så der er plads (ligesom `remove(e)` gør)

# Lister

- Andre operationer på dynamisk array
  - `get(i)`, `set(i, e)`, `size()`
    - Ligesom på arrays
  - Kan også have `add(i, e)` som indsætter et element midt i listen
    - Flytter elementer så der er plads (ligesom `remove(e)` gør)
- Bemærk

# Lister

- Andre operationer på dynamisk array
  - `get(i)`, `set(i, e)`, `size()`
    - Ligesom på arrays
  - Kan også have `add(i, e)` som indsætter et element midt i listen
    - Flytter elementer så der er plads (ligesom `remove(e)` gør)
- Bemærk
  - `add(e)` og `remove(e)` kan tage lang tid nogle gange

# Lister

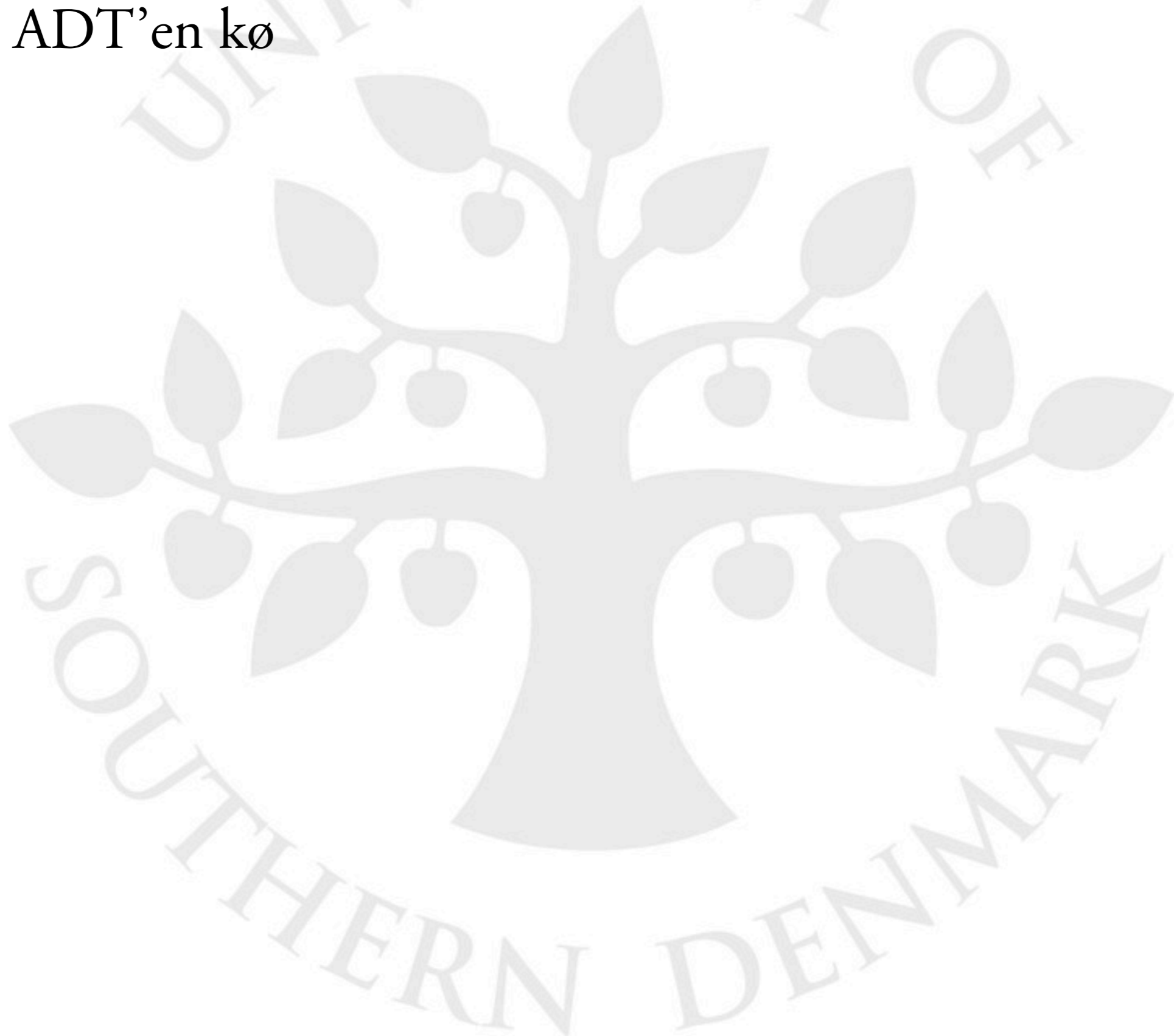
- Andre operationer på dynamisk array
  - `get(i)`, `set(i, e)`, `size()`
    - Ligesom på arrays
  - Kan også have `add(i, e)` som indsætter et element midt i listen
    - Flytter elementer så der er plads (ligesom `remove(e)` gør)
- Bemærk
  - `add(e)` og `remove(e)` kan tage lang tid nogle gange
    - Bare ikke “særligt tit”

# Køer



# Køer

- ADT'en kø



# Køer

- ADT'en kø
  - En indskrænkning af ADT'en følge



# Køer

- ADT'en kø
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - FIFO - First In First Out





# Køer

- ADT'en kø
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - FIFO - First In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende



# Køer

- ADT'en kø
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - FIFO - First In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende
    - Tage elementer ud i den anden



# Køer

- ADT'en kø
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - FIFO - First In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende
    - Tage elementer ud i den anden
- Data



# Køer

- ADT'en kø
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - FIFO - First In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende
    - Tage elementer ud i den anden
- Data
  - Alt - ingen restriktioner



# Køer

- ADT'en kø
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - FIFO - First In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende
    - Tage elementer ud i den anden
- Data
  - Alt - ingen restriktioner
- Operationer



# Køer

- ADT'en kø
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - FIFO - First In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende
    - Tage elementer ud i den anden
- Data
  - Alt - ingen restriktioner
- Operationer
  - enqueue(e)

# Køer

- ADT'en kø
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - FIFO - First In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende
    - Tage elementer ud i den anden
- Data
  - Alt - ingen restriktioner
- Operationer
  - enqueue(e)
  - dequeue()



# Køer

- ADT'en kø
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - FIFO - First In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende
    - Tage elementer ud i den anden
- Data
  - Alt - ingen restriktioner
- Operationer
  - enqueue(e)
  - dequeue()
  - front()



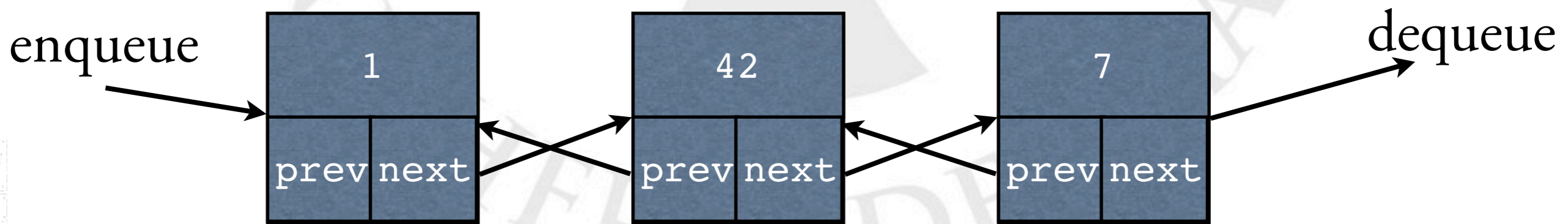
# Køer

- ADT'en kø
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - FIFO - First In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende
    - Tage elementer ud i den anden
- Data
  - Alt - ingen restriktioner
- Operationer
  - enqueue(e)
  - dequeue()
  - front()
  - empty()

# Køer

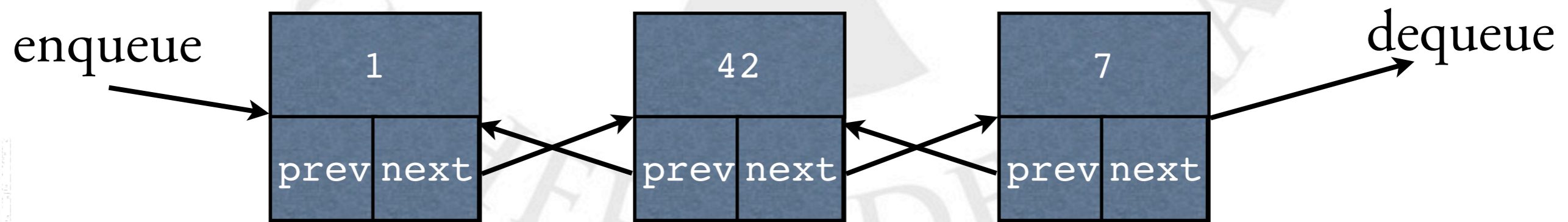
- ADT'en kø
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - FIFO - First In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende
    - Tage elementer ud i den anden
  - Data
    - Alt - ingen restriktioner
  - Operationer
    - enqueue(e)
    - dequeue()
    - front()
    - empty()
  - Se `java.util.Deque` interfacet

# Køer



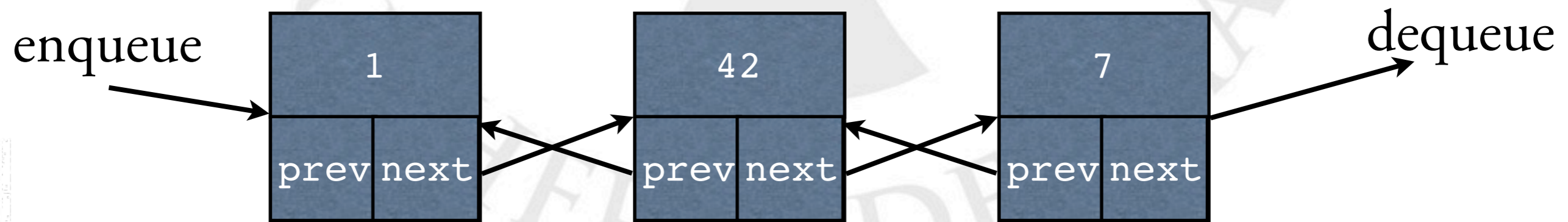
# Køer

- Design og implementation?



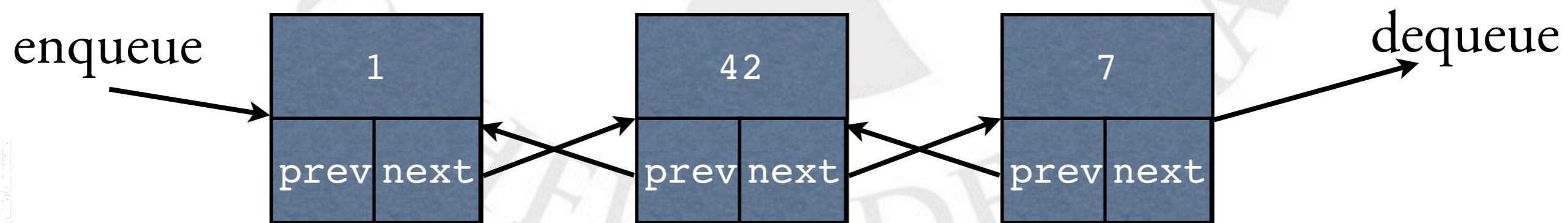
# Køer

- Design og implementation?
  - Hægtet liste



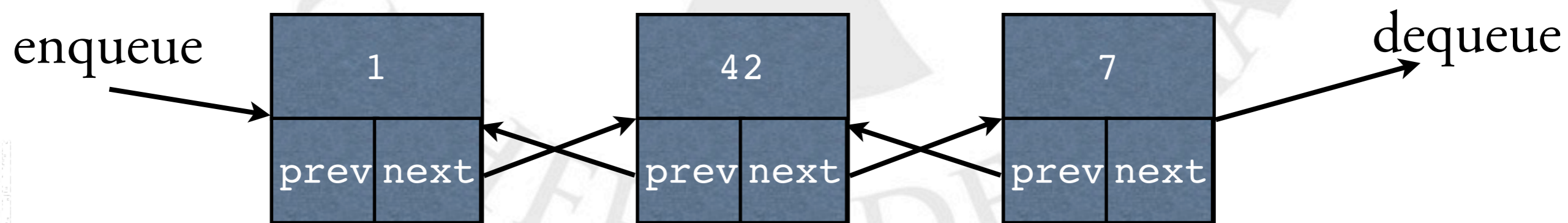
# Køer

- Design og implementation?
  - Hægtet liste
    - Enqueue(e)



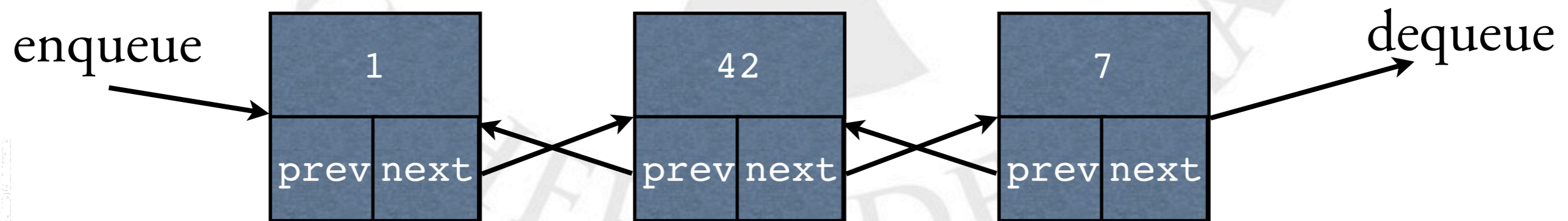
# Køer

- Design og implementation?
  - Hægtet liste
    - Enqueue(e)
      - Indsæt elementet forrest i listen



# Køer

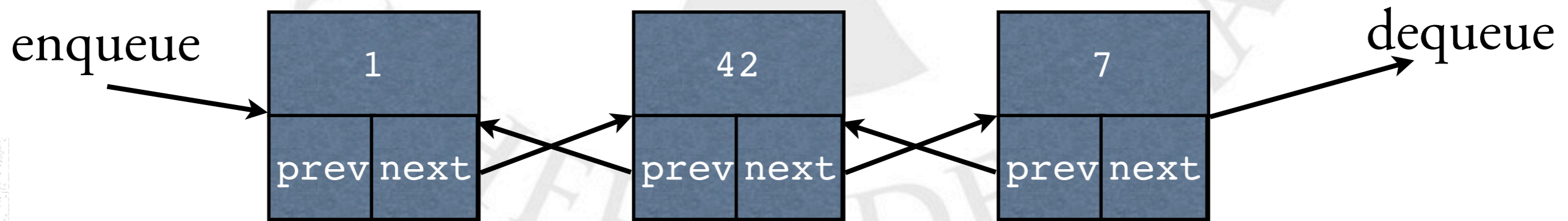
- Design og implementation?
  - Hægtet liste
    - Enqueue(e)
      - Indsæt elementet forrest i listen
    - Dequeue()





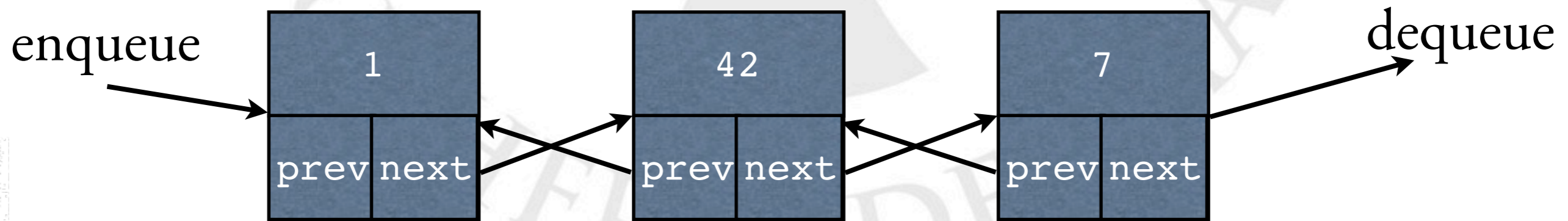
# Køer

- Design og implementation?
  - Hægtet liste
    - Enqueue(e)
      - Indsæt elementet forrest i listen
    - Dequeue()
      - Udtag det bagereste element i listen



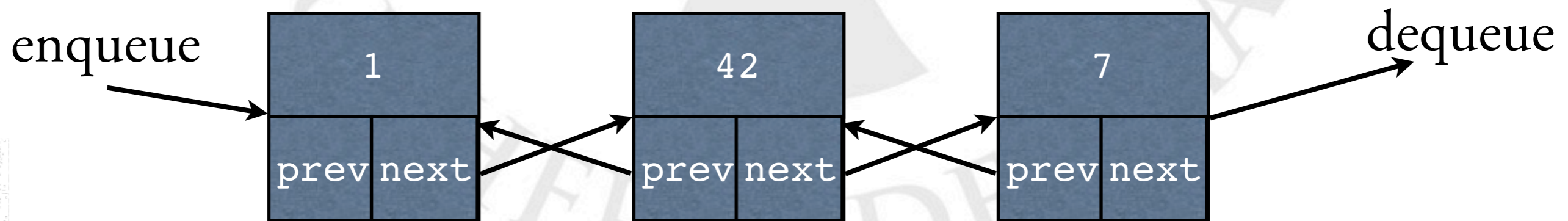
# Køer

- Design og implementation?
  - Hægtet liste
    - Enqueue(e)
      - Indsæt elementet forrest i listen
    - Dequeue()
      - Udtag det bagereste element i listen
  - Alle operationer er effektive



# Køer

- Design og implementation?
  - Hægtet liste
    - Enqueue(e)
      - Indsæt elementet forrest i listen
    - Dequeue()
      - Udtag det bagereste element i listen
  - Alle operationer er effektive
  - `java.util.LinkedList` implementerer interfacet `java.util.Deque`

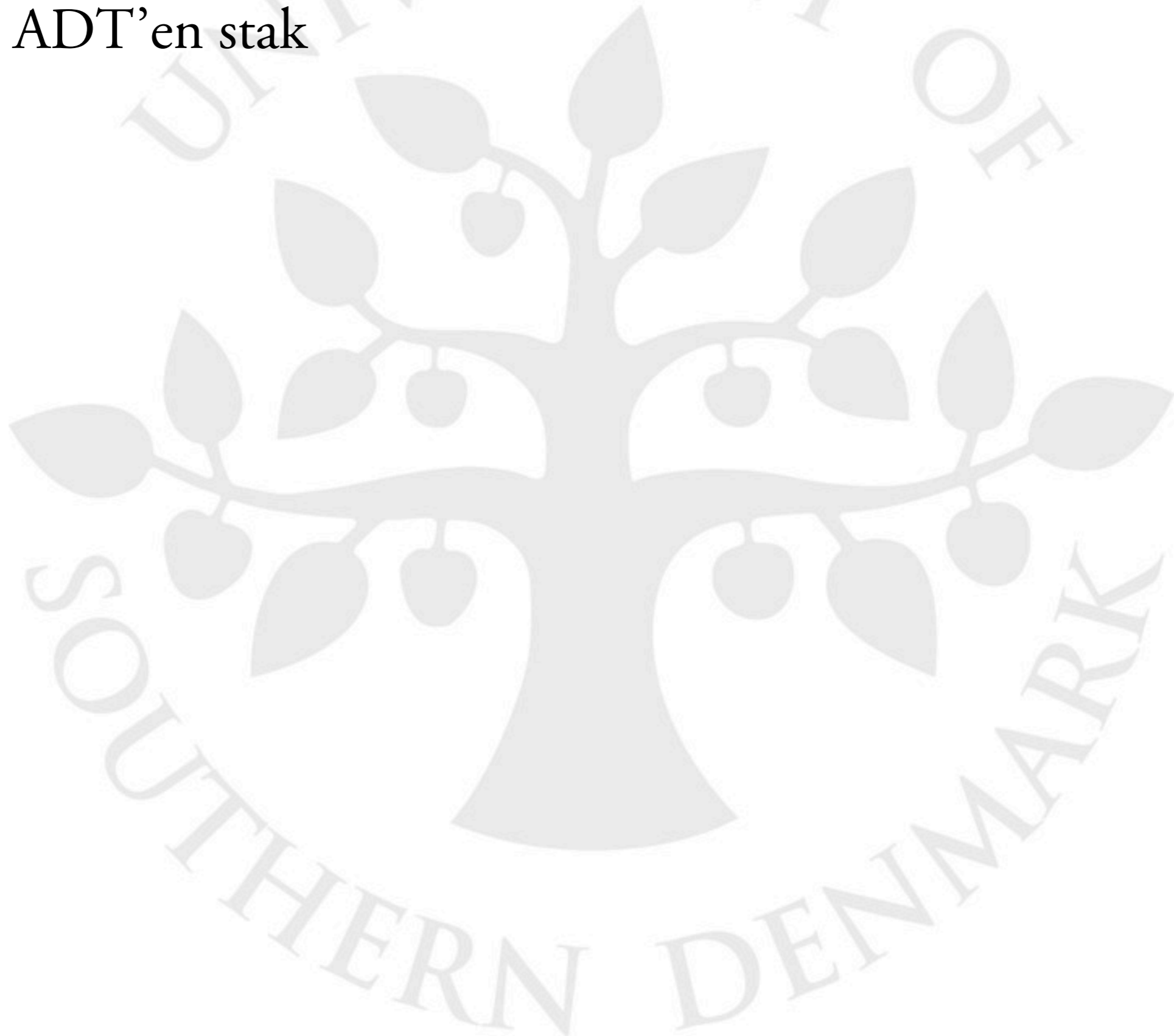


# Stakke



# Stakke

- ADT'en stak



# Stakke

- ADT'en stak
  - En indskrænkning af ADT'en følge



# Stakke

- ADT'en stak
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - LIFO - Last In First Out



# Stakke

- ADT'en stak
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - LIFO - Last In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende





# Stakke

- ADT'en stak
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - LIFO - Last In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende
    - Tage elementer ud i den samme ende



# Stakke

- ADT'en stak
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - LIFO - Last In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende
    - Tage elementer ud i den samme ende
- Data



# Stakke

- ADT'en stak
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - LIFO - Last In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende
    - Tage elementer ud i den samme ende
- Data
  - Alt - ingen restriktioner



# Stakke

- ADT'en stak
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - LIFO - Last In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende
    - Tage elementer ud i den samme ende
  - Data
    - Alt - ingen restriktioner
  - Operationer

# Stakke

- ADT'en stak
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - LIFO - Last In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende
    - Tage elementer ud i den samme ende
  - Data
    - Alt - ingen restriktioner
  - Operationer
    - `push(e)`



# Stakke

- ADT'en stak
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - LIFO - Last In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende
    - Tage elementer ud i den samme ende
- Data
  - Alt - ingen restriktioner
- Operationer
  - `push(e)`
  - `pop()`



# Stakke

- ADT'en stak
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - LIFO - Last In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende
    - Tage elementer ud i den samme ende
- Data
  - Alt - ingen restriktioner
- Operationer
  - push(e)
  - pop()
  - peek()

# Stakke

- ADT'en stak
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - LIFO - Last In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende
    - Tage elementer ud i den samme ende
- Data
  - Alt - ingen restriktioner
- Operationer
  - push(e)
  - pop()
  - peek()
  - empty()





# Stakke

- ADT'en stak
  - En indskrænkning af ADT'en følge
  - LIFO - Last In First Out
    - Indsætte elementer i den ene ende
    - Tage elementer ud i den samme ende
  - Data
    - Alt - ingen restriktioner
  - Operationer
    - `push(e)`
    - `pop()`
    - `peek()`
    - `empty()`
  - Se `java.util.Deque` interfacet



# Stakke



# Stakke

- Design og implementation?



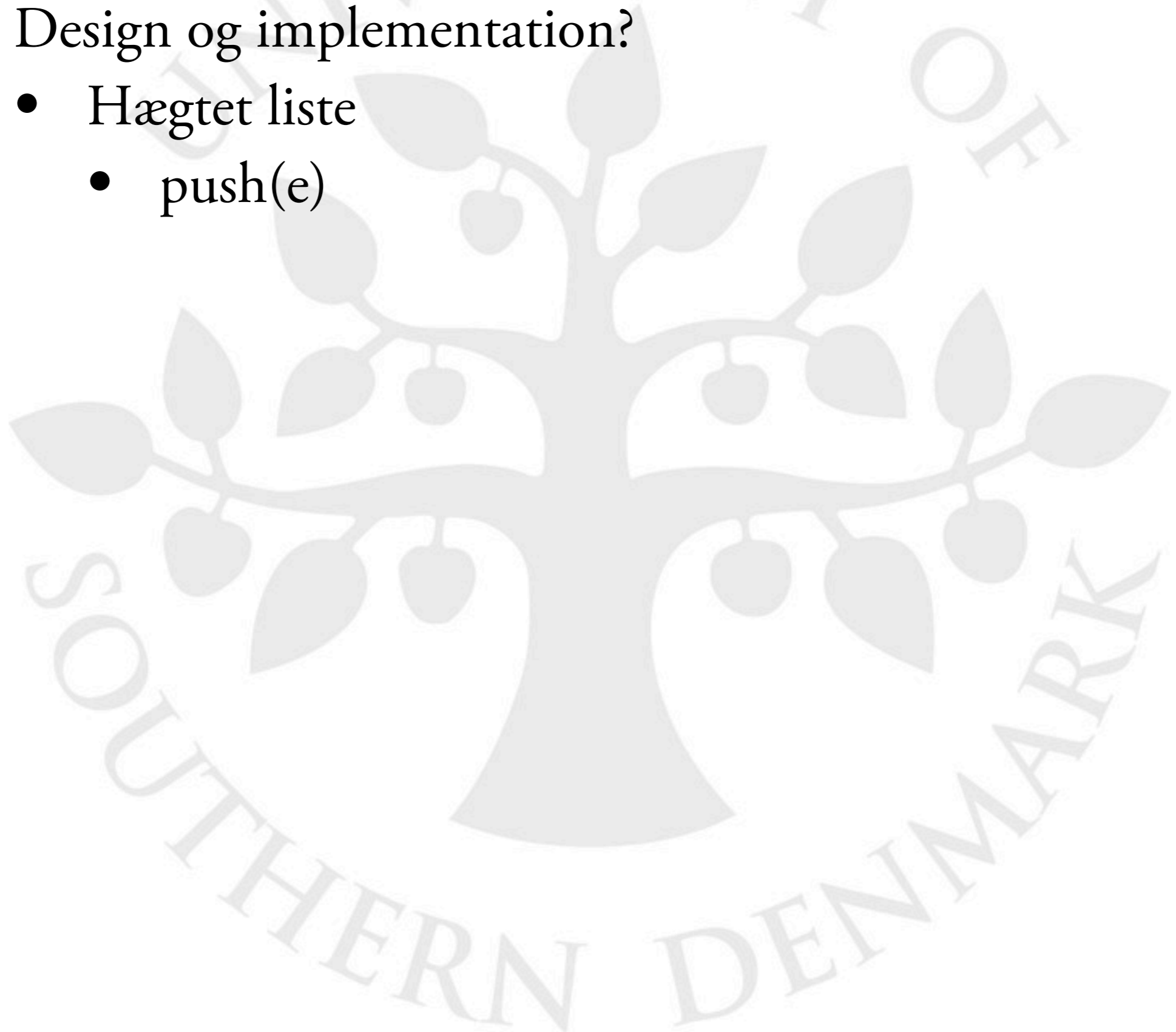
# Stakke

- Design og implementation?
  - Hægtet liste



# Stakke

- Design og implementation?
  - Hægtet liste
    - `push(e)`



# Stakke

- Design og implementation?
  - Hægtet liste
    - push(e)
      - Indsæt elementet forrest i listen



# Stakke

- Design og implementation?
  - Hægtet liste
    - push(e)
      - Indsæt elementet forrest i listen
    - pop()



# Stakke

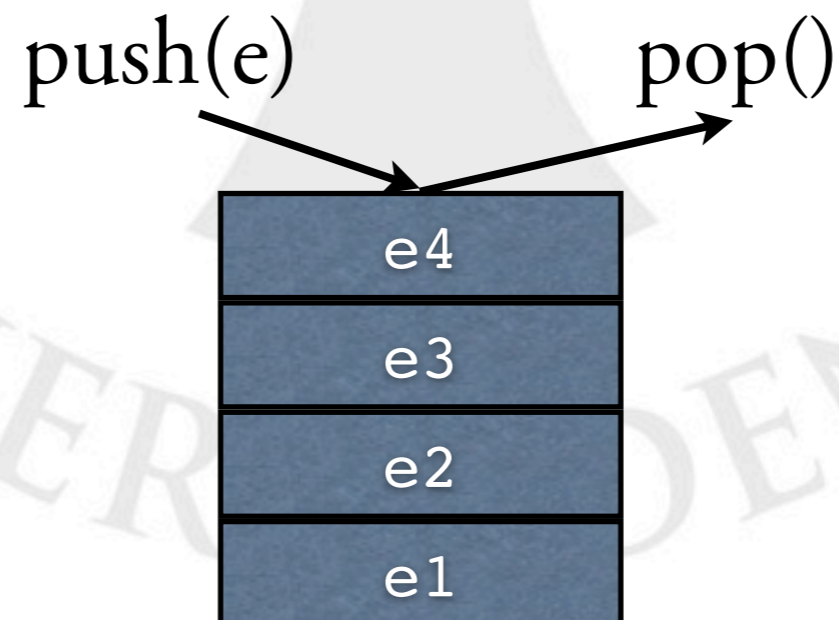
- Design og implementation?
  - Hægtet liste
    - push(e)
      - Indsæt elementet forrest i listen
    - pop()
      - Udtag det forreste element i listen





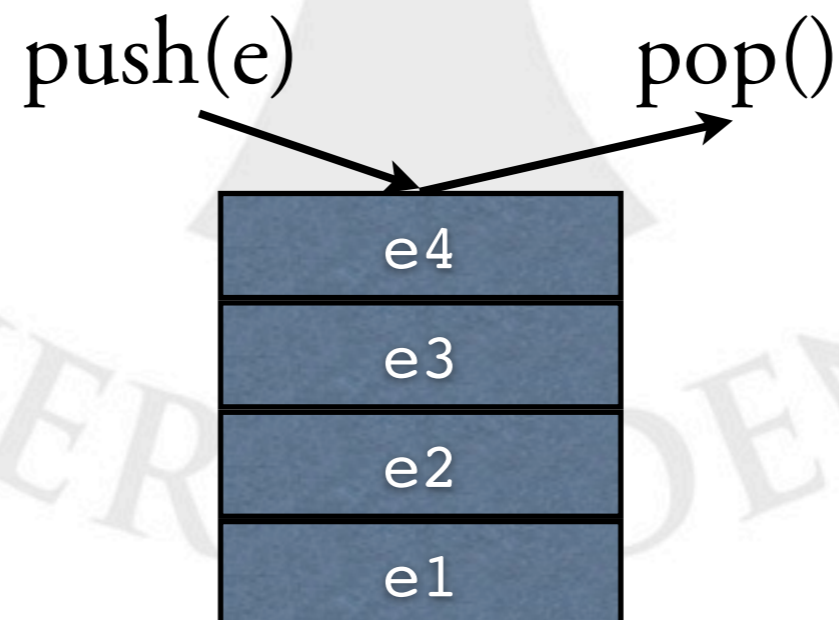
# Stakke

- Design og implementation?
  - Hægtet liste
    - `push(e)`
      - Indsæt elementet forrest i listen
    - `pop()`
      - Udtag det forreste element i listen



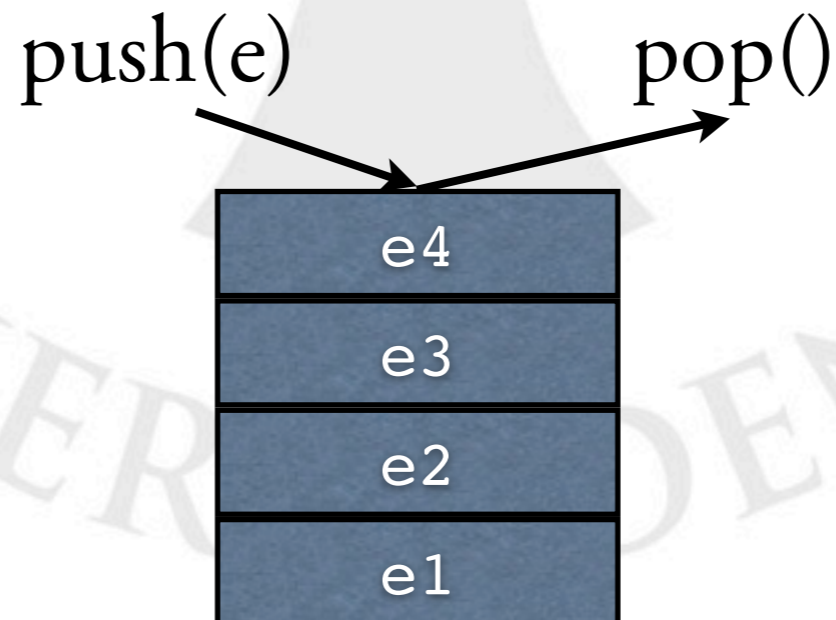
# Stakke

- Design og implementation?
  - Hægtet liste
    - `push(e)`
      - Indsæt elementet forrest i listen
    - `pop()`
      - Udtag det forreste element i listen
  - Alle operationer er effektive



# Stakke

- Design og implementation?
  - Hægtet liste
    - `push(e)`
      - Indsæt elementet forrest i listen
    - `pop()`
      - Udtag det forreste element i listen
  - Alle operationer er effektive
  - `java.util.LinkedList` implementerer interfacet `java.util.Deque`



# Stakke & Køer

- Bemærk
  - `java.util.Stack`
    - Lad være med at bruge den
  - `java.util.ArrayDeque`
    - Implementerer `Deque` interfacet
    - Både stak og kø
    - Opfører sig internt som `ArrayList`
    - Java (Sun) siger
      - “This class is likely to be faster than `Stack` when used as a stack, and faster than `LinkedList` when used as a queue.”